

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНКЫНЫН

ЧЕНЕМДИК АКТЫЛАРЫ

№ 3/2015

НОРМАТИВНЫЕ АКТЫ

НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары

Редакциялык коллегия:

Төрайым:	Садыркулова А.М.
Коллегия мүчөлөрү:	Султанов М.С. Жаныбекова Ч.А. Садыкова Н.О.
Жооптуу катчы:	Абдиева К.Т.

Басылманын мазмунуна тиешелүү маселелер боюнча маалымат алуу үчүн:

Бишкек шаары, Т. Үмөталиев атындагы көчө, 101, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын, Юридикалык бөлүмүнө:
телефон: (996 312) 45 66 41 телефону
факс: (996 312) 610 730 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот
<http://www.nbkr.kg>

Басылманы таркатуу маселеси боюнча:

Бишкек шаары, Т. Үмөталиев атындагы көчө, 101, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын, Тышкы жана коомдук байланыштар бөлүмү:
телефон: (996 312) 669 009
факс: (996 312) 610 730
<http://www.nbkr.kg>

Республиканын коммерциялык банктарын жана коомчулукту Улуттук банктын ченемдик документтери жана банктын иши жөнүндөгү расмий маалыматтар менен камсыз кылуу, ошондой эле Кыргыз Республикасынын банктык мыйзамдарын кеңири жайылтуу үчүн Улуттук банктын ченемдик актыларын расмий жарыялоо бул басылманын негизги максаты болуп саналат. Басылма айына бир жолу кыргыз жана орус тилдеринде жарыяланып турат.

Уюштуруучусу - Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы.

Басылма Кыргыз Республикасынын Адилет министрлигинде каттоодон өткөн жана 1998-жылдын 5-октябрында 321-номердеги күбөлүктү алган.

Жоопкерчилиги чектелген коом «Триада-принт» басма борборунда даярдалган жана басылып чыгарылган.

Бишкек шаары, Тыныстанов көчөсү, 199-46.

2015-жылдын 21-майында басууга кол коюлган.

2015-жылдын 29-майында басылган.

100 нускада чыгарылат.

© Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, 2015-жыл.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын уруксатысыз басылманы кайсы формада, кайсы каражаттар менен болбосун көчүрүп басууга жана таркатууга жол берилбейт. Кайра басууда жана андан шилтеме келтирүүдө «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары» басылмасына таянуу зарыл.

Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики

Редакционная коллегия:

Председатель: Садыркулова А.М.
Члены коллегии: Султанов М.С.
Жаныбекова Ч.А.
Садыкова Н.О.
Ответственный секретарь: Абдиева К.Т.

По вопросам, связанным с содержанием публикаций, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, ул. Уметалиева, 101, Национальный банк Кыргызской Республики,
Юридический отдел:
телефон: (996 312) 45 66 41
факс: (996 312) 610 730
<http://www.nbkr.kg>

По вопросам, связанным с распространением публикаций Национального банка Кыргызской Республики, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, ул. Уметалиева, 101, Национальный банк Кыргызской Республики,
Отдел внешних и общественных связей:
телефон: (996 312) 669 009
факс: (996 312) 610 730
<http://www.nbkr.kg>

Целью издания журнала является официальная публикация нормативных актов Национального банка для обеспечения коммерческих банков и ответственности нормативными документами Национального банка и официальной информацией о деятельности Национального банка, а также проведение пропаганды банковского законодательства Кыргызской Республики. Предположительная периодичность издания журнала - один раз в месяц на кыргызском и русском языках.

Учредитель: Национальный банк Кыргызской Республики.

Издание зарегистрировано Министерством юстиции Кыргызской Республики, свидетельство о регистрации СМИ № 321 от 5.10.1998 года.

Подготовлено к печати и отпечатано ОсОО «Триада-принт».

г. Бишкек, ул. Тыныстановна, 199-46.

Подписано в печать 21 мая 2015 г.

Отпечатано 29 мая 2015 г.

Тираж 100 экз.

© Национальный банк Кыргызской Республики, 2015 год.

Настоящее издание не подлежит воспроизведению и распространению в любой форме и любыми средствами без разрешения Национального банка Кыргызской Республики. При перепечатке и переводе выдержек ссылка на издание «Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики» обязательна.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын басылмалары

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жылдык отчету

Басылма Улуттук банктын өткөн жылдагы иши боюнча толук отчету болуп саналат. Ал Республиканын экономикалык өнүгүшү, Улуттук банктын акчакредит саясаты, финансылык отчету жөнүндө кыскача маалыматтарды, Улуттук банктын ишине тиешелүү жалпы маалыматтарды, статистикалык тиркемелерди камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланат.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бюллетени

Маалыматтык басылма Кыргыз Республикасынын экономикасына негизги макроэкономикалык көрсөткүчтөрү жана анын секторлору боюнча статистикалык маалыматтарды камтыйт. Ай сайын кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми

Басылмада тышкы сектордун өнүгүшүндөгү акыркы тенденциялар чагылдырылат. Тиркемелеринде төлөм теңдеминин нейтралдуу формасы, тышкы соода түзүмү, эларалык камдар (резервдер) тышкы карыз боюнча маалыматтарды камтыган таблицалар келтирилген. Чейрек сайын - январь, май, июль, октябрь айларында кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланат.

Кыргыз Республикасында инфляция боюнча баяндама

Басылмада республикада жана анын региондорунда керектөө бааларынын динамикасы, инфляциянын негизги факторлорун анализдөөлөр, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын акчакредит саясат жагында кабыл алган чечимдери жөнүндөгү маалыматтар камтылып, кийинки мезгилге инфляциялык болжолдоолор келтирилет. Чейрек сайын кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланат.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын пресс-релизи

Улуттук банкта жана бүтүндөй банк тутумунда бир апта ичинде болуп өткөн жаңылыктарды, Улуттук банктын ыкчам маалыматтарын, финансы рыногу боюнча аналитикалык материалдарды жана жалпыга маалымдоо каражаттары, юридикалык жактар жана жеке адамдар үчүн маалыматтарды камтыйт. Апта сайын кыргыз жана орус тилдеринде жарыяланат.

Кыргыз Республикасынын финансы секторунун туруктуулугу жөнүндө отчет

Басылма Кыргыз Республикасынын финансы системасынын учурдагы абалын экономиканын башка секторлору өз ара байланышта кароого арынышы боюнча аналитикалык маалыматты камтыйт. Кыргыз Республикасынын финансы секторунун туруктуулугу жөнүндө коомчулукка маалымдайт. Алты айда бир жолу кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Издавания Национального банка Кыргызской Республики

Годовой отчет Национального банка Кыргызской Республики

Издание является полным отчетом Национального банка за прошедший год. Содержит краткую информацию об экономическом развитии республики и денежно-кредитной политике, финансовую отчетность Национального банка, общие сведения о НБКР, статические приложения. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Бюллетень Национального банка Кыргызской Республики

Информационное издание содержит статические сведения по основным макроэкономическим показателям и секторам экономики Кыргызской Республики. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Платежный баланс Кыргызской Республики

«Платежный баланс Кыргызской Республики» отражает последние тенденции в развитии внешнего сектора. В приложениях приводятся таблицы с данными по нейтральной форме платежного баланса, структуре внешней торговли, международным резервам, внешнему долгу. Выпускается ежеквартально - в январе, мае, июле, октябре на кыргызском, русском и английском языках.

Обзор инфляции в Кыргызской Республике

Издание содержит описание динамики потребительских цен в республике и ее регионах, анализ основных факторов инфляции, информацию о решениях Национального банка Кыргызской Республики в области денежно-кредитной политики и представляет прогноз инфляции на предстоящий период. Публикуется ежеквартально на кыргызском, русском и английском языках.

Пресс-релиз Национального банка Кыргызской Республики

«Пресс-релиз НБКР» содержит хронику событий, происходящих в Национальном банке и банковской системе в целом, оперативную информацию НБКР за неделю, аналитические материалы по финансовому рынку и другую информацию к сведению СМИ (средства массовой информации), юридических и физических лиц. Публикуется еженедельно на русском и кыргызском языках.

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики

Издание содержит аналитическую информацию о текущем положении финансовой системы Кыргызской Республики во взаимосвязи с другими секторами экономики. Информирование общественности о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики. Выпускается 1 раз в 6 месяцев на трех языках: кыргызском, русском и английском.

МАЗМУНУ

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 11-мартындагы № 16/1 «Коммерциялык банктардын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтому.....8
2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 11-мартындагы № 16/2 «Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому.....10
3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 18-мартындагы № 17/2 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-октябрындагы №39/9 «Микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлгөн типтүү келишимдерине карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому.....23
4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 25-мартындагы № 19/10 «Төлөм системасы операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин жөнгө салуу жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому.....34
5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 25-мартындагы № 19/11 «Төлөм системасы операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтому.....53
6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 30-мартындагы № 20/2 «Нак чет өлкө валюталары менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна лицензияларды берүү тартиби жөнүндө» жобонун айрым пункттарынын аракетин токтотуу жөнүндө» токтому.....70

СОДЕРЖАНИЕ

1. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О минимальном размере уставного капитала коммерческих банков» от 11 марта 2015 года № 16/1.....72
2. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики» от 11 марта 2015 года № 16/2.....74
3. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к типовым договорам микрофинансовых организаций и кредитных союзов, заключаемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 октября 2013 года № 39/9» от 18 марта 2015 года № 17/2.....86
4. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О регулировании деятельности операторов платежных систем и платежных организаций» от 25 марта 2015 года № 19/10.....96
5. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О проведении инспекторских проверок операторов платежных систем и платежных организаций» от 25 марта 2015 года № 19/11.....115
6. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О приостановлении действия некоторых пунктов Положения «О порядке выдачи лицензии на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой» от 30 марта 2015 года № 20/2.....132

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Бишкек ш., Т. Үмөталиев көч., 101
2015-ж., 11-мартындагы № 16/1

Коммерциялык банктардын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө

Банк тутумунун туруктуулугун, коопсуздугун жана ишенимдүү ишин бекемдөө, ошондой эле коомдун коммерциялык банктарга карата ишенимин арттыруу максатында, “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө” мыйзамдын 31 жана 43-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Жаңыдан ачылып жаткан жана иштеп жаткан коммерциялык банктар үчүн уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү (банк-резидент эместердин филиалдарынын капиталына карата талаптарды кошо алганда) 2017-жылдын 1-июлунан тартып кеминде 600 млн сом өлчөмүндө белгиленсин.

2. Иштеп жаткан коммерциялык банктар үчүн (банк-резидент эместердин филиалдарын кошо алганда) төмөнкүдөй уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү жана аны топтоо мөөнөттөрү белгиленсин:

2015-жылдын 1-июлуна чейин - 300 млн.сом;

2016-жылдын 1-июлуна чейин - 400 млн.сом;

2017-жылдын 1-июлуна чейин - 600 млн.сом.

3. Уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү 600 млн. сомго жетпеген иштеп жаткан коммерциялык банктар (банк-резидент эместердин филиалдарын кошо алганда) акционерлер менен биргеликте ушул токтомдун 2-пунктунун талаптарын аткаруу үчүн тиешелүү программаны иштеп чыгып, 2015-жылдын 1-апрелине чейинки мөөнөттө Улуттук банктын кароосуна сунушташсын.

4. Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдору күчүн жоготкон катары таанылсын:

– 1999-жылдын 20-сентябрындагы №61/1 “Коммерциялык банктардын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө”;

– 2008-жылдын 13-февралындагы №6/3 “Жаңы ачылган банктар үчүн уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү жөнүндө” токтом 2017-жылдын 2-июлунан тартып.

5. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

6. Юридика башкармалыгы:

- ушул токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;
- расмий жарыялангандан кийин бул токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

7. Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы бул токтом менен коммерциялык банктарды тааныштырсын.

8. Ушул токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары, айым Л.Д. Орозбаевага ыйгарылсын.

Төрага

Т. Абдыгулов

ТОКТОМ

Бишкек ш., Т. Үметалиев көч., 101
2015-ж., 11-мартындагы № 16/2

Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө” мыйзамынын 7 жана 43-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна сунуш кылынган өзгөртүүлөр жана толуктоолор (кошо тиркелет) бекитилсин:

- 2003-жылдын 19-февралындагы №4/2 “Кыргыз Республикасынын аймагында микрофинансылык компаниялардын ишин жөнгө салуунун Убактылуу эрежелери жөнүндө”;
- 2009-жылдын 27-майындагы №25/3 “Микрокредиттик компаниянын/микрокредиттик агенттиктин жана ломбарддын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жана «Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жоболорду бекитүү тууралуу”;
- 2007-жылдын 31-январындагы №5/1 “Кыргыз Республикасынын аймагындагы микрофинансылык компанияларды лицензиялоо, кайра өзгөртүп түзүү жана жоюу жөнүндөгү» Жобо тууралуу”;
- 2013-жылдын 25-сентябрындагы N35/14 “Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу”;
- 2011-жылдын 14-сентябрындагы N52/4 “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө”;
- 2013-жылдын 23-декабрындагы N52/6 “Депозиттерди тартпаган МФУлардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү» жөнүндө нускоону бекитүү тууралуу”;
- 2014-жылдын 30-майындагы N24/8 “Микрокаржылоо компаниялары тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» Нускоону бекитүү тууралуу”.

2. Микрокредиттик компаниялар, анын ичинде дүңүнөн кредиттөө менен иш алып барган компаниялар үчүн:

- уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга

алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү ченеми өздүк капиталдын 100% ашпаган өлчөмдө;

- уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү ченеми өздүк капиталдын 100% ашпаган өлчөмдө белгиленсин.

Микрокредиттик компаниялардын өздүк капиталын эсептөө (баа берүү күнүнө карата) төмөнкү көрсөткүчтөрдүн негизинде ишке ашырылсын:

- төлөнгөн уставдык капиталдын (жөнөкөй жана артыкчылыктуу акциялардын наркы же үлүштүк капитал);
- номиналдан үстөк салынган капиталдын (акционердик коомдор үчүн);
- жеке адамдар жана юридикалык жактар тарабынан салынган кошумча капиталдын;
- келечектеги керектөөлөр үчүн каралган камдардын;
- өткөн жылдардын бөлүштүрүлбөгөн пайдасынын/чыгымынын;
- өтүп жаткан жыл ичиндеги чыгымдын;
- башка микрофинансылык уюмдардын, лизинг компаниялардын жана банктардын капиталына (акцияларга, үлүштүк катышууга) инвестицияларды кемитүү менен.

Мында, капиталга (акцияларга, үлүштүк катышууга) инвестициялар дегенден улам, микрофинансылык уюмдардын, лизинг компанияларынын жана банктардын капиталына айкын салынган каражаттардын калдыгын түшүнүү зарыл.

3. Юридика башкармалыгы:

- бул токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;
- расмий жарыялангандан кийин бул токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Токтом расмий жарыялангандан эки ай өткөндөн кийин күчүнө кирет.

5. Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен микрофинансылык уюмдарды, микрофинансылык уюмдар ассоциациясын, Улуттук банктын областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Ушул токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары, айым Л. Орозбаевага ыйгарылсын.

Төрага

Т. Абдыгулов

**Улуттук банк Башкармасынын
2015-жылдын 11-мартындагы
№ 16/2 токтомуна карата тиркеме**

**Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөр
жана толуктоолор**

1. Улуттук банк Башкармасынын 2003-жылдын 19-февралындагы №4/2 “Кыргыз Республикасынын аймагында микрофинансылык компаниялардын ишин жөнгө салуунун Убактылуу эрежелери жөнүндө” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын аймагындагы микрофинансылык компаниялардын ишин жөнгө салуунун Убактылуу эрежелеринин:

1) аталышындагы жана бүтүндөй тексти боюнча ар кандай жөндөмөлөрдө кездешкен “Убактылуу эрежелер” деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдөгү “эрежелер” дегенге алмаштырылсын;

2) 2.1-пункт төмөнкү мазмундагы тогузунчу абзац менен толукталсын: “Дүңүнөн кредиттөөнү ишке ашырган микрофинансылык компаниялар үчүн бир эле жакка берилүүчү микрокредиттин максималдуу өлчөмү өздүк капиталдын өлчөмүнүн 10% ашпоого тийиш.”;

3) 2.1.-1-пункттун биринчи абзацындагы “Жеке адамдардан жана юридикалык жактардан мөөнөттүү аманаттарды кабыл алууну жүзөгө ашырышкан, дүңүнөн кредит берүү менен иш алып барган микрофинансылык уюмдарды эске албаганда,” деген сөздөр “Жеке адамдардан жана юридикалык жактардан мөөнөттүү аманаттарды кабыл алууну ишке ашырышкан жана/же дүңүнөн кредиттөө менен иш алып барган микрофинансылык компанияларды эске албаганда,” дегенге алмаштырылсын;

4) 2.3.1-пунктчанын:

сегизинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

“- башка микрофинансылык уюмдардын, лизинг компаниялардын жана банктардын капиталына (акцияларына, үлүштүк катышуусуна) инвестицияларды кемитүү менен.”;

пунктча төмөнкү мазмундагы тогузунчу абзац менен толукталсын:

“Мында, капиталга (акцияларга, үлүштүк катышууга) инвестициялар дегенден улам, микрофинансылык уюмдардын, лизинг компанияларынын жана банктардын капиталына айкын салынган каражаттардын калдыгын түшүнүү зарыл.”;

5) 2.4.1-пунктча төмөнкү редакцияда берилсин:

“2.4.1. Микрофинансылык компаниялар микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга гана инвестиция жумшоого укуктуу. Мында, МФКнын микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга инвестициялары Кыргыз

Республикасынын “Кыргыз Республикасындагы микрофинансылык уюмдар жөнүндө” мыйзамында аныкталган, микрофинансылык уюмунун иш максаттарына ылайык келүүгө тийиш.”;

б) 2.4.2-пунктчанын:

биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

“2.4.2. МФКнын микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга инвестицияларынын (капиталга (акцияларга, үлүштүк катышууга) инвестицияларынын, карыздык милдеттенмелеринин, лизинг жана факторинг боюнча финансылык салымдарынын, кредиттеринин жана ушундай эле башка финансылык салымдарынын) максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү МФКнын өздүк капиталынын өлчөмүнүн 30% ашпоого тийиш жана ал төмөнкү формула боюнча аныкталат.”;

пунктча төмөнкү мазмундагы бешинчи абзац менен толукталсын:

“Ушул ченемди эсептөөдө алардын капиталына (акцияларына, үлүштүк катышуусуна) МФКнын инвестициялары жайгаштырылган микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга берилген кредиттер эсепке алынат.”;

7) 2-глава төмөнкү мазмундагы 2.4.-1 – 2.4.-2-пункттар менен толукталсын:

“2.4.-1. Уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү.

МФК, анын ичинде дүңүнөн кредиттөө менен иш алып барган компаниялар тарабынан уюштуруучулардан (акционерлер) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын чогуу алгандагы максималдуу өлчөмү өздүк капиталдын өлчөмүнүн 100% ашпоого тийиш жана ал төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$SЗФЛ / СК * 100\% \leq 50\%$, мында:

SЗФЛ - МФКнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын баалоо күнүнө карата чогуу алгандагы өлчөмү;

СК - МФКнын баалоо күнүнө карата өздүк капиталы (2.3-пункттун 2.3.1-пунктчасын карагыла).

2.4.-2. Уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү.

МФК, анын ичинде дүңүнөн кредиттөө менен иш алып барган компаниялар тарабынан уюштуруучулардан (акционерлер) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын чогуу алгандагы максималдуу өлчөмү өздүк капиталдын өлчөмүнүн 100% ашпоого тийиш жана ал төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$SЗЮЛ / СК * 100\% \leq 50\%$, мында:

SЗЮЛ - МФКнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык

жактардан карызга алынган каражаттардын баалоо күнүнө карата чогуу алгандагы өлчөмү;

СК – МФКнын баалоо күнүнө карата өздүк капиталы (2.3-пункттун 2.3.1-пунктчасын карагыла).”;

8) 2.5.1-пунктчанын б) пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«б) төмөнкүлөрдү:

- башка микрофинансылык уюмдардын, лизинг компанияларынын жана банктардын капиталына (акцияларына, үлүштүк катышуусуна) инвестициялар тууралуу маалыматтарды, алардын ар бирине инвестициялардын тизмегин жана өлчөмүн көрсөтүү менен;
- МФКнын башка микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга инвестицияларынын (капиталга (акцияларга, үлүштүк катышууга) инвестицияларынын, карыздык милдеттенмелеринин, лизинг жана факторинг боюнча финансылык салымдарынын, кредиттеринин жана ушундай эле башка финансылык салымдарынын) максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү жөнүндө маалыматтарды, алардын ар бирине инвестициялардын тизмегин жана өлчөмүн, 2.4-пункттун 2.4.2-пунктчасында келтирилген көрсөткүчтөрдү эсептөөлөрдү чагылдыруу менен;
- уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын өлчөмү жөнүндө маалыматтарды, уюштуруучулардын (акционерлердин) – жеке адамдардын тизмегин, алардын ар биринен карызга алынган каражат өлчөмүн, 2.4-1-пунктта келтирилген көрсөткүчтөрдү эсептөөнү чагылдыруу менен;
- уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын өлчөмү жөнүндө маалыматтарды, уюштуруучулардын (акционерлердин) – юридикалык жактардын тизмегин, алардын ар биринен карызга алынган каражат өлчөмүн, 2.4-2-пунктта келтирилген көрсөткүчтөрдү эсептөөнү чагылдыруу менен.”;

9) 2.5.2-пунктчадагы “инвестициялар жөнүндө маалыматтарга” деген сөздөр “инвестициялар, уюштуруучулардан алынган каражаттар жөнүндө маалыматтарга” дегенге алмаштырылсын;

10) 4.2-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

“4.2. Аманаттарды кабыл алуу операцияларын жүзөгө ашыруу укугуна ээ микрофинансылык компаниялар төмөнкүлөрдү кошо алганда, Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдерди сактоого милдеттүү:

- төлөнгөн уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү;
- минималдуу өздүк капитал ченеми;
- капиталдын шайкештиги (жетиштүүлүгү);
- бир карыз алуучуга тобокелдиктин максималдуу өлчөмү;

- ликвиддүүлүк ченеми;
- аманаттарды кайтарып берүүдөгү тобокелдикти чектөө ченеми;
- инсайдерлер жана аффилирленген жактар менен операциялар боюнча тобокелдиктин максималдуу өлчөмү;
- микрофинансылык компаниянын кызматчыларынын компания тарабынан сунушталган керектөө кредиттери боюнча максималдуу чогуу алгандагы карызы;
- микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга инвестициялардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү;
- мамлекеттик эмес карыздык баалуу кагаздарга инвестициялардын өлчөмү;
- уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү;
- уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү»;

11) 5.4.2-пунктчанын:

- үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«СЗ – карыз алуучунун кредиттер (мөөнөтүнө карабастан), факторинг жана финансы лизинги боюнча баалоо күнүнө карата чогуу алгандагы карызы»;

пунктча төмөнкү мазмундагы бешинчи абзац менен толукталсын:

«Бул ченем дүңүнөн кредиттөө менен иш алып барган МФКга таркатылбайт.»;

12) 5.8-пункттун:

5.8-пункттагы “Башка уюмдарга инвестициялардын максималдуу” деген сөздөр “Микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга инвестициялардын максималдуу чогуу алгандагы” дегенге алмаштырылсын;

5.8.1-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

“5.8.1. МФК микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга гана инвестиция жумшоого укуктуу. Мында, МФКнын микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга инвестициялары Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасындагы микрофинансылык уюмдар жөнүндө” мыйзамында аныкталган, микрофинансылык уюмдардын иш максаттарына ылайык келүүгө тийиш”.”;

5.8.2-пунктча күчүн жоготкон катары таанылсын;

5.8.3-пунктча төмөнкү редакцияда берилсин:

“5.8.3. МФКнын микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга инвестицияларынын (капиталга (акцияларга, үлүштүк катышууга) инвестицияларынын, карыздык милдеттенмелеринин, лизинг жана факторинг боюнча финансылык салымдарынын, кредиттеринин жана ушундай эле башка финансылык салымдарынын) максималдуу чогуу

алгандагы өлчөмү МФКнын өздүк капиталынын өлчөмүнүн 30% ашпоого тийиш жана ал ушул эрежелердин 2.4-пунктунун 2.4.2-пунктчасына ылайык аныкталат.

Ушул ченемди эсептөөдө алардын капиталына (акцияларына, үлүштүк катышуусуна) МФКнын инвестициялары жайгаштырылган микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга берилген кредиттер эсепке алынат.”;

13) 5-глава төмөнкү мазмундагы 5.10-5.11-пункттар менен толукталсын:

«5.10. Уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү.

5.10.1. МФКлар каражаттарды уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алууга укуктуу.

5.10.2. МФКнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү МФКнын өздүк капиталынын өлчөмүнүн 100% ашпоого тийиш жана ал төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$$\text{СЗФЛ} / \text{СК} * 100\% \leq 100\%$$
, мында:

СЗФЛ - МФКнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын баалоо күнүнө карата чогуу алгандагы өлчөмү;

СК - МФКнын баалоо күнүнө карата өздүк капиталы (2.3-пункттун 2.3.1-пунктчасын карагыла).

5.11. Уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү.

5.11.1. МФК уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан каражаттарды карызга алууга укуктуу.

5.11.2. МФКнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү МФКнын өздүк капитал өлчөмүнүн 100% ашпоого тийиш жана ал төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$$\text{СЗЮЛ} / \text{СК} * 100\% \leq 100\%$$
, мында:

СЗЮЛ - МФКнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын баалоо күнүнө карата чогуу алгандагы өлчөмү;

СК - МФКнын баалоо күнүнө карата өздүк капиталы (2.3-пункттун 2.3.1-пунктчасын карагыла).”;

14) 6.3-пункттун:

а) пунктчасы күчүн жоготкон катары таанылсын;

б) пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

“б) Ушул эрежелерге карата Тиркемеге ылайык, төмөнкүлөрдү

көрсөтүү менен “Улуттук банктан лицензия алган МФКлар үчүн экономикалык нормативдердин аткаруу боюнча формасын”:

- башка микрофинансылык уюмдардын, лизинг компанияларынын жана банктардын капиталына (акцияларга, үлүштүк катышууга) инвестициялардын тизмегин жана өлчөмүн;
- МФКнын микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга инвестицияларынын (капиталга (акцияларга, үлүштүк катышууга) карыздык милдеттенмелерге, лизинг жана факторинг боюнча финансылык салымдарга, кредиттерге жана ушундай эле башка финансылык салымдарга) инвестицияларынын тизмегин жана өлчөмүн;
- уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражат өлчөмүн, алардын ар биринен алынган каражат өлчөмүн 5.10-пункттун 5.10.2-пунктчасында келтирилген көрсөткүчтү эсептөөнү;
- уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардын карызга алынган каражаттардын өлчөмүн, алардын ар биринен алынган каражат өлчөмүн 5.11-пункттун 5.11.2-пунктчасында келтирилген көрсөткүчтү эсептөөнү.”;

15) Тиркемедеги “Улуттук банктан лицензия алган МФКлар үчүн экономикалык нормативдердин аткаруу боюнча формасы” таблицасынан: төмөнкү сап алынып салынсын:

Ар бир МФУга (1) жана банкына инвестициялардын максималдуу өлчөмү	И * 100%	5%тен ашпайт		
	ӨК			

тогузунчу абзацтагы “МФУга жана банктарга инвестициялардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү”, деген сөздөр “Микрофинансылык уюмдарга (1), лизинг компанияларына жана банктарга инвестициялардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү” дегенге алмаштырылсын;

таблица төмөнкү мазмундагы он экинчи жана он үчүнчү абзацтар менен толукталсын:

Уюштуруучулардан (акционерлерден)-жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү	<u>СЗФЛ * 100%</u> СК	100% ашпаган чекте		
Уюштуруучулардан (акционерлерден)-юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү	<u>СЗЮЛ * 100%</u> СК	100% ашпаган чекте		

“И – ар бир микрофинансылык уюмга же банкка инвестициялар;” абзацы алынып салынсын;

“СИ – микрофинансылык уюмдарга жана банктарга чогуу алгандагы инвестициялар;” деген абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

“СИ – микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга чогуу алгандагы инвестициялар;”.

2. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 27-майындагы №25/3 “Микрокредиттик компаниянын/микрокредиттик агенттиктин жана ломбарддын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жана «Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жоболорду бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобого карата 1-тиркеменин:

“Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчетунун курамы” таблицасынын:

- “14” сабындагы “... бекитилген, МФКнын ишин жөнгө салуунун Убактылуу эрежелери” деген сөздөр “... бекитилген, Кыргыз Республикасынын аймагындагы МФКлардын ишин жөнгө салуу эрежелери” дегенге алмаштырылсын;

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобого карата 2-тиркеменин:

1) “Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет” деп аталган 1-бөлүктүн “Б. Милдеттенмелер” деген бөлүкчөсүнүн “17. Алынган кредиттер” деп аталган статьясындагы “д) мамлекеттик бийлик органдарынан” деген сабы төмөнкү мазмундагы “17-1 - 17-4” саптар менен толукталсын:

“17-1 МФКнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттары

17-2 анын ичинде чет өлкө валютасында;

17-3 МФКнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттары;

17-4 анын ичинде чет өлкө валютасында”;

2) “Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет” деп аталган 1-бөлүктүн “Г. Милдеттенмелерди чечмелөө” деген бөлүкчөсүдөгү “3. Башка милдеттенмелер” деген сап төмөнкү мазмундагы “4-5” саптар менен толукталсын:

“4. МФКнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттары;

5. МФКнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттары”;

3) “Чогуу алгандагы кирише тууралуу отчет” деп аталган 2-бөлүктүн “Б. Пайыздык чыгашалар” бөлүкчөсүнүн “11. Эл аралык финансылык

институттардан (каржылоонун башка булактары) алынган кредиттер боюнча пайыздык чыгашалар” сабы төмөнкү мазмундагы “11-1. – 11.2.” саптар менен толукталсын:

“11-1. МФКнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттары боюнча пайыздык чыгаша.

11-2. МФКнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттары боюнча пайыздык чыгаша”;

4) 6-бөлүктүн “Милдеттенмелер” бөлүкчөсүнүн “6.А. Активдердин жана милдеттенмелердин пайыздык чендердин өзгөрүүсүнө таасирленүүсүнө (ийкемдүүлүгүнө) талдап-иликтөөлөр (ГЭП_АНАЛИЗ)” деп аталган бөлүкчөсүнүн “9. Алынган кредиттер” статьясындагы “анын ичинде чет өлкө валютасында” деген сабынан кийинки “д) мамлекеттик бийлик органдарынан” деген саптар төмөнкү мазмундагы “9-1. - 9-2” саптар менен толукталсын:

“9-1 МФКнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттары боюнча милдеттенмелери

анын ичинде чет өлкө валютасында;

9-2 МФКнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттары боюнча милдеттенмелери

анын ичинде чет өлкө валютасында”;

5) “Экономикалык ченемдердин сакталышы тууралуу маалымат” деп аталган 10-бөлүктүн “Депозиттерди тартпаган МФК үчүн экономикалык ченемдер” бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы саптар менен толукталсын:

Бир эле жакка, дүңүнөн кредиттөө менен иш алып барган МФКнын берилүүчү микрокредиттин максималдуу өлчөмү	МК *100%		10% ашпаган чекте	
	СК			
Уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү	СЗФЛ * 100%		100% ашпаган чекте	
	СК			
Уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү	СЗЮЛ *100%		100% ашпаган чекте	
	СК			

6) “Экономикалык ченемдердин сакталышы тууралуу отчет” деп аталган 10-бөлүктүн “Депозиттерди тартуу менен иш алып барган МФКлар үчүн экономикалык ченемдер” бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы саптар менен толукталсын:

Уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		СЗФЛ * 100%	100% ашпаган чекте	
		СК		
Уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		СЗЮЛ * 100%	100% ашпаган чекте	
		СК		

7) “Кардарларга берилген кредиттер боюнча маалымат” деп аталган 11-бөлүктүн “Кредит берүү шарттары тууралуу маалымат” бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы сап менен толукталсын:

“бир эле жакка берилген микрокредиттин максималдуу өлчөмү”;

жогоруда аталган токтот менен бекитилген “Микрокредиттик компаниянын/микрокредиттик агенттиктин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобонун 1-тиркемесиндеги:

“Микрокредиттик компаниянын/микрокредиттик агенттиктин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчетунун курамы” таблицасы төмөнкү мазмундагы “11” сап менен толукталсын:

11	7-бөлүк	МКК тарабынан экономикалык ченемдердин сакталышы жөнүндө маалымат	Жыл сайын	Отчеттук жылдан кийинки жылдын 1-февралына чейин	
			Чейрек сайын	Отчеттук мезгилден кийинки 12 календардык күн ичинде	

жогоруда аталган токтот менен бекитилген “Микрокредиттик компаниянын/микрокредиттик агенттиктин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобонун 2-тиркемесинин:

1) “Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет” деп аталган 1-бөлүктүн “Милдеттенмелер” бөлүкчөсүндөгү “21. Субординацияланган карыздык милдеттенмелер” сабы төмөнкү мазмундагы “21-1 – 21-2” саптар менен толукталсын:

“21-1 МККнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттары;

21-2 МККнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттары”;

2) “Чечмелөө” деп аталган 6-бөлүктүн “А. Милдеттенмелер” бөлүкчөсүнүн “2. Субординацияланган карыздык милдеттенмелер” сабы төмөнкү мазмундагы “2-1 – 2-2” саптар менен толукталсын:

“21-1 МККнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттары;

21-2 МККнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттары”;

3) Тиркеме төмөнкү мазмундагы “Экономикалык ченемдердин сакталышы жөнүндө маалымат” деп аталган 7-бөлүк менен толукталсын:

«7-БӨЛҮК. Экономикалык ченемдердин сакталышы жөнүндө маалымат

Экономикалык ченемдердин жана талаптардын аталышы	Белги-лениши	Ченемди эсептөө	Ченемдин айкын мааниси	Ченемдин белгиленген мааниси	Белгиленген ченемден четтөөлөр
МКК ҮЧҮН ЭКОНОМИКАЛЫК ЧЕНЕМДЕР					
МККнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттарынын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		$\frac{\text{СЗФЛ} \cdot 100\%}{\text{СК}}$		100% ашпаган чекте	
МККнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттарынын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		$\frac{\text{СЗЮЛ} \cdot 100\%}{\text{СК}}$		100% ашпаган чекте	

СЗФЛ – МККнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттарынын чогуу алгандагы өлчөмү

СЗЮЛ – МККнын уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттарынын чогуу алгандагы өлчөмү

СК – МККнын өздүк капиталы.

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: кол тамгасы:

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: кол тамгасы:».

3. Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 31-январындагы №5/1 “Кыргыз Республикасынын аймагындагы микрофинансылык компанияларды лицензиялоо, кайра өзгөртүп түзүү жана жоюу жөнүндөгү» Жобо тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда белгиленген токтом менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын аймагындагы микрофинансылык компанияларын лицензиялоо, өзгөртүп түзүү жана жоюу жөнүндө» жобонун:

- (1) шилтемесиндеги “Убактылуу эрежелерине” деген сөздөр “эрежелерине” дегенге алмаштырылсын;

- (3) шилтемесиндеги “Убактылуу эрежелерине” деген сөздөр “эрежелерине” дегенге алмаштырылсын.

4. Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы N35/14 “Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

- 1-пунктундагы “убактылуу эрежелерине” деген сөздөр “эрежелерине” дегенге алмаштырылсын.

5. Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 14-сентябрындагы N52/4 “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Банктардын баалуу кагаздар менен иш алып баруусу жөнүндө» жобонун

- 28-пунктундагы “убактылуу эрежелерине” деген сөздөр “эрежелерине” дегенге алмаштырылсын.

6. Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-декабрындагы N52/6 “Депозиттерди тартпаган МФУлардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү» жөнүндө нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдарынын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө нускоонун:

- 1-пунктундагы “убактылуу эрежелерине” деген сөздөр “эрежелерине” дегенге алмаштырылсын.

7. Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 30-майындагы N24/8 “Микрокаржылоо компаниялары тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» Нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Микрофинансылык компаниялар тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттерин сактоо тартиби жөнүндө нускоонун:

3-пунктундагы “убактылуу эрежелерине” деген сөздөр “эрежелерине” дегенге алмаштырылсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Бишкек ш., Т. Үметалиев көч., 101
2015-ж., 18-мартындагы № 17/2

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2013-жылдын 23-октябрындагы №39/9 «Микрофинансылык
уюмдардын жана кредиттик союздардын ислам банк иши жана
каржылоо принциптерине ылайык түзүлгөн типтүү келишимдерине
карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»
токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө” мыйзамынын 7 жана 43-беренелерине ылайык, Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-октябрындагы № 39/9 “Микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлгөн типтүү келишимдерине карата минималдуу талаптар жөнүндө” жобону бекитүү тууралуу” токтомуна өзгөртүүлөр жана толуктоолор (кошо тиркелет) бекитилсин.

2. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

- токтомду Улуттук банктын расмий сайтына жарыялоону камсыз кылсын;
- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестрине киргизүү үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен Микрофинансылык уюмдар ассоциациясын, Кыргызстандын кредиттик союздар жана кооперативдер ассоциациясын, Кредиттик союздардын жана кооперативдердин улуттук ассоциациясын, “Кредиттик союздардын финансылык компаниясы” ААКсын, “Ислам экономикасын, финансы жана индустриясын өнүктүрүү ассоциациясы” юридикалык жактар бирикмесин, “ЭкоИсламикБанк” ЖАКты тааныштырсин.

5. Ушул токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Улуттук банктын Төрагасынын орун басары, айым Л.Орозбаевага ыйгарылсын.

Төрага

Т.Абдыгулов

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2015-жылдын 18-мартындагы № 17/2
токтомуна карата тиркеме**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2013-жылдын 23-октябрындагы №39/9 «Микрофинансылык
уюмдардын жана кредиттик союздардын ислам банк иши жана
каржылоо принциптерине ылайык түзүлгөн типтүү келишимдерине
карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»
токтомуна өзгөртүүлөр жана толуктоолор**

Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-октябрындагы №39/9 “Микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлгөн типтүү келишимдерине карата минималдуу талаптар жөнүндө” жобону бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлгөн типтүү келишимдерине карата минималдуу талаптар жөнүндө” жобонун:

- 19-пунктунун бешинчи абзацындагы “Типтүү келишимдин үлгүсү” деген сөздөр “Типтүү келишим” дегенге алмаштырылсын;

- 45-пунктунун экинчи абзацындагы “Типтүү келишимдин үлгүсү” деген сөздөр “Типтүү келишим” дегенге алмаштырылсын;

- 1 жана 2-тиркемелердин аталышындагы “үлгү” деген сөздөр алынып салынсын;

- Жобо төмөнкү мазмундагы 3-параграф менен толукталсын:

“§3. Салам келишими

46. Салам келишими ФКМ менен кардар ортосунда түзүлөт. Салам келишиминин алкагында ФКМ сатып алуучу катары, ал эми Катар саламда ФКМ сатуучу катары иш алып барат.

47. Чет өлкө валютасы, баалуу металлдар келишим предметинен боло албайт.

48. Салам келишими таразалоого, өлчөп көрүүгө же эсептөөгө мүмкүн болгон товарларга түзүлөт.

49. ФКМ товарларды Салам келишими боюнча сатып алууну жана аларды сатууну төлөөгө жөндөмдүү кардардын билдирмесинин негизиндеси ишке ашырат.

50. Төмөндө келтирилгендер келишимдин маанилүү шарттарынан болуп саналат:

1) ташып келүүнү кийинкиге калтыруу менен белгилүү бир товарды сатуу;

2) келишим түзүү учурунда товар наркын төлөө. Сатып алуучу Сатуучунун макулдугу боюнча келишим түзүлгөндөн кийинки үч жумуш күнү ичинде төлөөнү ишке ашыра алат.

51. Кардардын Салам келишими боюнча милдеттенмелеринин талаптагыдай аткарылышын камсыз кылуу үчүн ФКМ кардардан күрөө, кепилдик түрүндө жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган камсыздоонун башка түрлөрүн кабыл алышы мүмкүн.

52. Тараптардын укуктары жана милдеттери:

1) эгерде келишимди баштапкы түзүү учурунда эле товар наркы төлөнгөн болсо, тараптар аларды берүү же белгиленген мөөнөт ичинде партия менен жеткирип берүүнүн айкын бир күнүн белгилей алышат;

2) сатып алуучуга менчик укугу толук өтмөйүнчө ага товарларды сатууга уруксат берилбейт;

3) келишим шарттарына ылайык товарга менчик укук келишим түзүлүп, анын наркы төлөнгөн учурдан тартып сатып алуучуга өтөт;

4) эгерде эки тарап тең ага макул болсо, товар наркынын ордун толук жабуу аркылуу Салам келишимин толугу менен жокко чыгарууга уруксат берилет. Ошондой эле анын бир бөлүгүн, башкача айтканда, келишим наркынын бир бөлүгүнүн ордун жабуу аркылуу товарлардын бөлүгүн берүүнү жокко чыгарууга уруксат берилет;

5) Сатуучу товарларды келишим шарттарына ылайык белгиленген күнү, макулдашылган мүнөздөмөлөргө (товардын түрү, сорту, саны жана сапаты) ылайык сатып алуучуга жеткирип берүүгө милдеттүү. Ал эми сатып алуучу, эгерде товарлар келишимде каралган мүнөздөмөлөргө жооп берсе, аларды кабыл алууга тийиш;

6) эгерде Сатуучу өз милдеттенмелерин аткара албаса же белгиленген күнгө карата бүтүндөй товарлар же анын бөлүгү анын колунда жок болсо, Сатып алуучу төмөнкүлөрдү ишке ашыра алат:

а) талап кылынган товарлар келип түшкөнгө чейин күтүп турууга же товарлардын жеткирилип берилиши үчүн бир кыйла узагыраак убакытты берүүгө;

б) келишимди токтотууга жана төлөнгөн каражаттарды өндүрүп алууга.

7) келишимде милдеттенмелердин талаптагыдай аткарылбашы/ өз учурунда аткарылбай калышы үчүн тараптардын жоопкерчилиги каралууга тийиш. Сатып алуучу/ФКМ Сатуучуга келишимде каралган өлчөмдө жана мөөнөттөрдө каражаттарды төлөп берүү милдеттенмесин аткара албай калса, Сатуучу Сатып алуучу/ФКМге ал тууралуу кат жүзүндө билдирүү менен өз милдеттенмелерин аткаруудан баш тартып, келишимди бир тараптуу негизде токтотушу мүмкүн.

53. Келишимде форс-мажордук жагдайлар келип чыккан учурдагы шарттар да каралууга тийиш.

54. Салам келишими үчүн белгиленген бардык эрежелер Катар салам келишимине карата да колдонулат.

55. Катар салам келишими боюнча ФКМ сатуучунун ролунда иш алып барат. Келишим шарттары боюнча төлөөлөр төлөө графигине ылайык, бөлүп төлөө менен ишке ашырылышы мүмкүн.

56. Салам/Катар салам келишимдеринин аракеттенүү мөөнөтү аларга кол койгон учурдан тартып башталат.

Салам жана Катар салам типтүү келишимдери ушул Жобого карата 3 жана 4-тиркемелерде келтирилген.”;

- Жобо төмөнкү мазмундагы 3 жана 4-тиркемелер менен толукталсын:

“3-тиркеме

Салам келишими

Бишкек шаары

20__-жылдын «__» _____

Мындан ары «Сатып алуучу/ФКМ» деп аталуучунун атынан _____ негизинде иш алып барган _____ бир тараптан жана мындан ары «Сатуучу» деп аталуучунун атынан, _____ негизинде иш алып барган _____ экинчи тараптан, мындан ары «Тараптар» деп аталуучулар, төмөнкүлөр боюнча ушул келишимди түзүштү.

1. Келишим предмети

1.1. Сатуучу тарабынан келечекте сунушталуучу, мындан ары “Товар” деп аталуучу _____ Салам келишиминин предмети (товардын аталышы)

болуп саналат.

1.2. Сатып алуучу/ФКМ _____ товары үчүн (өзгөчөлүгү)

төмөнкү баа боюнча төлөйт:

Товар _____ килограммы үчүн _____ сом (товардын аталышы)

баасында ж.б.

1.3. Ушул келишим боюнча товарлардын бүтүндөй көлөмүнүн жалпы суммасы _____ сомду түзөт.

1.4. Товар үчүн төлөө _____ (келишим түзүү учурунда/сатуучунун макулдугу боюнча үч жумуш күнү ичинде) жүргүзүлөт.

1.5. Сатуучунун макулдугу боюнча Сатып алуучу/ФКМ келишим түзүлгөндөн кийинки үч жумуш күнү ичинде төлөөнү ишке ашыра алат.

1.6. Сатуучунун ушул келишим боюнча милдеттенмелерин талаптагыдай аткаруусу тараптар ортосунда түзүлгөн “___” _____ №__ күрөө келишими (мындан ары текст боюнча – “күрөө жөнүндө келишим”) менен камсыз кылынат.

1.7. Сатуучу ушул келишимде каралган милдеттенмелерин аткарбаса же талаптагыдай аткара албай калса, Сатып алуучу/ФКМ күрөө жөнүндө келишимде каралган тартипте күрөөлүк мүлктөн өндүрүүнү жүргүзүүгө укуктуу.

1.8. Бул келишим, тараптар ага кол койгон учурдан тартып күчүнө кирет. Тараптар келишимди түзүп, ага ылайык толук төлөнгөн учурдан тартып товарга менчик укук Сатуучудан Сатып алуучуга/ФКМге өтөт.

1.9. Сатуучу товарларды 20__-жылдын «__» _____ берүүнү ишке ашырат.

1.10. Сатып алуучуга/ФКМге товарларды жеткирүүнү Сатуучу _____ аркылуу ишке ашырат.

(темир жол, суу, аба ж.б.у.с. жолдору)

1.11. Ажыратып алынган товарлар Сатуучу тарабынан Сатып алуучуга/ФКМге белгиленген күнү кабыл алуу-өткөрүп берүү актысы боюнча өткөрүп берет.

2. Тараптардын укуктары жана милдеттенмелери

2.1. Сатуучунун укуктары жана милдеттенмелери:

2.1.1. Сатуучу Товарды ушул келишимде каралган тартипте жана шарттарда жеткирип берүүгө милдеттенет.

2.1.2. Сатып алуучу/ФКМ Сатуучуга келишимде каралган өлчөмдө жана мөөнөттөрдө каражаттарды төлөп берүү милдеттенмесин аткара албай калган учурда, Сатуучу Сатып алуучу/ФКМге ал тууралуу кат жүзүндө билдирүү менен өз милдеттенмелерин аткаруудан баш тартып, келишимди бир тараптуу негизде токтото алат.

2.1.3. Сатуучу, эгерде Товар ушул келишимде каралган талаптарга жооп берсе, аны келишимде каралган мөөнөттөн мурда сунуштоого укуктуу.

2.1.4. Сатуучу Сатып алуучуга/ФКМге Товарды жөнөтүп жаткандыгы тууралуу _____

(каттар, факс-билдирүүлөр ж.б.)

аркылуу маалымдоого милдеттенет.

2.2. Сатып алуучунун/ФКМдин укуктары жана милдеттенмелери:

2.2.1. Сатып алуучу/ФКМ Товар үчүн төлөөнү 1.4-пунктчага ылайык ишке ашырат.

2.2.2. Сатып алуучу/ФКМ Товар үчүн нак эмес/накталай түрдө же бирин-бири алмаштырган товарлар менен төлөөнү ишке ашырат.

2.2.3. Сатып алуучу/ФКМ ушул келишимдин шарттарына жооп берген товарды кабыл алууга милдеттенет.

2.2.4. Товар белгиленген мүнөздөмөлөргө ылайык келбей калган шартта, Сатып алуучу/ФКМ Товардан баш тартууга же тараптардын макулдугу боюнча ал Товарды төмөндөтүлгөн баада кабыл алууга укуктуу.

2.2.5. Эгерде Сатуучу келишимде көрсөтүлгөндөн кыйла жогорку сапаттагы Товарды сунуштаган болсо, Сатып алуучу/ФКМ Сатуучу жогорку сапат үчүн андан жогорулатылган бааны талап кылбаса, Товарды кабыл алууга тийиш.

2.2.6. Эгерде Сатуучу өз милдеттенмелерин аткара албаса же анын колунда белгиленген күнгө карата бүтүндөй товарлар же анын бөлүгү жок

болсо, Сатып алуучу/ФКМ төмөнкүлөрдү ишке ашыра алат:

а) талап кылынган товарлар келип түшкөнгө чейин күтүү турууга же товарлардын жеткирилип берилиши үчүн бир кыйла узагыраак убакытты берүүгө (Сатып алуучу/ФКМдин кат жүзүндөгү макулдугу);

б) келишимди токтотууга жана төлөнгөн каражаттарды өндүрүп алууга.

3. Тараптардын жоопкерчилиги жана талаш маселелерди чечүү тартиби

3.1. Эгерде көрсөтүлгөн милдеттенмелердин аткарылбай калышы же өз убагында аткарылбашы күтүлбөгөн жагдайлар менен (форс-мажор) шартталган болсо жана алар ыйгарым укуктуу мамлекеттик же административдик органдар тарабынан кат жүзүндө тастыкталса, Тараптар келишим боюнча кайсы бир милдеттенмелердин аткарылбай калышы же өз убагында аткарылбашы үчүн жоопкерчиликтен бошотулат жана алар келип чыккан чыгымдардын ордун толтуруп берүүнү же болбосо алынбай калган кирешелер үчүн компенсация төлөөнү талап кылууга укугу жок.

Форс-мажордук жагдайлар – бул суу ташкыны, өрттүн чыгышы, жердин силкиниши жана башка табигый бөөдө кырсыктар, техногендик кырсыктар, тиешелүү аймакта согуштук абалдын киргизилиши, жалпы башаламандык.

3.2. Ушул келишимди аткаруунун жүрүшүндө келип чыгышы мүмкүн талаш маселелер жана кайчы пикирлер тараптар ортосунда сүйлөшүүлөр жолу менен чечилүүгө тийиш.

3.3. Ушул келишимдин тараптары ортосунда келип чыгышы мүмкүн болгон кандай болбосун пикир келишпестиктер жана келишимден келип чыккан, тараптардын макулдашуусу аркылуу жөнгө салынбаган бир тараптын экинчи тарапка кине коюусу, Кыргыз Республикасынын мыйзам актыларына ылайык сот тартибинде чечилүүгө тийиш.

3.4. Эгерде эки тарап тең макул болсо, анын наркын толугу менен жабуу аркылуу Салам келишимин толук жокко чыгарууга болот.

3.5. Тараптар Салам келишиминин бир бөлүгүн жокко чыгара алат, башкача айтканда, келишим наркынын тиешелүү бөлүгүнүн орду жабуу менен товарлардын бир бөлүгүн берүүнү жокко чыгарат. Келишим шарттарына киргизилген өзгөртүүлөр документ түрүндө тариздетилүүгө тийиш.

3.6. Ушул келишимге карата кандай болбосун өзгөртүүлөр жана толуктоолор кат жүзүндө толтурулуп, ага тараптардын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү кол койгон учурда гана анык болуп саналат. Ушул келишимге карата тиркемелер анын ажырагыс бөлүгүн түзөт.

3.7. Тараптар бул келишимде каралбаган башка учурларда Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарына таянуу менен иш алып барат.

4. Корутунду жоболор

4.1. Келишим тараптардын ар бири үчүн бирден, 2 (эки) нускада _____ тилде түзүлгөн. Келишимдин тараптар кол койгон нускалары бирдей юридикалык күчкө ээ.

4.2. Ушул аркылуу Тараптар келишим шарттары менен таанышкандыгын жана аларга макул экендиги тастыкташат.

4.3. Тараптар ушул келишим талабына ылайык өз милдеттенмелерин толук аткаргандан кийин бири-бирине эч кандай кине коюшпайт.

Тараптар:

Сатуучу:

Сатып алуучу/ФКМ:

Аты-жөнү

Аты-жөнү

Дареги:

Дареги:

(кол тамгасы, мөөрү)

(кол тамгасы, мөөрү)

4-тиркеме

Катар салам келишими

Бишкек шаары 20__-жылдын «__» _____

Мындан ары «Сатуучу/ФКМ» деп аталуучунун атынан, _____ негизинде иш алып барган _____ бир тарап, мындан ары «Сатып алуучу» деп аталуучунун атынан, _____ негизинде иш алып барган _____ экинчи тарап, мындан ары «Тараптар» деп ата-луучулар, төмөнкүлөр боюнча ушул келишимди түзүштү.

1. Келишим предмети

1.1. Сатуучу/ФКМ тарабынан келечекте сунушталуучу, мындан ары «Товар» деп аталуучу _____ Салам келишиминин (товардын аталышы)

предмети болуп саналат

1.2. Сатып алуучу _____ товары үчүн төмөнкү (өзгөчөлүгү)

баа боюнча төлөйт:

Товар _____ килограммы үчүн _____ сом баасында ж.б. (товардын аталышы)

1.3. Ушул келишим боюнча товарлардын бүтүндөй көлөмүнүн жалпы суммасы _____ сомду түзөт.

1.4. Товар үчүн төлөө _____ (келишим түзүү учурунда/сатуучунун макулдугу боюнча

_____ үч жумуш күнү ичинде/товарды берүү күнүнө чейин төлөмдөр графигине ылайык) жүргүзүлөт.

1.5. Сатуучу/ФКМ товарларды 20__-жылдын «__» _____ берүүнү ишке ашырат.

1.6. Келишимдин аракеттенүү мөөнөтү ага кол койгон учурдан тартып башталат.

1.7. Сатуучу/ФКМ Сатып алуучуга товарларды жеткирүүнү _____ аркылуу ишке ашырат.

(темир жол, суу, аба ж.б.у.с. жолдору)

1.8. Ажыратып алынган товарлар Сатуучудан/ФКМден Сатып алуучуга белгиленген күнү кабыл алуу-өткөрүп берүү актысы боюнча өткөрүлөт.

2. Тараптардын укуктары жана милдеттенмелери

2.1. Сатуучунун укуктары жана милдеттенмелери:

2.1.1. Сатуучу/ФКМ Товарды ушул келишимде каралган тартипте жана шарттарда берүүгө милдеттенет.

2.1.2. Сатуучу/ФКМ, эгерде Товар ушул келишимде каралган талаптарга жооп берсе, аны ушул келишимде каралган мөөнөттөн мурда сунуштоого укуктуу.

2.1.3. Сатуучу/ФКМ Сатып алуучуга Товарды жөнөтүп жаткандыгы тууралуу _____ аркылуу
(каттар, факс-билдирүүлөр ж.б.)

маалымдоого милдеттенет.

2.2. Сатып алуучунун укуктары жана милдеттенмелери:

2.2.1. Сатып алуучу Товар үчүн төлөөнү 1.4-пунктчасына ылайык ишке ашырат.

2.2.2. Сатып алуучу Товар үчүн нак эмес/накталай түрдө же бирин-бири алмаштырган товарлар менен төлөөнү ишке ашырат.

2.2.3. Сатып алуучу ушул келишим шарттарына жооп берген товарды кабыл алууга милдеттенет.

2.2.4. Товар белгиленген мүнөздөмөлөргө ылайык келбей калган шартта, Сатып алуучу Товардан баш тартууга же тараптардын макулдугу боюнча Товарды төмөндөтүлгөн баада кабыл алууга укуктуу.

2.2.5. Эгерде, Сатуучу/ФКМ келишимде көрсөтүлгөндөн кыйла жогорку сапаттагы Товарды сунуштаган болсо, Сатуучу/ФКМ жогорку сапат үчүн андан жогорулатылган бааны талап кылбаса, Сатып алуучу Товарды кабыл алууга тийиш.

2.2.6. Эгерде Сатуучу/ФКМ өз милдеттенмелерин аткара албаса же анын колунда белгиленген күнгө карата бүтүндөй товарлар же анын бөлүгү жок болсо, Сатып алуучу төмөнкүлөрдү ишке ашыра алат:

а) талап кылынган товарлар келип түшкөнгө чейин күтүп турууга же товарлардын жеткирилип берилиши үчүн бир кыйла узагыраак убакытты берүүгө (Сатып алуучунун кат жүзүндөгү макулдугу);

б) келишимди токтотууга жана төлөнгөн каражаттарды өндүрүп алууга.

3. Тараптардын жоопкерчилиги жана талаш маселелерди чечүү тартиби

3.1. Эгерде көрсөтүлгөн милдеттенмелердин аткарылбай калышы же өз убагында аткарылбашы күтүлбөгөн жагдайлар менен (форс-мажор) шартталган болсо жана алар ыйгарым укуктуу мамлекеттик же административдик органдар тарабынан кат жүзүндө тастыкталса, Тараптар келишим боюнча кайсы бир милдеттенмелердин аткарылбай калышы же өз убагында аткарылбашы үчүн жоопкерчиликтен бошотулат жана алар келип чыккан чыгымдардын ордун толтуруп берүүнү же болбосо алынбай калган кирешелер үчүн компенсация төлөөнү талап кылууга укугу жок.

Форс-мажордук жагдайлар – бул суу ташкыны, өрттүн чыгышы, жердин силкиниши жана башка табигый бөөдө кырсыктар, техногендик кырсыктар, тиешелүү аймакта согуштук абалдын киргизилиши, жалпы башаламандык.

3.2. Ушул келишимди аткаруунун жүрүшүндө келип чыгышы мүмкүн болгон талаш маселелер жана кайчы пикирлер тараптар ортосунда сүйлөшүүлөр жолу менен чечилүүгө тийиш.

3.3. Ушул келишимдин тараптары ортосунда келип чыгышы мүмкүн болгон кандай болбосун пикир келишпестиктер жана келишимден келип чыккан, тараптардын макулдашуусу аркылуу жөнгө салынбаган бир тараптын экинчи тарапка кине коюусу, Кыргыз Республикасынын мыйзам актыларына ылайык сот тартибинде чечилүүгө тийиш.

3.4. Эгерде эки тарап тең макул болсо, анын наркын толук жабуу аркылуу Катар салам келишимин толук жокко чыгарууга болот.

3.5. Тараптар Катар салам келишимин жарым-жартылай жокко чыгара алат, башкача айтканда, келишим наркынын тиешелүү бөлүгүнүн ордун жабуу менен товарлардын бир бир бөлүгүн берүүнү жокко чыгарат. Келишим шарттарына киргизилген өзгөртүүлөр документ түрүндө тариздетилүүгө тийиш.

3.6. Ушул келишимге кандай болбосун өзгөртүүлөр жана толуктоолор кат жүзүндө толтурулуп, ага тараптардын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү кол койгон учурда гана анык болуп эсептелет. Ушул келишимге карата тиркемелер анын ажырагыс бөлүгүнөн болот.

3.7. Тараптар ушул келишимде каралбаган башка учурларда Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарына таянуу менен иш алып барат.

4. Корутунду жоболор

4.1. Келишим Тараптардын ар бири үчүн бирден, 2 (эки) нускада _____ тилде түзүлгөн. Келишимдин Тараптар кол тамга койгон нускалары бирдей юридикалык күчкө ээ.

4.2. Ушул аркылуу Тараптар келишим шарттары менен таанышкандыгын жана ага макул экендигин тастыкташат.

4.3. Ушул келишим талабына ылайык өз милдеттенмелерин толук аткаргандан кийин Тараптар бири-бирине эч кандай кине коюшпайт.

Тараптар:

Сатуучу/ФКМ:

Сатып алуучу:

Аты-жөнү

Аты-жөнү

Дареги:

Дареги:

(кол тамгасы, мөөрү)

(кол тамгасы, мөөрү)

ТОКТОМ

Бишкек ш., Т. Үметалиев көч., 101
2015-ж., 25-мартындагы № 19/10

«Төлөм системасы операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин жөнгө салуу жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө” мыйзамынын 7 жана 43-беренелерине, “Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө”, “Кыргыз Республикасында лицензиялоо-уруксат берүү иши жөнүндө” мыйзамдарга таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кароого сунушталган «Төлөм системасы операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин жөнгө салуу жөнүндө» жобо (кошо тиркелет) бекитилсин.

2. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын.

– расмий жарыялангандан кийин бул токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Төлөм системасы башкармалыгы ушул токтом менен Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн, төлөм системасы операторлорун жана төлөм уюмдарын, республиканын коммерциялык банктарын тааныштырсын.

5. “Төлөм системасынын оператору” жана “Төлөм уюму” аныктама-сында камтылган юридикалык жактар ушул токтом күчүнө киргенден кийинки алты ай ичинде өз ишин ушул жобонун талаптарына ылайык келтиришсин.

6. Ушул токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары, айым Б.Ж. Жеенбаевага ыйгарылсын.

Төраганын милдетин аткаруучу

Н. Жениш

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2015-жылдын 25-мартындагы
№ 19/10 токтомуна карата тиркеме**

**“Төлөм системаларынын операторлорунун жана төлөм
уюмдарынын ишин жөнгө салуу жөнүндө”
ЖОБО**

1. Жалпы жоболор

1. Бул жобо, Кыргыз Республикасынын Жарандык кодексине, Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө”, “Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө”, “Кыргыз Республикасындагы банктар жана банк иши жөнүндө”, “Кыргыз Республикасында лицензиялык-уруксат берүү тутуму жөнүндө”, “Терроризмди каржылоого жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легализациялоого (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө”, “Керектөөчүлөрдүн укуктарын коргоо жөнүндө”, “Атаандаштык жөнүндө” мыйзамдарына жана Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актыларына ылайык иштелип чыккан.

2. Жободо кызмат көрсөтүүлөрдүн төмөнкүдөй түрлөрүн сунуштоого Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (мындан ары – Улуттук банк) лицензиясына ээ төлөм системаларынын операторлору жана төлөм уюмдары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон талаптар белгиленген:

– өз иш натыйжасы болуп саналбаган товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөрдү жана эсептешүүлөрдү үчүнчү жактардын пайдасына маалымат технологияларына жана электрондук каражаттарга, төлөмдөрдү өткөрүү ыкмаларына негизденген төлөм системасы аркылуу кабыл алуу жана жүргүзүү;

– үчүнчү жактардын төлөмдөрү жана эсептешүүлөрү боюнча финансылык маалыматтарды (процессинг, клиринг) кабыл алуу, иштеп чыгуу жана сунуштоо боюнча кызматтарды төлөм системасынын ошол процессинг, клиринг борборунун катышуучуларына сунуштоо.

3. Жобонун талаптары Улуттук банк алардын оператору катары иш алып барган төлөм системаларына жана финансылык маалыматтарды өз түзүмүндө иштеп чыгууну ишке ашырган ички чарбалык субъекттер системасына таркатылбайт.

4. Улуттук банк Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына ылайык системалуу мааниге ээ төлөм системасынын (Айкын убакыт ырагында эсептешүүлөрдүн grosстук системасы жана Пакеттик клиринг системасы) оператору болуп саналат.

5. Улуттук банк Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына ылайык төлөм системасынын туруктуу, ишенимдүү жана

коопсуз ишин камсыздоо үчүн төлөм системаларынын, алардын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин жөнгө салат жана ага көзөмөлдүктү жүзөгө ашырат.

6. Ушул Жобонун талаптарын бузууга жол берилген учурда Улуттук банк, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык төлөм системаларынын операторлоруна, төлөм уюмдарына жана төлөм системасынын катышуучуларына карата тиешелүү чараларды жана санкцияларды колдонуу укуктуу.

2. Жободо камтылган түшүнүктөр

7. Төлөм карттары менен эсептешүүлөр системасынын оператору – бул, карттарды пайдалануу менен ишке ашырылган транзакциялар боюнча маалыматтарды эсептешүүлөргө катышуучулар үчүн топтоо, иштеп чыгуу жана жөнөтүү, ошондой эле карттарды пайдалануу менен эсептешүүлөр системасынын катышуучулары ортосунда түзүлгөн тиешелүү келишимде каралган башка милдеттерди атаруу (транзакциялар процессинги) үчүн каралган аппараттык-программалык комплекстин оператору.

8. Системалык тобокелдик – бул, төлөм системасынын катышуучуларынын биринин төлөмдөр боюнча өз милдеттенмесин аткарууга жөндөмсүздүгү, төлөм системасынын башка катышуучулары үчүн төлөө мөөнөтү келип жеткен шартта төлөм боюнча өз милдеттенмелерин аткарууга мүмкүндүк бербеген жагдайдын түптөлүшү тобокелдиги. Милдеттенмелердин ушундан улам аткарылбай калышы кесепети бүтүндөй төлөм системасына, финансы рынокторуна таасир этип, төлөм жана финансы системаларынын туруктуулугуна коркунуч жаратышы мүмкүн.

9. Операциялык тобокелдик – бул, тышкы таасирлерден, персоналдын кетирген каталарынан жана алдамчылыкка жол берүүдөн улам операцияларда үзгүлтүккө учуроонун, ошондой эле процесстердин, жол-жоболордун же контролдоо системасынын шайкеш эмистиги же бузулушу кесепетинен уюм дуушар болушу ыктымал болгон тике же кыйыр чыгымдар тобокелдиги.

3. Төлөм системаларынын операторлорунун ишине карата негизги талаптар

10. Төлөм системасынын оператору өз ишин Улуттук банктын лицензиясына ылайык ишке ашырат.

11. Оператор тиешелүү лицензияга ээ болгон шартта өз ишин төлөм уюмунун же финансы-кредит мекемесинин иши менен айкалышта алып барууга, ошондой эле алардын ишин камсыздоо үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык башка зарыл операцияларды ишке ашырууга укуктуу. Төлөм системасынын операторунун ишин уюлдук

байланыш операторунун иши менен айкалышта аткарууга тыюу салынат.

12. Төлөм системасынын оператору ошондой эле, төмөнкүлөрдү да ишке ашырат:

1) төлөм системасынын оператору алар менен келишим түзгөн кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочулардын ишине байланыштуу товарларды сатып алууга/сатууга жана кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоого;

2) төлөм системасынын операторунун ишине байланыштуу консультациялык жана маалымат берүү жагында кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо.

13. Төлөм системасынын оператору иштелип чыккан эрежелерге жана жол-жоболорго ылайык төлөм системасынын ишин камсыз кылат. Катышуучулар менен өз ара мамилелер системанын эрежелеринде жана келишимдерде белгиленет.

14. Системанын эрежелери жана жол-жоболору катышуучулар үчүн системага катышуудан улам, алар дуушар болушу мүмкүн болгон финансылык тобокелдиктерге анын таасир этүүсүнө тиешелүү так түшүнүктү камтып, катышуучу тараптардын юридикалык негизин жана алар аткарган ролду айкын түшүндүрүп, системада орун алышы мүмкүн болгон тобокелдиктерди тескөөнүн улам жаңыртылып турган убакыт аралыгын жана принциптерин камтууга тийиш.

15. Төлөм системасынын оператору системанын үзгүлтүксүз ишин камсыз кылуу, төлөмдөрдүн өз учурунда иштелип чыгышы, системада маалыматтардын толуктугун, коопсуздугун жана купуялуулугун камсыз кылуу үчүн жоопкерчиликтүү болуп саналат. Төлөм системасынын оператору сапаттуу төлөм кызмат көрсөтүүсүн сунуштай албагандыгы же сапатсыз кызмат көрсөтгөндүгү үчүн жоопкерчилик тартат.

16. Оператор, эгерде келишимде башкасы каралбаса, системанын иши үчүнчү жактардын күнөөсү боюнча үзгүлтүккө учурагандыгы үчүн жоопкерчилик тартпайт.

17. Төлөм системасынын оператору төмөнкүлөрдү аткарууга тийиш:

- колдонуудагы эрежелердин жана жол-жоболордун талаптарынын сакталышына контролдук жүргүзүү;
- Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына ылайык төлөм системасынын башка катышуучуларынын төлөмдөрүн өткөрүү үчүн техникалык жана программалык каражаттарды сунуштоо;
- төлөм системасынын катышуучуларынын реестрин жүргүзүү;
- төлөм системасында орун алышы ыктымал болгон тобокелдиктерге баа берүү жана аларды тескөө.

18. Төлөм системасынын оператору Кыргыз Республикасынын чегинен тышкары туунду ишканага ээ боло алат жана ал тууралуу маалыматты Улуттук банкка милдеттүү түрдө берип турууга тийиш.

19. Улуттук банк, эгерде оператор Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарын бузууга жол берген болсо гана, төлөм системасынын оператору тарабынан тарифтердин түзүлүшүнө чектөөлөрдү белгилей алат.

4. Төлөм карттары менен эсептешүү системасынын операторуна карата талаптар

20. Төлөм системасынын операторуна карата ушул жободо келтирилген бардык талаптар төлөм карттары менен эсептешүү системасынын операторунун ишине да таркатылат.

21. Төлөм карттары менен эсептешүү системасынын оператору өз штаттык тизиминде төмөнкү милдеттердин аткарылышы үчүн жоопкерчиликтүү болгон персоналга ээ болууга тийиш:

- контролдук системасынын шайкештигине баа берүү – башкаруу түйүндөрүнө текшерүүнү ишке ашыруу, аныкталган кемчиликтерди четтетүү боюнча негиздүү сунуштарды жана иш натыйжалуулугун жогорулатуу боюнча сунуш-көрсөтмөлөрдү берүү;

- иш натыйжалуулугуна баа берүү – уюмдун бардык иш багытына эксперттик баа берүү жана аларды өркүндөтүү жагында негиздүү сунуштарды берүү;

- мыйзам талаптарынын, анын ичинде Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарына ылайык келишин текшерүү;

- чечим кабыл алууда колдонулган финансылык маалыматтардын ишенимдүүлүгүн, алардын толуктугун жана өз учурунда берилишин, ошондой эле финансылык жана регулятивдик отчетторунун түзүлүшүн камсыз кылуу;

- тышкы аудиторлорду тандоо боюнча сунуштарды даярдоо, зарылчылык келип чыккан учурда атайын аудитордук текшерүүнү жүргүзүүнү демилгелөө;

- финансылык отчеттуулуктук эл аралык стандарттарына ылайык бухгалтердик эсептин жүргүзүлүшүн жана финансылык отчеттун түзүлүшүн камсыз кылуу.

22. Төлөм карттары менен эсептешүүлөр системасынын оператору системанын өзөктүү компоненттерин негизги жана резервдик байланыш каналдары менен камсыз кылууга тийиш.

23. Төлөм карттары менен эсептешүүлөр системасынын операторунун аппараттык-программалык комплекси төмөнкүлөрдү камсыз кылышы зарыл:

- маалыматтарды үзгүлтүксүз алмашып туруу жана иштеп чыгуу;

- маалыматтардын демилгеленген жерден процессинг борборуна чейин жана тескерисинче, байланыш каналдары аркылуу жөнөтүү учурунда алардын бүтүндүгүн жана аныктыгын;

- процессинг борборунун аппараттык-программалык комплекси менен иштөөгө мүмкүнчүлүгү бар персоналын идентификациялоо;

- маалыматтардын купуялуулугун;

- аппараттык-программалык комплекстин иши үзгүлтүккө учураган шартта, өзгөчө жагдайларда же маалыматтардан санкциясыз пайдалануу ыктымалдыгы орун алган шартта маалыматтарды жана жабдууларды коргоону;

– процессинг борборуна туташкан объекттердин иш жөндөмдүүлүгүнө, кызмат көрсөтүүлөрдү керектөөчүлөр боюнча маалыматтарды жана процессинг борборунун персоналын кошо алганда, системанын маалымат ресурстарынан пайдалануу мүмкүнчүлүгү аралыгына мониторинг жүргүзүү жана контролдоо;

24. Эгерде төлөм карттары менен эсептешүүлөр системасынын оператору өз алдынча программалык системаны иштеп чыккан болсо, анда ал төмөнкүлөр менен коштолууга тийиш:

- так иштелип чыккан техникалык тапшырмалар жана талаптар;
- кызмат орундарын жана атайын билим деңгээлин көрсөтүү менен программалык камсыздоону иштеп чыккан адамдардын-катышуучулардын тизмеги;
- программа кайсы тилде иштелип чыккандыгын, интерфейс;
- программанын кодунун жайгашкан жери;
- программанын кодунан өзгөртүүлөрдү киргизүү мүмкүнчүлүгүнө ээ кызматкерлердин тизмеси;
- программалык камсыздоону пайдалануучулар үчүн каралган колдонмо же аны коштогон адабияттар жана документтер.

25. Эгерде төлөм карттары менен эсептешүүлөр системасынын операторунун программалык камсыздоосу башка уюм тарабынан иштелип чыккан болсо, анда ал төмөнкүлөр менен коштолууга тийиш:

- программалык камсыздоону иштеп чыккан уюм менен түзүлгөн келишим;
- программалык камсыздоону иштеп чыккан уюм тарабынан сунушталган кылдат техникалык тапшырмалар жана талаптар;
- төлөм карттары менен эсептешүүлөр системасынын оператору менен программалык камсыздоону иштеп чыккан уюм кол койгон кабыл алуу-өткөрүп берүү актысы.

4. Төлөм системасынын операторунун эрежелери

26. Төлөм системасынын операторунун эрежелеринде төмөнкүлөр камтылууга тийиш:

- системанын архитектурасы жана алардын иш схемасы;
- системага кирүү жана андан чыгуу жол-жобосу;
- катышуучунун системага туташуу тартиби;
- процессингди ишке ашыруу тартиби;
- төлөм системасынын операторунун иши тууралуу анын катышуучуларына маалыматтарды берүү тартиби;
- тобокелдиктерди тескөөнүн колдонулуп жаткан ыкмасын, тобокелдиктерди тескөө иш-чараларын жана ыкмаларын кошо алганда, төлөм системасында орун алышы ыктымал болгон тобокелдиктерди тескөө системасы;
- маалыматтарды коргоого карата талаптар;
- талаш маселелерди чечүү тартиби;

- системада адаттагындан башкача жагдай келип чыккан шартта, катышуучулардын иш алып баруу тартиби;
- катышуучулардын укуктары, милдеттери жана жоопкерчиликти;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка талаптар.

27. Төлөм карттары менен эсептешүүлөр системасынын операторунун эрежелеринде ушул Жобонун 26-пунктунда каралган талаптардан тышкары, төмөнкүлөр камтылууга тийиш:

- системада катышуучуну каттоо жана аны ишке багыттоо;
- эмитент тарабынан эмиссияны ишке ашыруу тартиби жана ага карата талаптар;
- эквайер тарабынан эквайрингди ишке ашыруу тартиби жана ага карата талаптар;
- системада төлөмдөрдү өткөрүү тартиби;
- банктар аралык тарифтер, сервистик төлөмдөр жана системадагы башка комиссиялык төлөмдөр.

28. Төлөм системасынын эрежелеринде төмөнкүдөй талаптарды белгилөөгө тыюу салынат:

- төлөм системасынын катышуучуларына карата башка төлөм системаларына катышпоо жөнүндө (өзгөчө жагдайларда катышуу шарттары);

- төлөм системасынын катышуучуларына төлөм системасынын катышуучулары ортосунда алардын жоопкерчилиги астында түзүлгөн келишимдин негизинде системанын алкагынан тышкары алардын ортосунда клирингди жана эсептешүүлөрдү ишке ашырууга чектөө (тыюу салуу) тууралуу;

- төлөм инфраструктурасынын кызмат көрсөтүүлөр операторлоруна карата башка төлөм системаларынын алкагында төлөм инфраструктурасынын кызмат көрсөтүүлөрүнө чектөө (тыюу салуу) жөнүндө (өзгөчө жагдайларда төлөм инфраструктурасынын кызмат көрсөтүү шарттары);

- төлөм системасынын катышуучуларына карата кызмат көрсөтүү наркын өз алдынча аныктоого алардын укугун чектөө жөнүндө.

6. Төлөм уюму жана анын ишине карата талаптар

29. Төлөм уюму өз ишин Улуттук банктын лицензиясына ылайык жүзөгө ашырууга тийиш.

30. Төлөм уюму тиешелүү лицензиясы ээ болгон шартта өз ишин төлөм системасынын операторунун же финансы-кредит мекемесинин иши менен айкалышта жүзөгө ашыра алат, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык өз ишин камсыз кылуу үчүн зарыл болгон башка операцияларды жүргүзүүгө укуктуу.

31. Төлөм уюму төмөнкүлөрдү ишке ашыра алат:

1) товарларды сатып алууга/сатууга жана төлөм уюму алар менен

келишим түзгөн кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочулардын ишине байланыштуу кызматтарды көрсөтүүгө;

2) төлөм уюмунун ишине байланыштуу консультациялык жана маалыматтык кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоого.

32. Толугу менен же алардын бөлүгү мамлекеттик менчикте турган жана төлөм уюмдарынын жана кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочулардын, ошондой эле келишимдик мамилелеринде алдын ала төлөө, камсыздандыруу депозити же төлөм уюмдарынан банктык гарантиялар каралбаган бюджеттик уюмдардын ишкердигине байланыштуу келип чыгышы мүмкүн болгон тобокелдиктерден камсыздандыруу максатында, төлөм уюмдары коммерциялык банктагы эсептерге же баалуу кагаздарга акча каражаттарын депондоштурууга же Улуттук банктын пайдасына кайтарылып алынгыс банктык гарантияны берүүгө тийиш.

33. Депондоштурулган сумманын, баалуу кагаздын, банктык гарантиянын өлчөмү, келишимдик мамилелерде алдын ала төлөө, камсыздандыруу депозити же төлөм уюмунан банктык гарантия каралбаган, толугу менен же анын бир бөлүгү мамлекеттин жана бюджеттик уюмдардын менчигинде турган кызматтарды сунуштоочулар боюнча төлөм уюмунун акыркы чейреги ичиндеги орточо күндүк жүгүртүү суммасынын 20% түзүүгө тийиш.

34. Төлөм уюму акча каражаттарынын бүтүндөй төлөөчүдөн алуучуга өткөрүп берүү процессинин контролдукка алынышын камсыздоого милдеттүү.

35. Төлөм уюму Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына ылайык, жеке маалыматтардын жана милдеттүү түрдө коргоого алынууга тийиш болгон башка маалыматтардын корголушун камсыздоого милдеттүү.

36. Коопсуздукту камсыздоо үчүн төлөм уюмунун аппараттык-программалык комплекси жайгашкан жай төмөнкүдөй негизги талаптарга жооп берүүгө тийиш:

– ишенимдүү автоматташтырылган кулпулардын болушу;

– өрткө каршы жана коргоо сигнализациясынын болушу же аппараттык-программалык комплекс жайгашкан жайдын ичине башка адамдардын кирип кетишине бөгөт койгон жана жайдын ичинде коргоого алынган ресурстардын толук сакталышын камсыздаган күнү-түнү коргоо жана байкоо жүргүзгөн каражаттардын болушу;

– персоналдын мындай жайга кирүүсү функционалдык милдеттерге ылайык так жөнгө салынууга тийиш.

37. Аппараттык комплекс Кыргыз Республикасынын чегинен тышкары жайгашкан шартта төлөм уюму, уюмдун – аппараттык комплекстин ээсинин атынан ушул Жобонун 37-пунктунда келтирилген талаптардын аткарылгандыгын тастыктаган документти сунуштоого тийиш.

38. Аппараттык комплекс Кыргыз Республикасынын чегинен тышкары жайгашкан шартта, төлөм уюму ишке ашырылган операциялар тууралуу

маалыматтар архивин Кыргыз Республикасынын аймагында жүзөгө ашырууга тийиш.

39. Төлөм уюму алты айда кеминде бир жолу протокол түзүү менен аппараттык-программалык комплекстин ички эрежелердин жана жол-жоболордун талаптарына ылайык келүүсүнө текшерүү жүргүзүүгө тийиш.

40. Төлөм уюму өз тескөөсүндө турган финансылык маалыматтардын коргоого алынышын жана алардын купуялуулугун камсыздоого жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган учурларда гана аларды үчүнчү жактарга берүүгө тийиш.

41. Төлөм уюму иштелип чыккан финансылык маалыматтардын Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарында төлөм документтерин сактоо үчүн белгиленген мөөнөттөргө ылайык архивде сактоого алынышын жана анын жүргүзүлүшүн камсыз кылууга тийиш.

42. Төлөм уюму төлөөчүдөн өндүрүлүүчү комиссиялык төлөм өлчөмүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык өз алдынча белгилөө укугуна ээ.

7. Субагенттер

43. Субагент төлөм уюму (агент) менен төлөмдөрдү үчүнчү жактардын пайдасына кабыл алуу боюнча ишти Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жүзөгө ашыруу келишимин түзүүгө тийиш.

44. Төлөм уюму субагенттерди аткарып жаткан милдеттеринин чегинде системадан пайдалануу принциптерине окутуу документтерине ээ болууга тийиш. Келишим түзүүдө субагентке колдонуудагы жол-жоболорго ылайык түшүндүрмө берилип, ал Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптары, анын ичинде терроризмди каржылоого жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) каршы аракеттенүү мыйзам талаптары менен тааныштырылууга тийиш.

45. Төлөм уюму же субагент төлөмдөрдү кабыл алууда аларды кабыл алуунун ар бир пункттарында төмөнкү маалыматтардын төлөөчүлөргө сунушталышын камсыздоого тийиш:

- төлөм уюмунун атылышы, байланышуу үчүн маалыматтар жана жайгашкан жери;
- төлөм уюмуна берилген лицензиянын номери жана берилген күнү;
- төлөөчү тарабынан төлөнүүчү кызмат көрсөтүү наркы;
- даттануулар менен кайрылуу ыкмасы;
- call-борборунун, төлөмдөрдү кабыл алуу боюнча оператордун телефон номерлери.

8. Тобокелдиктерди тескөө

46. Төлөм системасынын операторунун жана төлөм уюмунун төлөм системасына катышуу келишиминде, орун алышы мүмкүн болгон форс-мажордук жагдайларды (аскердик кагылышуулар, жаратылыш

кырсыктары ж.б.) кошо алганда, штаттан тышкаркы жагдайлар келип чыккан шартта тобокелдиктерди тескөөгө тиешелүү бөлүк каралууга тийиш.

47. Төлөм системасынын катышуучулары өз милдеттерин аткара албай калган тобокелдик аныкталган учурда, төлөм системасынын оператору жана төлөм уюмдары төмөнкүлөрдү аткарууга тийиш:

– тобокелдик аныкталган учурдан тартып 1 (бир) күндөн кечиктирбестен ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүмгө электрондук билдирүү жөнөтүү же телефон чалуу аркылуу Улуттук банкка маалымдоого;

– тобокелдикке дуушар болгон тарапка же тараптарга маалымдоого;

– башка катышуучуларга өз милдеттерин аткаруу мүмкүнчүлүгүн сунуштоого.

48. Төлөм системасынын оператору, төлөм уюмдары лицензияга ээ байланыш операторлору тарабынан сунушталуучу коопсуз жана ишенимдүү байланыш каражаттары менен камсыздоого, утурлама төлөмдөрдүн кабыл алынышын, катышуучулар ортосунда милдеттердин аныкталышын жана катышуучулар менен агенттерге маалымдалышын камсыздоого тийиш.

49. Төлөм системасынын операторунун аппараттык-программалык комплекси жайгашкан жай төлөм системасынын иши боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоого байланыштуу бардык бизнес-процесстердин ишенимдүү ишин камсыздоого жана төмөнкү негизги талаптарга ылайык келүүгө тийиш:

– өзүнчө жайгашууга (имараттын ичинде, бирок курулманын бөлмөлөрүнөн өзүнчө бөлүнүп, кирүү мүмкүнчүлүгү өзүнчө болууга);

– ишенимдүү автоматташтырылган кулпулардын болушу;

– өрткө каршы жана коргоо сигнализациясынын болушу же аппараттык-программалык комплекс жайгашкан жайдын ичине башка адамдардын кирип кетишине бөгөт койгон жана жайдын ичинде коргоого алынган ресурстардын толук сакталышын камсыздаган күнү-түнү коргоо жана байкоо жүргүзгөн каражаттардын болушу;

– персоналдын мындай жайга кирүүсү функционалдык милдеттерге ылайык так жөнгө салынууга тийиш.

50. Эгерде төлөм системасынын оператору аппараттык комплексти колдонуу үчүн ижарага алынган жайды пайдаланса, анда ижара келишиминин мөөнөтү белгиленип, кеминде бир жылды түзүүгө тийиш.

51. Төлөм системасынын операторунун аппараттык-программалык комплекси менен иш алып барууга уруксаты бар персонал төмөнкүлөрдү аткарууга тийиш:

– финансылык маалыматтар менен иш алып барууда ички эрежелерде жана жол-жоболордо белгиленген коопсуздукту жана купуялуулукту сактоо нормалары жана талаптары менен таанышып чыгууга;

– процессинг борборунун аппараттык-программалык комплекси менен иш алып барууда программалык-техникалык каражаттарды тескөө

жана ички документтерге ылайык, финансылык маалыматтарды иштеп чыгуу үчүн зарыл квалификацияга ээ болууга;

– финансылык маалыматтар менен иш алып барууда коопсуздукту жана купуялуулукту камсыздоо жагында талаптарды бузууга жол бергендиги үчүн жеке жоопкерчилик тартууга.

52. Төлөм системасынын оператору аппараттык-программалык комплекстин үзгүлтүксүз ишин камсыздоо максатында, альтернативалуу электр энергия булактары менен жабдууга тийиш.

53. Үзгүлтүккө учуроолор орун алган шартта, төлөм системасынын оператору кепилдик берүү менен программалык комплекстеги маалыматтардын толук сакталышын камсыздоого тийиш.

54. Төлөм системасынын оператору операциялык системанын, прикладдык программалык камсыздоонун, программалык камсыздоо системасынын, маалыматтар базасынын жана негизги компоненттердин резервдик көчүрмөсүн түзүү жана калыбына келтирүү механизми менен камсыздоого тийиш.

55. Төлөм системасынын оператору пайдаланылып жаткан аппараттык-программалык комплекстин техникалык камсыздоосун жөнгө салган документтерге ээ болууга тийиш.

56. Төлөм системасынын оператору тарабынан пайдаланып жаткан программалык камсыздоодо, программа боюнча так маалыматтарды, пайдалануучу жана администратор үчүн колдонмону кошо алганда, зарыл коштомо документтердин, ошондой эле пайдалануу учурунда зарыл болушу мүмкүн башка документтердин болушун камсыз кылууга тийиш.

57. Маалымат коопсуздугун камсыздоо ишинде, маалымат алуу, аларды иштеп чыгуу, сактоо жана сунуштоо боюнча процесстерге тартылган, уюмдун тескөөсүндө турган бардык иш чөйрөлөр камтылууга тийиш.

58. Төлөм системасынын оператору Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык милдеттүү түрдө коргоого алынууга тийиш болгон жеке маалыматтардын жана башка маалыматтардын коргоого алынышын камсыздоого тийиш.

59. Төлөм системасынын оператору алты айда кеминде бир жолу протокол түзүү менен аппараттык-программалык комплекстин төлөм системасынын ички эрежелерине жана жол-жоболоруна, ошондой эле Улуттук банктын талаптарына ылайык келүүсүнө текшерүү жүргүзүүгө тийиш.

60. Төлөм системасынын оператору төлөмдөрдү ишке ашырууда төлөм системасынын операторунун аппараттык-программалык комплекси аркылуу берилип жаткан маалыматтардын чечмеленишин камсыздоого тийиш.

61. Төлөм системасынын оператору өз тескөөсүндө турган финансылык маалыматтардын коргоого алынышын жана купуялуулугун камсыздоого, аларды үчүнчү жактарга Кыргыз Республикасынын

мыйзамдарында каралган учурларда гана берүүгө тийиш.

62. Төлөм системасынын оператору системалуу билдирүүлөр (лог) журналынын система жана тиркемелер деңгээлинде бардык операциялар үчүн жүргүзүлүшүн камсыздоого тийиш (пайдалануучунун системага кирүүсү/системадан чыгуусу, маалыматтарды өзгөртүүсү ж.б.).

63. Төлөм системасынын оператору иштелип чыккан финансылык маалыматтардын Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарында төлөм документтерин сактоо үчүн белгиленген мөөнөттөргө ылайык архивде сактоого алынышын жана анын жүргүзүлүшүн камсыз кылууга тийиш.

64. Төлөм системасынын оператору системанын негизги компоненттерин негизги жана резервдик байланыш түйүндөрү менен камсыздоого тийиш.

9. Төлөм уюмдары тарабынан кызмат көрсөтүү тартиби

65. Төлөм уюму төлөмдөрдү кабыл алуу үчүн кызматтарды сунуштоочулар менен кызматтардан пайдалануучулардан төлөмдөрдү кабыл алуу ишин жүзөгө ашыруу келишимин түзүүгө тийиш, ал келишим шарттарына ылайык, төлөм уюму сунуштоочунун атынан төлөөчүлөрдөн акча каражаттарын кабыл алуу укугуна ээ, ошондой эле келишимде белгиленген тартипте жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, сунуштоочу менен эсептешүүлөрдү жүргүзүүгө тийиш.

66. Төлөм уюму төлөмдөрдү кабыл алууда эсептешүүлөрдү ишке ашыруу үчүн атайын банктык эсепти/эсептерди пайдаланууга милдеттүү.

10. Отчетту жана башка маалыматтарды сунуштоо

67. Кыргыз Республикасынын аймагында акча каражаттардын финансылык агымына жана алар боюнча маалыматтарга контролдук жүргүзүү үчүн төлөм системасынын операторлору жана төлөм уюмдары Кыргыз Республикасында маалыматтык, финансылык төлөм кызматтары боюнча маалыматтарды ушул жобого карата 1-тиркемеде белгиленген формага жана жобонун 1, 2, 3, 4-отчеттук формаларына ылайык сунуштоого тийиш.

68. Операторлор/төлөм уюмдары айрым кызмат адамдары тууралуу маалыматтарды отчеттук жылдан кийинки жылдын 1 (биринчи) февралына чейин ар жылдык негизде сунуштоого тийиш. Айрым кызмат адамдарына тиешелүү өзгөртүүлөр кабыл алынган шартта, операторлор/төлөм уюмдары өзгөртүү кабыл алынгандан кийинки 10 (он) календардык күн ичинде маалымдоого тийиш.

69. Оператор/төлөм уюму финансылык абал жөнүндө маалыматтарды Эл аралык финансылык отчеттуулук стандарттарына ылайык, отчеттуулук формасы боюнча чейрек сайын сунуштап турууга милдеттүү.

70. Оператор/төлөм уюму отчетту Улуттук банктан лицензия алган чейректен кийинки отчеттук чейректен тартып сунуштайт.

71. Оператор/төлөм уюму тарабынан отчет, отчеттук чейректен кийинки айдын 15инен кечиктирилбестен сунушталат. Отчет белгиленген мөөнөттө электрондук түрдө (документтин сканерден өткөрүлгөн версиясы) берилип, кийин кагаз бетине чыгарылган түрүндө сунушталышы мүмкүн.

72. Эгерде акыркы отчет берүү күнү эс алуу күнүнө же Кыргыз Республикасынын мыйзамдары аркылуу белгиленген майрам күнүнө туура келсе, отчет берүүнүн акыркы мөөнөтү андан кийинки жумуш күнүнө которулат.

73. Төлөм уюму кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочулар менен жаңыдан түзүлгөн келишим жөнүндө маалыматтарды келишим түзүлгөн учурдан тартып эки жумадан кечиктирбестен Улуттук банкка маалымдоого тийиш.

74. Улуттук банк, төлөм системасынын операторлорунан жана төлөм уюмдарынан алардын ишине тиешелүү кандай болбосун маалыматтарды кайсыл болбосун убакытта талап кылууга, ошондой эле инспектордук текшерүүлөрдү жеринде барып жүргүзүүгө укуктуу.

75. Төлөм системасынын операторунун жана төлөм уюмунун аткаруу органынын жетекчиси бул жобонун талаптарын аткарбагандыгы же талаптагыдай аткарбагандыгы үчүн Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте жоопкерчилик тартат.

76. Төлөм системасынын оператору 3 (үч) жылда 1 (бир) жолу көз карандысыз аудиттен өтүүгө милдеттүү. Аудитордук корутундунун көчүрмөсүнө кол коюлган учурдан тартып 1 айдан кечиктирилбеген мөөнөттө ал Улуттук банкка сунушталууга тийиш. Төлөм системасынын операторлоруна аудит кеминде төмөнкүлөргө баа берүү ишин камтууга тийиш:

- саясатка жана жол-жоболорго;
- коопсуздукка.

77. Төлөм карттары менен эсептешүүлөрдү жүргүзүү системасынын оператору эл аралык программа боюнча сертификациядан өткөн аудиторлорду ишке тартуу менен аппараттык-программалык комплекске аудит жүргүзүүгө тийиш.

78. Улуттук банкка сунушталуучу бардык отчеттор ушул жобонун 1-тиркемесине ылайык, компаниянын расмий барагына таризделип, жетекчинин жана башкы бухгалтердин кол тамгалары коюлуп, сунушталууга тийиш.

“Кыргыз Республикасында төлөм системаларынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин жөнгө салуу жөнүндө” жобого карата 1-тиркеме

Улуттук банктын Төлөм системалары башкармалыгы

Төлөм системаларынын операторлору жана төлөм уюмдары тарабынан сунушталуучу отчеттун титулдук барагы

Ушул аркылуу, Улуттук банктын № _____ лицензиясынын негизинде иш алып барган (ЖЧК, ААК, ЖАК д.у.с.) (оператордун/төлөм уюмунун аталышы) 201__-жылдын “__” _____ үчүн төлөм системасы боюнча отчетту сунуштайт.

Тиркемелер:

№1 отчеттук форманын аталышы
№2 отчеттук форманын аталышы
№3 отчеттук форманын аталышы

Жетекчи
(жетекчинин орун басары) _____ (аты-жөнү)
(өздүк кол тамгасы)

Аткаруучу _____ (аты-жөнү)
(өздүк кол тамгасы)

Мөөрү

Телефон номери

№ 1 отчеттук форма

Уюмдун аталышы _____

Төлөм системаларынын оператору/төлөм уюму жөнүндө маалымат

20 ____-жылдын ____ чейреги үчүн

Уюмдун аталышы	Банктын аталышы (ачылган гарантиялык эсеп жана эсептешүү эсеби) (+ / -)	Кызмат көрсөтүү түрлөрү (лицензияга ээ)	Келишимдин негизинде кызмат көрсөтүүлөр түрү	Терминалдар саны	Pos – терминалдар саны	Төлөм системасынын катышуучуларынын саны	Субагенттердин саны
1	2	3	4	5	6	7	8

Аткаруучу _____ (өздүк кол тамгасы) _____ (аты-жөнү)

№ 2 отчеттук форма

Уюмдун аталышы _____

Төлөм системасында төлөмдөрдүн (котоорулардын) саны жана көлөмү жөнүндө отчет

_____ төлөмдөрдүн көлөмү (миң сом)
 20 ____-жылдын _____ чейреги үчүн

№	Төлөм түрү	Төлөмдөр саны	Төлөмдөр көлөмү (миң сом)
1	Уюлдук байланыш		
2	Катталган телефон байланышы		
3	Интернет		
4	Коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр		
5	Салык жыйымдары		
6	Кыргыз Республикасынын Ички иштер министрлигинин Жол кайгуул кызматына айыптык төлөмдөр		
7	Мамлекет бюджетине башка төлөмдөр		
8	Банктык эсепти толуктоо		
9	Финансы-кредит мекемесинен алынган кредит үчүн төлөө		
10	Башка банктык кызмат көрсөтүүлөр		
11	Электрондук капчыкты толуктоо		
12	Интернет - дүкөндөр		
13	Социалдык тармактар		
14	Интернет оюндар		

15	Эсепти башка интернет тиркемелеринен толуктоо	
16	Такси кызмат көрсөтүүлөрүнө төлөө	
17	Букмекердик чендер	
18	Жарнама кызмат көрсөтүүлөрү	
19	Кулактандыруу	
20	Кайрымдуулук	
21	Билим берүү	
22	Туристтик кыдыруу	
23	Кыргыз Республикасынын Экономика министрлигине караштуу «Тышкы соода чөйрөсүндөгү «Бирдиктүү терезе» борбору» мамлекеттик ишканасы	
24	Башка төлөмдөр	

Бардыгы болуп ай ичинде:	Январь	Февраль	Март	Апрель	Май	Июнь	Июль	Август	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь	Декабрь	Жыйынтыгында жыл ичинде
Жалпы саны													
Жалпы көлөмү													

№ 3 отчеттук форма

Уюмдун аталышы

Төлөм системасынын операторунун/төлөм уюмунун эрежелердин талаптарын бузууга жол берүүгө байланыштуу аныкталган кемчиликтер жөнүндө маалыматтар

Кемчиликтердин саны _____

Сабынын номери	Кемчилик аныкталган күнү	Төлөм системасынын катышуучусунун аталышы (агенттер/субагенттер)	Төлөм системасынын оператору/төлөм уюму тарабынан берилген төлөм системасынын катышуучуларынын (агенттер/субагенттер) каттоодон өткөн номерлери	Кемчиликтердин кесепеттери	Маалымат инфрасруктурасынын объекттери	Кабыл алынган иш-аракеттерди четтетүү боюнча көрүлгөн иш-аракеттер	Укук коргоо органына кайрылуу фактылары	Кемчиликке жол берилген аймак/жер/кызмат көрсөтүү түрү
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Аткаруучу _____ (өздүк кол тамгасы) _____ (аты-жөнү)

№ 4 отчеттук форма

Уюмдун аталышы

Бул отчет келишим түзүлгөн учурда сунушталат.

Төлөм инфраструктурасынын эл аралык операторлору менен түзүлгөн келишимдер жөнүндө маалыматтар

Оператордун/төлөм уюмунун аталышы	Процессинг борборунун аталышы (таандык өлкөсү)	Эл аралык процессинг борбору менен түзүлгөн келишимдин номери	Эл аралык процессинг борбору аркылуу кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштаган катышуучулардын саны
1	2	3	4

Аткаруучу _____ (өздүк кол тамгасы) _____ (аты-жөнү)

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Бишкек ш., Т. Үметалиев көч., 101
2015-ж., 25-мартындагы № 19/11

“Төлөм системасы операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө” нускоону бекитүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө” мыйзамынын 7 жана 43-беренелерине, “Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө”, “Кыргыз Республикасында лицензиялоо-уруксат берүү иши жөнүндө” мыйзамдарга таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кароого сунушталган “Төлөм системасы операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө” нускоо (кошо тиркелет) бекитилсин.

2. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

- токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын.
- расмий жарыялангандан кийин бул токтомдун Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн аны Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Төлөм системалары башкармалыгы ушул токтом менен Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн, төлөм системасы операторлорун жана төлөм уюмдарын, республиканын коммерциялык банктарын тааныштырсын.

5. Ушул токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары, айым Б.Ж. Жеенбаевага ыйгарылсын.

Төраганын милдетин аткаруучу

Н. Жениш

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2015-жылдын 25-мартындагы
№ 19/11 токтомуна карата тиркеме**

**“Төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын
ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө”
НУСКОО**

1. Жалпы жоболор

1. Бул нускоо Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө”, “Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө”, “Кыргыз Республикасында лицензиялоо-уруксат берүү иши жөнүндө” жана “Терроризмди каржылоого жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) каршы аракеттерди көрүү жөнүндө” мыйзамдарына ылайык иштелип чыккан.

2. Нускоо Улуттук банктын төмөнкүлөрдү жүзөгө ашырууга укук чегерген лицензиясына ээ төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын (мындан ары - көзөмөлгө алынган уюмдар) ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүзөгө ашыруу максатын, түрлөрүн жана тартибин белгилейт:

– маалымат технологияларына, электрондук каражаттарга жана төлөмдөрдү жүргүзүү ыкмаларына негизденген төлөм системалары аркылуу үчүнчү жактын пайдасына өз иш натыйжасы болуп саналбаган товарларжана кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөрдү жана эсептешүүлөрдү кабыл алуу жана жүргүзүү боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо;

– үчүнчү жактардын төлөмдөрү жана эсептешүүлөрү боюнча финансылык маалыматтарды (процессинг, клиринг) кабыл алуу, иштеп чыгуу жана аларды төлөм системасынын катышуучуларына, ошол процессинг жана клиринг борборуна берүү боюнча кызматтарды сунуштоо.

3. Көзөмөлгө алынган уюмдар тарабынан Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө” мыйзам талаптарынын жана ага ылайык кабыл алынган Улуттук банктын ченемдик-укуктук актыларынын аткарылышына көзөмөлдүктү жүргүзүү өлкөнүн төлөм системасынын коопсуздугун, ишенимдүүлүгүн жана натыйжалуу ишин камсыз кылуу үчүн уюштурулат жана жүзөгө ашырылат.

4. Улуттук банктын көзөмөлгө алынган уюмдар тарабынан Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө” мыйзам талаптарынын жана ага ылайык кабыл алынган Улуттук банктын ченемдик-укуктук актыларынын аткарылышына көзөмөлдүктү жүргүзүү иши өзүндө аралыктан көзөмөлдүк жана инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүүнү, ошондой эле көзөмөлгө алынган уюмдар тарабынан жогору-

да аталган мыйзамдын жана ага ылайык кабыл алынган ченемдик-укуктук актылардын талаптары бузууга жол берилген шартта аларга карата таасир этүү чараларын көрүүнү камтыйт.

5. Улуттук банк Кыргыз Республикасынын төлөм системасына аралыктан көзөмөлдүктү (оверсайтты) жүргүзүүдө өз милдеттерин натыйжалуу ишке ашыруу үчүн маалыматтарды жана отчетторду талап кылууга, ошондой эле алынган маалыматтар боюнча түшүндүрмөлөрдү белгиленген мөөнөт ичинде, ушул нускоо жана “Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө” мыйзам чегинде талап кылууга укуктуу.

6. Көзөмөл органдарынын көзөмөлгө алынган уюмдар менен өз ара иш алып баруусу жана маалыматтар менен алмашуусу бул төлөм системасына көзөмөлдүктү жүргүзүүнүн маанилүү компоненттери болуп саналат. Улуттук банк көзөмөлгө алынган уюмдар менен туруктуу жана натыйжалуу кызматташуу принцибинин негизинде иш алып барат. Өз ара иш алып баруу, текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча отчетторду кароодо расмий сүйлөшүүлөр жана жолугушуулар түрүндө, ошондой эле башка кат жүзүндөгү документтерди сунуштоо аркылуу ишке ашырылат.

2. Инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү максаттары

7. Көзөмөлгө алынган уюмдардын ишине текшерүүлөрдү жүргүзүүнүн негизги максаттарынан болуп төмөнкүлөр саналат:

– көзөмөлгө алынган уюмдун жалпы финансылык абалына жана башкаруу процессинин сапатына баа берүү;

– көзөмөлгө алынган уюмдарда төлөм системасынын үзгүлтүксүз жана натыйжалуу ишине коркунуч жараткан мүмкүн болуучу тобокелдиктерди аныктоо;

– көзөмөлгө алынган уюмдардын мыйзам талаптарына жана Улуттук банктын ченемдик актыларына ылайык келүүсүн жана алардын сакталышын аныктоо;

– Улуттук банкка көзөмөлгө алынган уюмдар тарабынан сунушталган финансылык отчеттордун тактыгына жана аныктыгына баа берүү;

– текшерүүнүн жүрүшүндө аныкталган бузууга жол берүүлөрдү жана кемчиликтерди четтетүү, көзөмөлгө алынган уюмдардын абалын жакшыртуу жана тобокелдиктерди кыскартуу боюнча сунуш-көрсөтмөлөрдү иштеп чыгуу, ал эми зарылчылык келип чыккан учурда - эскертүү чараларын жана санкцияларды иштеп чыгуу;

– текшерүүнүн жыйынтыгында аныкталган кемчиликтерди четтетүү боюнча сунуш-көрсөтмөлөрдүн көзөмөлгө алынган уюмдун аткаруучу органы тарабынан аткарылышына баа берүү.

3. Инспектордук текшерүүлөрдүн түрлөрү

8. Инспектордук текшерүүлөр алдыга коюлган маселеге жараша план боюнча, пландан тышкаркы болушу мүмкүн жана анын жыйынтыгында текшерүү жөнүндө отчет түзүлөт.

9. Улуттук банк аралыкта көзөмөлдүктү жүргүзөт жана көзөмөлгө алынган уюмдардын мезгил-мезгили менен берилүүчү отчетуна тиешелүү материалдарды топтоону, аларды иштеп чыгып, талдап-илик-төөлөрдү жүзөгө ашырат.

10. План боюнча жана пландан тышкаркы инспектордук текшерүүлөр (мындан ары - инспектордук текшерүүлөр) көзөмөлгө алынган уюмдун ишине тиешелүү айрым маселелер боюнча же болбосо комплекстүү жүргүзүлүшү мүмкүн.

11. Пландан тышкаркы инспектордук текшерүүлөр төмөнкүлөр орун алган учурда Улуттук банктын Төрагасы же Улуттук банктын көзөмөлгө алынган уюмдардын ишине оверсайтты (байкоо) жүзөгө ашырган түзүмдүк бөлүмүнүн ишин түздөн-түз тескөөгө алган анын орун басары же болбосо алардын милдетин аткаруучу башка кызмат адамы тарабынан кабыл алынган чечимдин негизинде гана жүзөгө ашырылышы мүмкүн:

– төлөм системасынын ишинде үзгүлтүккө учуроолор аныкталса;

– көзөмөлгө алынган уюмдар тарабынан алдамчылыкка жол берүү, кыянаттык менен пайдалануу жана башка мыйзамсыз иш алып баруу фактылары орун алса;

– сунушталган отчеттун негизинде көзөмөлгө алынган уюмдун финансылык абалынын начарлашына алып келиши мүмкүн болгон терс тенденциялар табылса;

– көзөмөлгө алынган уюмдун ишинде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына каршы келген жагдайлар орун алса.

4. Аралыктан көзөмөлдүктү жүзөгө ашыруу тартиби

12. Улуттук банк аралыкта көзөмөлдүктү жүзөгө ашырууда төмөнкү учурларда көзөмөлгө алынган уюмдардан жана төлөм системасынын катышуучуларынан кошумча маалыматтарды жана документтерди талап кылууга укуктуу:

– төлөм системасынын катышуучуларынын жана алардын кардарларынын Улуттук банкка кайрылуусунда чагылдырылган жана көзөмөлгө алынган уюмдар тарабынан төлөм системасынын чегинде сунушталган кызмат көрсөтүүлөргө тиешелүү фактыларды текшерүү үчүн маалыматтар жетишсиз болсо;

– Улуттук банкка башка мамлекеттик органдардан талап келип түшсө.

13. Көзөмөлгө алынган уюм Улуттук банк тарабынан талап кылынган документтерди (алардын көчүрмөлөрү) жана маалыматтарды белгиленген мөөнөттөн кечиктирбестен сунуштоого жана ага аталган уюмдун жетекчисинин же анын орун басарынын кол тамгасы (мындан ары көзөмөлгө алынган уюмдун ыйгарым укуктуу өкүлү) коюлуп, ал уюмдун мөөрүнүн оттискасы менен күбөлөндүрүлүүгө тийиш.

14. Аралыкта көзөмөлдүктү жүзөгө ашыруу учурунда аныкталып, документтер, маалыматтар менен тастыкталган Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө” мыйзамынын

жана ага ылайык кабыл алынган Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарын бузууга жол берүүлөр аталган уюмга карата Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө” мыйзамынын 31-беренесинин 6-пунктунда жана “Кыргыз Республикасында лицензиялоо-уруксат берүү иши жөнүндө” мыйзамынын 28-беренесинин 5-пунктунда каралган мажбурлоо чараларын колдонуу үчүн негиз болуп саналат.

5. Инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү тартиби

15. Улуттук банк көзөмөлгө алынган уюмдардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү борбордук банк тарабынан бекитилген инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү планына ылайык эки жылда бир жолу гана жүргүзөт.

16. Улуттук банктын инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүүгө тапшырма берүү, анын ичинде жолдомого кол коюу укугуна ээ кызмат адамына төмөнкүлөр кирет:

– Улуттук банктын Төрагасы (же анын милдетин аткаруучу) же болбосо анын тапшырмасы боюнча көзөмөлгө алынган уюмдардын ишине көзөмөлдүктү жүзөгө ашырган түзүмдүк бөлүмдүн ишин түздөн-түз тескөөгө алган Улуттук банктын Төрагасынын орун басары же болбосо анын милдетин аткаруучу башка кызмат адамы - аталган уюмдардын ишине кандай болбосун инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүүгө жолдомого кол коюу укугу;

– көзөмөлгө алынган уюмдардын жайгашкан орду боюнча Улуттук банктын областтык башкармалыгынын жетекчиси (же анын милдетин аткаруучу), анын орун басарлары - аталган уюмдардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүүгө жолдомого кол коюу укугу.

17. Инспектордук текшерүүнү жүргүзүү үчүн кеминде эки адамдан турган жумушчу топ түзүлөт, ага Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүнүн жана/же анын областтык башкармалыгынын өкүлдөрү кириши мүмкүн, жумушчу топтун жетекчиси жана мүчөлөрү дайындалат (мындан ары – Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү). Улуттук банктын көзөмөлгө алынган уюмдарга инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүүгө ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн укугун тастыктаган документке (мындан ары инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүүгө карата жолдомо) Улуттук банктын кызмат адамынын кол тамгасы коюлат жана аталган банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнө өткөрүлүп берилет.

18. Инспектордук текшерүүнү жүргүзүүнүн жалпы мөөнөтү 20 жумуш күнүнөн ашпоого тийиш.

19. Инспектордук текшерүүнү жүргүзүүгө карата жолдомо Улуттук банк тарабынан ушул нускоонун 1-тиркемесине ылайык эки нускада таризделет жана ушул нускоонун 16-пунктунда белгиленген Улуттук банктын кызмат адамынын кол тамгасы коюлат жана Улуттук банктын же анын областтык башкармалыгынын мөөрүнүн оттискасы менен бекитилет.

20. Инспектордук текшерүүнү жүргүзүүгө карата жолдомодо тек-

шерүүнү баштоо жана аяктоо күнү; анын түрлөрү (план боюнча же пландан тышкаркы); текшерүүнү жүргүзүү негиздери; текшерилүүгө тийиш болгон маселелер (комплексстүү текшерүүдөн тышкары); текшерилип жаткан мезгил, ошондой эле Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн персоналдык курамы жөнүндө маалыматтар камтылууга тийиш.

21. Эгерде текшерүү план боюнча жүргүзүлө турган болсо, текшерүүнүн жетекчиси көзөмөлгө алынган уюмга зарыл документтердин тизмесин кошо тиркөө менен (2-тиркеме) текшерүү башталганга чейинки 5 жумуш күнүнөн кечиктирбестен билдирүү катын жөнөтүүгө тийиш, ал эми жолдомо (1-тиркеме) уюмга текшерүүгө келген учурда көрсөтүлөт.

22. Инспектордук текшерүүнүн башталышы катары көзөмөлгө алынган уюмдун ыйгарым укуктуу өкүлүнө жолдомо берилген учурдан тартып эсептелинет.

23. Эгерде текшерүү иши көзөмөлгө алынган уюмдун филиалдарында/өкүлчүлүгүндө жүргүзүлө турган болсо, анда Төлөм системалары башкармалыгы ошол уюмдун башкы кеңсесине анын филиалына текшерүү жөнөтүлгөндүгү жөнүндө маалымдайт.

24. Текшерүүгө келген учурда анын жетекчиси аталган уюмдун жетекчиси (же анын милдетин аткаруучу адам) менен төмөнкү максаттарда жолугшат:

- жолдомону тапшырууга, ошондой эле текшерүү масштабы жана милдеттери жөнүндө билдирүүгө;
- текшерүүнү жүргүзүү процессин талкуулоого;
- алардын иш чөйрөсүн белгилөө менен жумушчу топтун мүчөлөрү менен тааныштырууга;
- көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилиги жана кызматкерлери менен өз ара иш алып баруу ыкмаларын аныктоого;
- көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилигинин суроолоруна жооп берүүгө.

25. Инспектордук текшерүүнү жүргүзүүгө жолдомого аны тапшыруу күнүн, убактысын көрсөтүп, көзөмөлгө алынган уюмдун ыйгарым укуктуу өкүлүнүн кол тамгасы коюлган жана уюмдун мөөрүнүн оттискасы менен күбөлөндүрүлгөн жолдомонун биринчи нускасы Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлүндө калат, ал эми экинчиси аталган уюмдун ыйгарым укуктуу өкүлүнө тапшырылат.

26. Эгерде Улуттук банктын айрым ыйгарым укуктуу өкүлдөрү алмаштырылган болсо, инспектордук текшерүүнү жүргүзүү мөөнөтү узартылса же текшерүү үчүн кошумча маселелерди киргизүү зарылчылыгы келип чыкса, жолдомого сунушталган кошумча тариздетилип, ал инспектордук текшерүүнү жүргүзүүгө сунушталган кошумча күчүнө киргенге чейинки бир жумуш күнү мурда көзөмөлгө алынган уюмдун ыйгарым укуктуу өкүлүнө тапшырылат. Инспектордук текшерүүнү жүргүзүү жолдомосуна карата кошумча аны ишке ашыруу тапшырмасынын ажырагыс бөлүгү болуп саналат.

27. Алгачкы эле текшерүү күнү көзөмөлгө алынган уюм билдирүү кат-

ка тиркелген тизмеде көрсөтүлгөн бардык документтерди сунуштоого милдеттүү.

28. Көзөмөлгө алынган уюм документтердин түп нускасын сунуштайт. Өзгөчө учурларда гана, объективдүү себептер боюнча анын түп нускасын сунуштоо мүмкүн эмес болгон учурларда, аталган уюм анын кызмат адамынын кол тамгасы жана ошол уюмдун мөөрүнүн оттискасы менен күбөлөндүрүлгөн документтердин көчүрмөлөрүн сунуштайт.

29. Инспектордук текшерүүнү жүргүзүү учурунда көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилиги жана анын персоналы жумушчу топтун мүчөлөрүнө ар тараптуу көмөк көрсөтүүгө тийиш.

30. Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү төмөнкүлөргө укуктуу:

– көзөмөлгө алынган уюмдун аудио/видео жаздыруу жабдуулары орнотулбаган өзүнчө жайда иш алып барууга;

– көзөмөлгө алынган уюмдун ишти жүзөгө ашыруу жайларына эркин кирүү мүмкүнчүлүгүнө ээ болууга;

– көзөмөлгө алынган уюмдун документтерин жана маалыматтарын өз убагында алууга жана текшерүүгө;

– зарыл учурларда инспектордук текшерүүнүн материалдарына кошо тиркөө үчүн тиешелүү документтердин көзөмөлгө алынган уюмдун ыйгарым укуктуу өкүлүнүн кол тамгасы жана аталган уюмдун мөөрүнүн оттискасы менен күбөлөндүрүлгөн көчүрмөлөрүн алууга;

– аталган уюмдун ишине тиешелүү маселелер боюнча оозеки жана жазуу жүзүндө түшүндүрмөлөрдү алууга;

– аталган уюмдун маалымат системаларын кароо мүмкүнчүлүгүнө ээ болууга;

– көзөмөлгө алынган уюмдун маалымат системаларынан электрондук түрдө маалымат алууга;

– көзөмөлгө алынган уюмдан жана төлөм системасынын катышуучуларынан төлөм системасынын ишине тиешелүү маселелер боюнча маалыматтарды талап кылууга.

31. Улуттук банк инспектордук текшерүү жүргүзүү учурунда төлөм системасынын иш үзгүлтүксүздүгүн камсыз кылуу боюнча чараларга баа берүү үчүн көзөмөлгө алынган уюмдан документтерди жана маалыматтарды талап кылууга укуктуу.

32. Текшерүүнүн жүрүшүндө инспектордук текшерүүнүн жетекчиси мезгил-мезгили менен көзөмөлгө алынган уюмдун ыйгарым укуктуу өкүлү менен айрым маселелерди талкуулоо үчүн жолугушууларды өткөрөт.

33. Тапшырманы аткарууда текшерүүчүлөр иштин жүрүшүндө келип чыккан маселелерди аны аткаруучулар менен түздөн-түз талкуулашы мүмкүн.

34. Көзөмөлгө алынган уюм Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнө уюмдун иши жүзөгө ашырылуучу жайларга тоскоолдуксуз кирүү мүмкүнчүлүгүн камсыз кылуудан, талап кылынган маалыматтарды жана документтерди, анын ичинде алардын күбөлөндүрүлгөн көчүрмөлөрүн, ошондой эле уюмдун ишине тиешелүү маселелер боюнча түшүндүр-

мөлөрдү, уюмдун маалымат системаларын кароо мүмкүнчүлүгүн жана маалымат системаларынан маалыматтарды электрондук түрдө сунуштоодон баш тарткан учурда, Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү ушул нускоонун 3-тиркемесине ылайык Улуттук банк жана көзөмөлгө алынган уюм үчүн бирден – эки нускада инспектордук текшерүүнү жүргүзүүгө каршылык көрсөтүү актысын түзөт.

35. Инспектордук текшерүүнү жүргүзүүгө каршылык көрсөтүү актысына Улуттук банктын жана көзөмөлгө алынган уюмдун ыйгарым укуктуу өкүлдөрү тарабынан кол тамга коюлат. Ал эми бул актыга көзөмөлгө алынган уюмдун ыйгарым укуктуу өкүлү кол коюудан баш тарткан учурда, актыга ал тууралуу белгиленет жана ал Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн (жумушчу топтун жетекчиси жана анын мүчөлөрүнүн бири) кол тамгалары менен күбөлөндүрүлөт.

36. Каршылык көрсөтүү актысында белгиленген фактылар көзөмөлгө алынган уюмга карата “Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө” мыйзамдын 31-беренесинин 6-пунктунда жана “Кыргыз Республикасында лицензиялоо-уруксат берүү иши жөнүндө” мыйзамдын 28-беренесинин 5-пунктунда каралган таасир этүү чараларын колдонуу үчүн негиз болуп саналат.

6. Көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилиги менен алдын ала жана жыйынтыктоочу жолугушуу

37. Текшерүүнүн акыркы жумасында текшерүү тобунун жетекчиси (же анын милдетин аткаруучу адам) көзөмөлгө алынган уюмдун кызмат адамдары менен алдын ала жолугушуу өткөрөт, ал мыйзамдарга жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына шилтеме келтирүү менен текшерүү ишинин жыйынтыгын маалымдоо үчүн, ошондой эле тыянактарды жана милдеттүү түрдө аткарылууга тийиш болгон талаптарды жана жазма буйрук долбоорлорун талкуулоо үчүн уюштурулат. Бул жолугушунун алкагында, жумушчу топтун мүчөлөрү тарабынан белгиленген текшерүү жүргүзүлгөн иш чөйрөсүнө тиешелүү тигил же бул маселелер боюнча көзөмөлгө алынган уюмга түшүндүрмөлөрдү же чечмелөөлөрдү берүү үчүн мүмкүндүк берилет.

38. Алдын ала жолугушуунун жыйынтыгында кыскача протокол түзүлүп, ага жолугушуу өткөрүлгөн күндөн кийинки 3 жумуш күнү ичинде кол коюлууга тийиш. Көзөмөлгө алынган уюм жолугушуунун жыйынтыгында түзүлгөн протоколго кол коюудан баш тарткан учурда, банкка жолугушууда талкуулаган негизги маселелер чагылдырылган кат жөнөтүлөт.

39. Текшерүүнүн жетекчиси текшерүү иши аяктагандан кийинки 10 жумуш күнү ичинде тыянактарды жана текшерүү жыйынтыктарын талкуулоо үчүн көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилиги менен жыйынтыктап жолугушууну уюштурууга тийиш. Жолугушууда Төлөм системалары башкармалыгынын начальниги, зарылчылык келип чыккан учурда атал-

ган башкармалыктын ишин түздөн-түз тескөөгө алган Улуттук банктын Төрагасынын орун басары катышууга тийиш.

40. Жыйынтыктап жолугушуу көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилигине, көзөмөлгө алган органда кооптонууну жараткан маселелер боюнча жагдайды такташтыруу, орун алган проблемалар боюнча түшүндүрмө алып, аны тактап алуу, ошондой эле жумушчу топтун мүчөлөрүнө суроолорду берүү мүмкүнчүлүгүн берет.

41. Жыйынтыктап жолугушуунун жүрүшүндө текшерүүнүн жетекчиси өзүндө төмөнкүлөрдү камтыган, текшерүүнүн жүрүшүндө чыгарылган тыянактарды көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилигине маалымдайт:

– инспектордук текшерүүнүн жүрүшүндө аныкталган мыйзам талаптарын жана Улуттук банктын ченемдик актыларын бузууга жол берүүлөрдү;

– колдонулуп жаткан эсепке алуу жана отчеттуулук системасына, маалымдоо системасына жана ички контролдук системасына баа берүүнү;

– тобокелдиктерди тескөөгө баа берүүнү.

42. Жыйынтыктап жолугушуунун жүрүшүндө текшерүүнүн жетекчиси көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилигине аныкталган бардык кемчиликтерди четтетүү зарылчылыгын маалымдайт, ошондой эле бул проблемаларды чечүүнүн алгылыктуу жолдору боюнча сунуш-көрсөтмөлөрдү берет жана аны аткаруу мөөнөттөрүн белгилейт.

43. Жолугушуунун жүрүшүндө протокол түзүлүп, анда бардык талкууланган маселелер чагылдырылат жана ага текшерүүнүн жетекчисинин жана көзөмөлгө алынган уюмдун кызмат адамынын, ал жок учурда – анын милдетин аткаруучу адамдын кол тамгасы коюлат.

7. Инспектордук текшерүү жөнүндө отчет

44. Инспектордук текшерүүнүн жыйынтыктары Улуттук банк жана көзөмөлгө алынган уюм үчүн бирден - эки нускада, Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү тарабынан түзүлгөн инспектордук текшерүүнүн отчету менен таризделет.

45. Инспектордук текшерүү жөнүндө отчетто текшерүүнүн жыйынтыктары көзөмөлгө алынган уюмдун башкармалыгынын аткаруу органы үчүн жазуу жүзүндө чагылдырылат.

46. Инспектордук текшерүү жөнүндө отчетто бардык олуттуу тобокелдиктерди жана/же кемчиликтерди кошо алганда, текшерүүнүн негизги тыянактары жана корутундулары маалымдалат; проблемалар жана көрүлүүчү зарыл чаралар, ошондой эле милдеттүү түрдө аткарылуучу талаптар жана жагдайларды турукташтыруу жана/же жакшыртуу үчүн милдеттенмелер чагылдырылат.

47. Бузууга жол берүү фактылары жөнүндө маалыматтар камтылган документтердин көчүрмөлөрүнө көзөмөлгө алынган уюмдун ыйгарым укуктуу өкүлүнүн кол тамгасы коюлуп, аталган уюмдун мөөрүнүн оттиска-

сы менен күбөлөндүрүлүп, инспектордук текшерүүнүн отчетуна кошо тиркелет. Бузууга жол берүү фактылары жөнүндө маалыматтар камтылган документтердин көчүрмөлөрү инспектордук текшерүү отчетунун ажырагыс бөлүгү болуп саналат.

48. Инспектордук текшерүү отчетунун негизинде жазма буйрук даярдалат жана ал текшерүү отчету менен бирге көзөмөлгө алынган уюмдун кызмат адамына жөнөтүлөт. Ал жазма буйрук көзөмөл органында кооптонууну жараткан айрым маселелерге жетекчиликтин көңүлүн бурат.

49. Жазма буйрукта көзөмөлгө алынган уюмдун ишинде орун алган кемчиликтерди четтетүү максатында аталган уюм тарабынан көрүлүүгө тийиш болгон белгилүү бир чаралар аныкталат жана ал инспектордук текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча аталган уюмга карата көрүлүүчү (таасир этүү чаралары) алгачкы кадамдардын бири болуп саналат. Жазма буйрукту белгиленген мөөнөт ичинде аткаруу милдеттүү болуп саналат.

50. Инспектордук текшерүү жөнүндө отчет Улуттук банктын менчиги болуп саналат, ошол эле учурда көзөмөлгө алынган уюм тарабынан текшерүү жөнүндө отчетту үчүнчү жакка сунуштоо Улуттук банктын уруксаты менен жүзөгө ашырылат. Көзөмөлгө алынган уюмдар текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча даярдалган отчеттун сакталышын камсыз кылууга жана анын кагаз же электрондук түрдө жайылтылышына жол бербөөгө тийиш.

51. Инспектордук текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча даярдалган отчетко, текшерүүнү жүзөгө ашырган Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү жана көзөмөлгө алынган уюмдун ыйгарым укуктуу өкүлдөрү кол тамга коюшат. Көзөмөлгө алынган уюм отчетко кол коюудан баш тарткан учурда, актыга ал тууралуу белгиленет жана ал Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн (жумушчу топтун жетекчиси жана анын мүчөлөрүнүн бири) кол тамгалары менен күбөлөндүрүлөт.

52. Отчетто чагылдырылган инспектордук текшерүүлөрдүн жыйынтыгы менен макул эмес болгон шартта, көзөмөлгө алынган уюмдун ыйгарым укуктуу өкүлү отчетко кол коюу учурунда ага макул эмес экендигин же сын-пикирлери бар экендигин чагылдырууга укуктуу. Макул эместиги жана сын-пикирлери жазуу жүзүндө таризделип, ага көзөмөлгө алынган уюмдун ыйгарым укуктуу өкүлүнүн кол тамгасы коюлуп, уюмдун мөөрүнүн оттискасы менен күбөлөндүрүлүүгө тийиш. Инспектордук текшерүү отчету менен макул эместиги жана ал боюнча сын-пикирлер, ошондой эле аларды негиздеген документтер же алардын көчүрмөлөрү ушул отчетко кошо тиркелип, эки нускада тапшырылууга тийиш.

8. Эскертүү чаралары жана санкциялар

53. Көзөмөлгө алынган уюмдун ишинде кемчиликтер, мыйзамдарды, анын ичинде Улуттук банктын ченемдик талаптарын бузууга жол берүүлөр аныкталган учурда, текшерүүчүлөр Улуттук банктын ченемдик

актыларына жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык банкка карата эскертүү чараларын жана санкцияларды колдонуу жөнүндө сунуш-көрсөтмөлөрдү даярдашат.

54. Көзөмөлгө алынган уюмга карата тигил же бул эскертүү чараларын жана санкцияларын колдонуу чечими белгиленген тартипте Улуттук банктын ички регламентине ылайык, мындай чечимдерди кабыл алууга ыйгарым укуктуу Улуттук банктын тиешелүү кызмат адамдары жана органдары тарабынан кабыл алынат.

9. Текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча отчет менен тааныштыруу

55. Текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча отчет конвертке салынып, чапталып, текшерүү аяктагандан кийинки 15 жумуш күндөн кечикирилбестен коштомо кат менен бирге көзөмөлгө алынган уюмдун кызмат адамына жөнөтүлөт. Отчеттун жеткирилип берилгендигин тастыктоо үчүн отчетту алган адамдын аты-жөнү жана берилген күнү милдеттүү түрдө көрсөтүлүүгө тийиш.

56. Коштомо катта төмөнкүлөр чагылдырылууга тийиш:

– көзөмөлгө алынган уюмдун аткаруу органы инспектордук текшерүү жөнүндө отчетту кылдат окуп чыгып, отчеттордо камтылган сунуш-көрсөтмөлөргө ылайык аныкталган бузууга жол берүүлөрдү жана белгиленген кемчиликтерди четтетүү боюнча зарыл чараларды көрүүсү;

– инспектордук текшерүү жөнүндө отчет менен таанышкандан кийин ушул нускоонун 4-тиркемесине ылайык анын кол тамга коюлган ар бир барагына кол коюу зарылчылыгы, ошол эле учурда отчетто камтылган тыянактар жана корутундулар менен макул эместик анын кол тамга коюлган ар бир барагына кол коюудан баш тартууга негиз болуп саналбайт.

10. Жазма буйруктарга даттануу тартиби

57. Отчеттун негизинде даярдалган жазма буйрукка жана/же бир нече жазма буйруктарга төмөнкү тартиптерди сактоо менен даттанууга жол берилет:

I. а) текшерүү жөнүндө отчет менен коштомо катты алгандан кийинки 15 жумуш күнү ичинде жазма буйрукка жана/же бир нече жазма буйруктарга макул эместиги тууралуу катты Төлөм системалары башкармалыгынын начальнигине жөнөтүү;

б) Төлөм системалары башкармалыгынын начальниги кайрылуу катты карап көрүп, аны алган күндөн кийинки 5 жумуш күнү ичинде көзөмөлгө алынган уюмга жооп жөнөтөт.

II. а) Төлөм системалары башкармалыгынын начальнигинин жообуна макул эмес болгон учурда, жооп алгандан кийинки 7 жумуш күнү ичинде көзөмөлгө алынган уюм Улуттук банктын Терагасынын Төлөм система-

лары башкармалыгынын ишин түздөн-түз тескөөгө алган орун басарына расмий кат жөнөтөт;

б) Улуттук банктын Төрагасынын орун басары көзөмөлгө алынган уюмдун кайрылуусун алган күндөн кийинки 7 жумуш күнү ичинде аны кароого алат.

III. а) Улуттук банктын Төрагасынын Төлөм системалары башкармалыгынын ишин түздөн-түз тескөөгө алган орун басарынын чечими менен макул эмес болгон шартта, кайрылуу кат ээси Улуттук банктын Төрагасынын Төлөм системалары башкармалыгынын ишин түздөн-түз тескөөгө алган орун басарынан жооп алган күндөн кийинки 5 жумуш күнү ичинде Улуттук банк Башкармасынын Төрагасына кайрылууга укуктуу;

б) Улуттук банк Башкармасынын Төрагасы кайрылуу катын 10 жумуш күнү ичинде кароого алып, зарылчылыкка жараша, бул маселени Улуттук банк Башкармасынын талкуусуна сунуштоо чечимин кабыл алышы мүмкүн.

58. Бардык учурларда кайрылуу катында көзөмөлгө алынган уюмдун макул эместиги себептери, ошондой эле тиешелүү негизде тариздетилген тастыктоочу документтер камтылууга тийиш.

59. Бардык учурларда Улуттук банк көзөмөлгө алынган уюмга кат жөнөтөт, ал эми зарыл учурда жазма буйрукка жана/же бир нече жазма буйруктарга даттанган көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчиси менен жолугушуу уюштурат.

60. Жогоруда белгиленген жазма буйрукту жана/же бир нече жазма буйруктарды сотко чейин даттануу тартибин сактоо милдеттүү болуп саналат.

61. Даттануу мөөнөтү аяктаса жана/же даттануу тартиби сакталбаса, көзөмөлгө алынган уюмдун кайрылуусу Улуттук банк тарабынан кароого алынбайт.

**Төлөм системасынын операторлорунун
жана төлөм уюмдарынын ишине
инспектордук текшерүүлөрдү
жүргүзүү жөнүндө нускоого карата
1-тиркеме**

(төлөм системасынын операторунун /төлөм уюмунун толук аталышы)
_____ ишин текшерүүгө карата

ЖОЛДОМО

Ушул аркылуу төмөнкү кызматкерлер:

1. _____
(аты-жөнү жана кызматы)
2. _____
(аты-жөнү жана кызматы)
3. _____
(аты-жөнү жана кызматы)
4. _____
(аты-жөнү жана кызматы)
5. _____
(аты-жөнү жана кызматы)

20__-жылдын “__” _____ тартып _____ жумуш күн мөөнөтүнө
_____ ишин текшерүүгө жөнөтүлүүдө.
Текшерүү мезгилинде орун алган жагдайларга жараша, текшерүү
мөөнөтү узартылышы мүмкүн.

Текшерүү программасында төмөнкү багыттарды жана маселелерди
текшерүү иши камтылат: _____

Төраганын орун басары

Аты жөнү

**Төлөм системасынын операторлорунун
жана төлөм уюмдарынын ишине
инспектордук текшерүүлөрдү
жүргүзүү жөнүндө нускоого
карата 2-тиркеме**

Көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчиси _____

БИЛДИРҮҮ

Урматтуу _____

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы 20__-жылдын “__” _____ тартып _____ (филиалдарын кошо алганда) төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишине текшерүү иши (текшерүүнүн түрлөрү көрсөтүлсүн) жүргүзүлөөрүн Сизге маалымдайт.

Текшерүү ишин натыйжалуу жүргүзүү, ошондой эле жумушчу топтун мүчөлөрүнүн текшерүү убактысын кыскартуу максатында, тиешелүү кызматкерлерге ушул катка кошо тиркелген тиркемеге ылайык документтерди жана маалыматтарды даярдап коюу көрсөтмөсүн берүүңүздү Сизден өтүнөм. Мында, жумушчу топ мүчөлөрү уюмга келген күнү уюмдун ишине тиешелүү документтерди жана маалыматтарды берүүңүздү өтүнөм. Бардык документтер жана маалыматтар 20__-жылдын “__” _____ карата абал боюнча даярдалып, текшерүүнүн жетекчисине берилүүгө тийиш.

Эгерде көрсөтүлгөн документтерди даярдоонун жүрүшүндө уюмдун кызматкерлеринде кандайдыр бир суроолор пайда болсо, ошондой эле алардын талап кылынган документтерди жана маалыматтарды даярдоого мүмкүнчүлүгү жок болсо, жогоруда көрсөтүлгөн инспектордук текшерүү күнү башталганга чейин, алдын ала _____ (аты-жөнү, кызматы, телефон номери) менен байланышууга тийиш.

Инспектордук текшерүүдө _____ текшерүүчү катыша тургандыгы пландаштырылууда, ушуга байланыштуу _____ адамга жумуш ордун даярдап коюу зарыл. Белмө ичинде телефон байланышы, документтерди сактоо үчүн сейф, эгерде мүмкүнчүлүк болсо компьютер жана принтер болууга тийиш.

Текшерүүгө байланыштуу бардык маселелер боюнча жумушчу топтун мүчөлөрүнө көмөк көрсөтүүңүздү, кызмат адамдарга жана кызматкерлерге суроо берүү, ошондой эле текшерүүнү аткаруу үчүн зарыл маалымат булактардан пайдалануу мүмкүнчүлүгү менен камсыз кылууну Сизден өтүнөм.

Ишиңизге ийгилик каалап,
Төраганын орун басары

Аты жөнү

Тиркеме: Документтердин жана маалыматтардын тизмеги ___ барактан турат.

Улуттук банктын
20__-жылдын “__”_____
№_____ билдирүүсүнө
карата тиркеме

Уюм тарабынан текшерүүгө сунушталуучу
документтердин жана маалыматтардын тизмеги

1. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте каттоодон өткөртүлгөн уюштуруу келишими, өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилген устав.
2. Уюмдун ишин жөнгө салуучу жана анын саясатын аныктоочу документтердин топтому.
3. Текшерүүгө алынган мезгил ичинде уюмдун уюштуруу түзүмү, анын штаттык тизими.
4. Милдеттерин көрсөтүү менен филиалдардын жана өкүлчүлүктөрдүн жетекчилеринин/начальниктеринин тизмеги (кагаз жүзүндө/электрондук түрдө).
5. Субагенттердин тизмеги.
6. Уюмдун бухгалтердик балансы.
7. Коммерциялык банктар, кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочулар, субагенттер менен түзүлгөн келишимдер.
8. Төлөм терминалдары аркылуу жүргүзүлгөн операциялардын тизмеги.
9. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жана мамлекеттик бийликтин башка органдары менен кат алышуулары.

**Төлөм системасынын операторлорунун жана
төлөм уюмдарынын ишине инспектордук
текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө нускоого
карата 3-тиркеме**

Текшерүүнү жүргүзүүгө каршылык көрсөтүү
АКТЫСЫ

(төлөм системасынын операторунун жана төлөм уюмунун аталышы)

(жайгашкан орду, дарегги, телефону)

_____ 20____-жылдын “_____” _____
(түзүлгөн жер)

Биз, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын кызматкерлери _____

(Улуттук банктын кызматкерлеринин аты-жөнү)

төмөнкүлөр боюнча ушул акты түздүк:

(төлөм системасынын операторунун жана төлөм уюмунун аталышы)

кызматкери _____
(төлөм системасынын операторунун жана төлөм уюмунун кызматкердин аты-жөнү)
бул уюмдун ишине текшерүүнү жүргүзүүдө төмөнкүдөй каршылык көрсөткөн _____

(имаратка кирүүдө каршылык көрсөткөн, жумушчу топтун мүчөлөрү талап кылган документтер сунушталган эмес)

Улуттук банктын кызматкерлерине текшерүүнү жүргүзүүгө каршылык көрсөткөндүгүнө байланыштуу _____

(төлөм системасынын операторунун жана төлөм уюмунун аталышы)

кызматкерине төлөм уюмунун ишине текшерүүнү жүргүзүүгө каршылык көрсөткөндүгү үчүн жоопкерчилик тууралуу эскертүү берилди.

Акт түзгөндөр:

(Улуттук банктын кызматкеринин аты-жөнү) (кызмат орду) (кол тамгасы)

Таанышып чыктым:

(Көзөмөлгө алынган уюмдун кызматкеринин аты-жөнү) (кызмат орду) (кол тамгасы)

Көз карандысыз жак:

(аты-жөнү) (кызмат орду) (кол тамгасы)

Акттын экинчи нускасын алдым:

(Көзөмөлгө алынган уюмдун кызматкеринин аты-жөнү) (кызмат орду) (кол тамгасы)

**Төлөм системасынын операторлорунун жана
төлөм уюмдарынын ишине инспектордук
текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө
нускоого карата 4-тиркеме**

_____ АТКАРУУ ОРГАНЫНЫН КОЛ ТАМГАЛАРЫ

Биз, төмөндө кол койгон аткаруу органынын мүчөлөрү, _____
_____ ишине жүргүзүлгөн
(*төлөм системасынын операторунун, төлөм уюмунун аталышы*)
текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча түзүлгөн отчет менен таанышып чык-
тык.

20 ____-жылдын “ ____ ” _____
(*текшерүү жүргүзүлгөн күн*)

Кызмат орду

Кол тамгасы

ТОКТОМ

Бишкек ш., Т. Үметалиев көч., 101
2015-ж., 30-мартындагы № 20/2

“Нак чет өлкө валюталары менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна лицензияларды берүү тартиби жөнүндө” жобонун айрым пункттарынын аракетин токтотуу жөнүндө

Кыргыз Республикасынын аймагында мыйзамсыз негизде лицензиясыз иш алып барып жаткан алмашуу бюролорунун ишине бөгөт коюунун жаңы жолдорун иштеп чыгуу жана түптөлгөн жагдайга талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү боюнча Ведомство аралык жумушчу топтун сунуштарын карап көрүп, Улуттук банктын тиешелүү лицензиясыз нак чет өлкө валюталарын алмаштыруу операцияларын ишке ашырып жаткан субъекттердин санын кыскартуу аркылуу республиканын экономикасында көмүскө жүргүзүлүп жаткан иш чөйрөсүнө чек коюу максатында, Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө” мыйзамынын 4, 7, 34 жана 43-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 27-июлундагы № 40/4 токтому менен бекитилген “Нак чет өлкө валюталары менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна лицензияларды берүү тартиби жөнүндө” жобонун 1-пунктунун 4-абзанын жана 9-пунктунун “з”-пунктчасын колдонуу мөөнөтү, ушул токтом күчүнө киргенден тартып 3 (үч) ай мөөнөтүнө токтотулсун.

2. Ушул токтомдун 1-пунктунда көрсөтүлгөн колдонуу мөөнөтү ичинде юридикалык жак тарабынан бир алмашуу бюросун ачуу учурунда жүгүртүү каражаттарынын минималдуу суммасы 500 000 (беш жүз миң) сомду түзөөрү белгиленсин .

3. Юридикалык башкармалыгы:

- бул токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;
- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

5. Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен алмашуу бюролорун тааныштырсын.

6. Ушул токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары, айым Л. Орозбаевага ыйгарылсын.

Төраганын милдетин аткаруучу

Н. Жениш

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г.Бишкек, ул. Уметалиева, 101
№ 16/1 от 11 марта 2015 г.

О минимальном размере уставного капитала коммерческих банков

В целях укрепления устойчивости, безопасности и надежности банковской системы, а также в целях повышения доверия общества к коммерческим банкам, на основании статей 31 и 43 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить с 01.07.2017 г. минимальный размер уставного капитала для вновь открываемых и действующих коммерческих банков (включая требование к капиталу филиалов банков-нерезидентов) в размере не менее 600 млн. сомов.

2. Установить для действующих коммерческих банков (включая филиалы банков-нерезидентов) минимальный размер уставного капитала и следующие сроки его формирования:

до 1 июля 2015 г. - 300 млн.сом;

до 1 июля 2016 г. - 400 млн.сом;

до 1 июля 2017 г. - 600 млн.сом.

3. Действующим коммерческим банкам (включая филиалы иностранных банков), размер минимального уставного капитала которых составляет менее 600 млн. сомов, совместно с акционерами разработать программу для выполнения требований пункта 2 настоящего постановления и представить в Национальный банк Кыргызской Республики в срок до 1 апреля 2015 г.

4. Признать утратившими силу следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики:

– «О минимальном размере уставного капитала коммерческих банков» от 20 сентября 1999 г. № 61/1 - со дня вступления в силу настоящего постановления;

– «О минимальном размере уставного капитала для вновь открываемых банков» от 13 февраля 2008 г. № 6/3 - со 2 июля 2017 г.

5. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 дней после официального опубликования.

6. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

7. Управлению методологии надзора и лицензирования Национального банка Кыргызской Республики довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков.

8. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Кыргызской Республики Л.Орозбаеву.

Председатель

Т. Абдыгулов

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г.Бишкек, ул. Уметалиева, 101
№ 16/2 от 11 марта 2015 г.

О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 7 и 43 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести прилагаемые изменения и дополнения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики:
 - «О «Временных правилах регулирования деятельности микрофинансовых компаний на территории Кыргызской Республики» от 19 февраля 2003 года №4/2;
 - «Об утверждении Положения «О периодическом регулятивном отчете микрокредитной компании/микрокредитного агентства и ломбарда» и Положения «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовой компании» от 27 мая 2009 года №25/3;
 - «О Положении «О лицензировании, реорганизации и ликвидации микрофинансовых компаний на территории Кыргызской Республики» от 31 января 2007 года N5/1;
 - «Об утверждении Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года N35/14;
 - «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 14 сентября 2011 года N52/4;
 - «Об утверждении Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности МФО, непривлекающих депозиты» от 23 декабря 2013 года N52/6;
 - «Об утверждении «Инструкции о порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций микрофинансовыми компаниями» от 30 мая 2014 года N24/8.
2. Установить для микрокредитных компаний, в том числе занимающихся оптовым кредитованием:
 - норматив максимального совокупного размера средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – физических лиц, в размере не более 100% от собственного капитала;

- норматив максимального совокупного размера средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – юридических лиц, в размере не более 100% от собственного капитала.

Расчет собственного капитала микрокредитных компаний (на дату оценки) производить на основе следующих показателей:

- оплаченного уставного капитала (стоимость простых и привилегированных акций, или долевой капитал);
- капитала, внесенного сверх номинала (для акционерных обществ);
- дополнительного капитала, внесенного физическими и юридическими лицами;
- резервов для будущих потребностей;
- нераспределенной прибыли/убытков прошлых лет;
- убытков текущего года;
- за минусом инвестиций в капитал (акции, долевое участие) других микрофинансовых организаций, лизинговых компаний и банков.

При этом под инвестициями в капитал (акции, долевое участие) понимается остаток фактически вложенных средств в капитал микрофинансовых организаций, лизинговых компаний и банков.

3. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Настоящее постановление вступает в силу по истечении двух месяцев со дня официального опубликования.

5. Управлению методологии надзора и лицензирования довести настоящее постановление до сведения микрофинансовых организаций, Ассоциации микрофинансовых организаций, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Кыргызской Республики Л.Орозбаеву.

Председатель

Т.Абдыгулов

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от «11» марта 2015 г. № 16/2**

**Изменения и дополнения
в некоторые постановления Правления
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О «Временных правилах регулирования деятельности микрофинансовых компаний на территории Кыргызской Республики» от 19 февраля 2003 года N4/2 следующие изменения и дополнения:

во Временных правилах регулирования деятельности микрофинансовых компаний на территории Кыргызской Республики, утвержденных вышеуказанным постановлением:

1) в названии и по всему тексту слова «Временные правила» в различных падежах заменить словом «Правила» в соответствующих падежах;

2) пункт 2.1. дополнить абзацем девятым следующего содержания:

«Для МФК, занимающихся оптовым кредитованием, максимальный размер микрокредита, выдаваемый одному и тому же лицу, не должен превышать 10% от размера собственного капитала.»;

3) в абзаце первом пункта 2.1.-1. слова «за исключением микрофинансовых организаций, осуществляющих прием срочных вкладов от физических и юридических лиц и занимающихся оптовым кредитованием,» заменить словами «за исключением микрофинансовых компаний, осуществляющих прием срочных вкладов от физических и юридических лиц и/или занимающихся оптовым кредитованием,»;

4) в подпункте 2.3.1.:

абзац восьмой изложить в следующей редакции:

«- за минусом инвестиций в капитал (акции, долевое участие) других микрофинансовых организаций, лизинговых компаний и банков.»;

подпункт дополнить абзацем девятым следующего содержания:

«При этом под инвестициями в капитал (акции, долевое участие) понимается остаток фактически вложенных средств в капитал микрофинансовых организаций, лизинговых компаний и банков.»;

5) подпункт 2.4.1. изложить в следующей редакции:

«2.4.1. МФК вправе осуществлять инвестиции только в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки. При этом, инвестиции МФК в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки должны соответствовать целям микрофинансовой организации, определенной Законом Кыргызской Республики «О микрофинансовых организациях в Кыргызской Республике.»;

б) в подпункте 2.4.2.:

первый абзац изложить в следующей редакции:

«2.4.2. Максимальный совокупный размер инвестиций МФК (инвестиции в капитал (акции, долевое участие), долговые обязательства, финансовые вложения по лизингу и факторингу, кредиты и любые другие подобные финансовые вложения) в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки, не должен превышать 30% от размера собственного капитала МФК и определяется по формуле:»;

подпункт дополнить абзацем пятым следующего содержания:

«При расчете данного норматива учитываются кредиты, предоставленные микрофинансовым организациям, лизинговым компаниям и банкам, в капитал (акции, долевое участие) которых размещены инвестиции МФК.»;

7) главу 2 дополнить пунктами 2.4.-1. – 2.4.-2. следующего содержания:

«2.4.-1. Максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – физических лиц.

Максимальный совокупный размер средств, заимствованных МФК, в том числе занимающихся оптовым кредитованием, от учредителей (акционеров) – физических лиц, не должен превышать 100% от размера собственного капитала и определяется по формуле:

$$\text{СЗФЛ} / \text{СК} * 100\% \leq 100\%, \text{ где:}$$

СЗФЛ - совокупный размер средств, заимствованных МФК от учредителей (акционеров) - физических лиц, на дату оценки;

СК - собственный капитал МФК на дату оценки (см. подпункт 2.3.1 пункта 2.3).

2.4.-2. Максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – юридических лиц.

Максимальный совокупный размер средств, заимствованных МФК, в том числе занимающихся оптовым кредитованием, от учредителей (акционеров) – юридических лиц, не должен превышать 100% от размера собственного капитала и определяется по формуле:

$$\text{СЗЮЛ} / \text{СК} * 100\% \leq 100\%, \text{ где:}$$

СЗЮЛ - совокупный размер средств, заимствованных МФК от учредителей (акционеров) – юридических лиц, на дату оценки;

СК - собственный капитал МФК на дату оценки (см. подпункт 2.3.1 пункта 2.3).»;

8) подпункт б) подпункта 2.5.1. изложить в следующей редакции:

«б) сведения:

– об инвестициях в капитал (акции, долевое участие) других

микрофинансовых организаций, лизинговых компаний и банков с указанием перечня и размера инвестиций в каждую из них;

- о размере инвестиций МФК (инвестиции в капитал (акции, долевое участие), долговые обязательства, финансовые вложения по лизингу и факторингу, кредиты и любые другие подобные финансовые вложения) в другие микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки, с указанием перечня, размера инвестиций в каждую из них, расчета показателя, приведенного в подпункте 2.4.2 пункта 2.4;
- о размере средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – физических лиц, с указанием перечня учредителей (акционеров) – физических лиц, размера заимствований от каждого учредителя, расчета показателя, приведенного в пункте 2.4.-1.
- о размере средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – юридических лиц, с указанием перечня учредителей (акционеров) – юридических лиц, размера заимствований от каждого учредителя, расчета показателя, приведенного в пункте 2.4.-2.»;

9) в подпункте 2.5.2. слова «сведения об инвестициях» заменить словами «сведения об инвестициях, заимствованиях от учредителей,»;

10) пункт 4.2. изложить в следующей редакции:

«4.2. Микрофинансовые компании, имеющие право на осуществление операций по приему вкладов, обязаны соблюдать экономические нормативы, установленные Национальным банком, включая:

- минимальный размер оплаченного уставного капитала;
- норматив минимального собственного капитала;
- адекватность (достаточность) капитала;
- максимальный размер риска на одного заемщика;
- норматив ликвидности;
- норматив ограничения риска по возврату вкладов;
- максимальный размер риска по операциям с инсайдерами и аффилированными лицами;
- максимальная совокупная задолженность служащих МФК, по потребительским кредитам, предоставленным компанией;
- максимальный совокупный размер инвестиций в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки;
- размер инвестиций в негосударственные долговые ценные бумаги;
- максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – физических лиц;
- максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – юридических лиц.»;

11) в подпункте 5.4.2.:

абзац третий изложить в следующей редакции:

«СЗ – совокупная задолженность заемщика по кредитам (независимо от срочности), факторингу и финансовому лизингу на дату оценки»;

подпункт дополнить абзацем пятым следующего содержания:

«Настоящий норматив не распространяется на МФК, занимающиеся оптовым кредитованием.»;

12) в пункте 5.8.:

в пункте 5.8. слова «размер инвестиций в другие организации» заменить словами «совокупный размер инвестиций в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки»;

подпункт 5.8.1. изложить в следующей редакции:

«5.8.1. МФК вправе осуществлять инвестиции только в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки. При этом, инвестиции МФК в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки должны соответствовать целям микрофинансовой организации, определенной Законом Кыргызской Республики «О микрофинансовых организациях в Кыргызской Республике.»;

подпункт 5.8.2. признать утратившим силу;

подпункт 5.8.3. изложить в следующей редакции:

«5.8.3. Максимальный совокупный размер инвестиций МФК (инвестиции в капитал (акции, долевое участие), долговые обязательства, финансовые вложения по лизингу и факторингу, кредиты и любые другие подобные финансовые вложения) в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки, не должен превышать 30% от размера собственного капитала МФК и рассчитывается в соответствии с подпунктом 2.4.2 пункта 2.4 настоящих Правил.

При расчете данного норматива учитываются кредиты, предоставленные микрофинансовым организациям, лизинговым компаниям и банкам, в капитал (акции, долевое участие) которых размещены инвестиции МФК.»;

13) главу 5 дополнить пунктами 5.10. – 5.11. следующего содержания:

«5.10. Максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – физических лиц.

5.10.1. МФК вправе заимствовать средства от учредителей (акционеров) – физических лиц.

5.10.2. Максимальный совокупный размер средств, заимствованных МФК от учредителей (акционеров) – физических лиц, не должен превышать 100% от размера собственного капитала МФК и определяется по формуле:

$$СЗФЛ / СК * 100\% \leq 100\%, \text{ где:}$$

СЗФЛ - совокупный размер средств, заимствованных МФК от учредителей (акционеров) – физических лиц на дату оценки;

СК- собственный капитал МФК на дату оценки (см. подпункт 2.3.1 пункта 2.3).

5.11. Максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – юридических лиц.

5.11.1. МФК вправе заимствовать средства от учредителей (акционеров) – юридических лиц.

5.11.2. Максимальный совокупный размер средств, заимствованных МФК от учредителей (акционеров) – юридических лиц, не должен превышать 100% от размера собственного капитала МФК и определяется по формуле:

$$СЗЮЛ / СК * 100\% \leq 100\%, \text{ где:}$$

СЗЮЛ - совокупный размер средств, заимствованных МФК от учредителей (акционеров) – юридических лиц на дату оценки;

СК - собственный капитал МФК на дату оценки (см. подпункт 2.3.1 пункта 2.3).»;

14) в пункте 6.3.:

подпункт а) признать утратившим силу;

подпункт б) изложить в следующей редакции:

«б) “Форму по исполнению экономических нормативов для МФК, лицензируемых Национальным банком” согласно Приложению к настоящим Правилам с указанием:

- перечня и размера инвестиций в капитал (акции, долевое участие) других микрофинансовых организаций, лизинговых компаний и банков;
- перечня и размера инвестиций МФК (инвестиции в капитал (акции, долевое участие), долговые обязательства, финансовые вложения по лизингу и факторингу, кредиты и любые другие подобные финансовые вложения) в другие микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки;
- размера средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – физических лиц, с указанием перечня учредителей (акционеров) – физических лиц, размера заимствований от каждого учредителя, расчета показателя, приведенного в подпункте 5.10.2 пункта 5.10;
- размера средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – юридических лиц, с указанием перечня учредителей (акционеров) – юридических лиц, размера заимствований от каждого учредителя, расчета показателя, приведенного в подпункте 5.11.2 пункта 5.11.»;

15) в Приложении в таблице «Форма по исполнению экономических нормативов для МФК, лицензируемых Национальным банком»:

исключить строку:

Максимальный размер инвестиций в каждую МФО (1) или банк		И x 100%		Не более 5%	
		СК			

в абзаце девятом слова «Максимальный совокупный размер инвестиций в МФО и банки» заменить словами «Максимальный совокупный размер инвестиций в МФО (1), лизинговые компании и банки»;

таблицу дополнить абзацами двенадцатым и тринадцатым следующего содержания:

Максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – физических лиц		СЗФЛ x 100%	Не более 100%	
		СК		
Максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – юридических лиц		СЗЮЛ x100%	Не более 100%	
		СК		

абзац «И - инвестиции в каждую микрофинансовую организацию или банк;» исключить;

абзац «СИ - совокупные инвестиции в микрофинансовые организации и банки;» изложить в следующей редакции:

«СИ - совокупные инвестиции в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки;».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О периодическом регулятивном отчете микрокредитной компании/микрокредитного агентства и ломбарда» и Положения «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовой компании» от 27 мая 2009 года №25/3 следующие изменения и дополнения:

в Приложении 1 к Положению «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовой компании», утвержденному вышеуказанным постановлением:

в таблице «Состав периодического регулятивного отчета микрофинансовой компании»:

- в строке «14» слова «Временные Правила регулирования деятельности МФК, утвержденной», заменить словами «Правила регулирования деятельности МФК на территории Кыргызской Республики, утвержденные»;

в Приложении 2 к Положению «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовой компании», утвержденному вышеуказанным постановлением:

1) Раздел 1. «Регулятивный отчет о финансовом состоянии» в статье «17 Полученные кредиты» подраздела «Б. Обязательства» после строки «д) от органов государственной власти» дополнить строками «17-1. - 17-4.» следующего содержания:

«17-1 Средства, заимствованные МФК от учредителей (акционеров) – физических лиц

17-2 в том числе в иностранной валюте

17-3 Средства, заимствованные МФК от учредителей (акционеров) – юридических лиц

17-2 в том числе в иностранной валюте);

2) Раздел 1. «Регулятивный отчет о финансовом состоянии» подраздел «Г. Расшифровка обязательств» после строки «3. Прочие обязательства» дополнить строками «4. – 5.» следующего содержания:

«4. Средства, заимствованные МФК от учредителей (акционеров) – физических лиц

5. Средства, заимствованные МФК от учредителей (акционеров) – юридических лиц»;

3) Раздел 2. «Отчет о совокупном доходе» подраздел «Б. Процентные расходы» после строки «11. Процентный расход по кредитам от международных финансовых институтов (другие источники финансирования)» дополнить строками «11-1. – 11-2.» следующего содержания:

«11-1. Процентный расход по средствам, заимствованным МФК от учредителей (акционеров) – физических лиц

11-2. Процентный расход по средствам, заимствованным МФК от учредителей (акционеров) – юридических лиц»;

4) Раздел 6 подраздел «Обязательства» подраздел «6.А. Анализ чувствительности активов и обязательств к изменению процентных ставок (ГЭП_АНАЛИЗ)» в статье «9. Кредиты полученные:» после строки «в т.ч. в иностранной валюте» строки «д) От органов государственной власти» дополнить строками «9-1. - 9-2.» следующего содержания:

«9-1. Обязательства по средствам, заимствованным МФК от учредителей (акционеров) – физических лиц

в т. ч. в иностранной валюте

9-2. Обязательства по средствам, заимствованным МФК от учредителей (акционеров) – юридических лиц

в т. ч. в иностранной валюте»;

5) Раздел 10 «Сведения о соблюдении экономических нормативов» в подразделе «Экономические нормативы для МФК, не привлекающих депозиты» дополнить строками следующего содержания:

Максимальный размер микрокредита, выдаваемый одному и тому же лицу, МФК, занимающихся оптовым кредитованием	МК x 100%		Не более 10%	
	СК			
Максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – физических лиц	СЗФЛ x 100%		Не более 100%	
	СК			
Максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – юридических лиц	СЗЮЛ x 100%		Не более 100%	
	СК			

6) Раздел 10 «Сведения о соблюдении экономических нормативов» в подразделе «Экономические нормативы для МФК, привлекающих депозиты» дополнить строками следующего содержания:

Максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – физических лиц	СЗФЛ x 100%	Не более 100%	
	СК		
Максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) – юридических лиц	СЗЮЛ x 100%	Не более 100%	
	СК		

7) Раздел 11. «Информация о кредитах клиентам» подраздел «Информация об условиях предоставления кредита» после строки «Условия погашения» дополнить строкой следующего содержания:

«Максимальный размер микрокредита, выданный одному и тому же лицу»;

в Приложении 1 к Положению «О периодическом регулятивном отчете микрокредитной компании/микрокредитного агентства», утвержденного вышеуказанным постановлением:

таблицу «Состав периодического регулятивного отчета микрокредитной компании/микрокредитного агентства» дополнить строкой «11» следующего содержания:

11	Раздел 7	Сведения о соблюдении экономических нормативов МКК	Ежегодно	до 1 февраля следующего за отчетным годом	
			Ежеквартально	в течение 12 календарных дней, следующих за отчетным периодом	

в Приложении 2 к Положению «О периодическом регулятивном отчете микрокредитной компании/микрокредитного агентства», утвержденного вышеуказанным постановлением:

1) Раздел 1 «Регулятивный отчет о финансовом состоянии» подраздел «Обязательства» после строки «21 Субординированные долговые обязательства» дополнить строками «21-1 – 21-2» следующего содержания:

«21-1 Средства, заимствованные МКК от учредителей (акционеров) – физических лиц

21-2 Средства, заимствованные МКК от учредителей (акционеров) – юридических лиц»;

2) Раздел 6. «Раскрытия» подраздел «А. Обязательства» после строки «2 Субординированные долговые обязательства» дополнить строками «2-1 – 2-2» следующего содержания:

«2-1 Средства, заимствованные МКК от учредителей (акционеров) – физических лиц

2-2 Средства, заимствованные МКК от учредителей (акционеров) – юридических лиц»;

3) Приложение дополнить Разделом 7 «Сведения о соблюдении экономических нормативов» следующего содержания:

«РАЗДЕЛ 7. Сведения о соблюдении экономических нормативов

Наименование экономических нормативов и требований	Обозначение	Расчет норматива	Фактическое значение норматива	Установленное значение норматива	Отклонение от установленного норматива
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НОРМАТИВЫ ДЛЯ МКК					
Максимальный совокупный размер средств, заимствованных МКК от учредителей (акционеров) – физических лиц		СЗФЛ*100%		не более 100%	
		СК			
Максимальный совокупный размер средств, заимствованных МКК от учредителей (акционеров) – юридических лиц		СЗЮЛ*100%		не более 100%	
		СК			

СЗФЛ – совокупный размер средств, заимствованных МКК от учредителей (акционеров) – физических лиц;

СЗЮЛ – совокупный размер средств, заимствованных МКК учредителей (акционеров) – юридических лиц;

СК – собственный капитал МКК

должность : _____ фамилия : подпись :

должность : _____ фамилия : подпись :».

3. Внести в постановление Правления Национального банка

Кыргызской Республики «О Положении «О лицензировании, реорганизации и ликвидации микрофинансовых компаний на территории Кыргызской Республики» от 31 января 2007 года N5/1 следующие изменения:

в Положении о лицензировании, реорганизации и ликвидации микрофинансовых компаний на территории Кыргызской Республики, утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в сноске (1) слова «Временными правилами» заменить словом «Правилами»;
- в сноске (3) слова «Временными правилами» заменить словом «Правилами».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года N35/14 следующие изменения:

в Положении о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты), утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в пункте 1 слова «Временными правилами» заменить словом «Правилами».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 14 сентября 2011 года N52/4 следующие изменения:

в Положении о работе банков с ценными бумагами, утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в пункте 28 слова «Временными правилами» заменить словом «Правилами».

6. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности МФО, непривлекающих депозиты» от 23 декабря 2013 года N52/6 следующие изменения:

в Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности МФО, непривлекающих вклады», утвержденной вышеуказанным постановлением:

- в пункте 1 слова «Временными правилами» заменить словом «Правилами».

7. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Инструкции о порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций микрофинансовыми компаниями» от 30 мая 2014 года N24/8 следующие изменения:

в Инструкции о порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций микрофинансовыми компаниями, утвержденной вышеуказанным постановлением:

- в пункте 3 слова «Временными правилами» заменить словом «Правилами».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г.Бишкек, ул. Уметалиева, 101
№ 17/2 от 18 марта 2015 г.

**О внесении изменений и дополнений в постановление
Правления Национального банка Кыргызской Республики
«Об утверждении Положения «О минимальных требованиях
к типовым договорам микрофинансовых организаций
и кредитных союзов, заключаемых в соответствии с исламскими
принципами банковского дела и финансирования»
от 23 октября 2013 года № 39/9**

В соответствии со статьями 7 и 43 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения и дополнения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к типовым договорам микрофинансовых организаций и кредитных союзов, заключаемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 октября 2013 года № 39/9 (прилагаются).

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней после официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования довести настоящее постановление до сведения Ассоциации микрофинансовых организаций, Ассоциации кредитных союзов и кооперативов Кыргызстана, Национальной ассоциации кредитных союзов и кооперативов, ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», объединения юридических лиц «Ассоциация развития исламской экономики, финансов и индустрии», ЗАО «ЭкоИсламикБанк».

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Кыргызской Республики Л. Орозбаеву.

Председатель

Т. Абдыгулов

**Приложение к постановлению
Правления Национального банка
Кыргызской Республики
от 18 марта 2015 года № 17/2**

**Изменения и дополнения
в постановление Правления Национального банка Кыргызской
Республики «Об утверждении Положения «О минимальных
требованиях к типовым договорам микрофинансовых организаций
и кредитных союзов, заключаемых в соответствии с
исламскими принципами банковского дела и финансирования»
от 23 октября 2013 года № 39/9**

Внести в постановление Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к типовым договорам микрофинансовых организаций и кредитных союзов, заключаемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 октября 2013 года № 39/9, следующие изменения и дополнения:

в Положении «О минимальных требованиях к типовым договорам микрофинансовых организаций и кредитных союзов, заключаемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в абзаце пятом пункта 19 слова «Образец типового договора» заменить словами «Типовой договор»;
- в абзаце втором пункта 45 слова «Образец типового договора» заменить словами «Типовой договор»;
- в названиях приложений 1 и 2 слово «образец» исключить;
- Положение дополнить параграфом 3 следующего содержания:

«§3. Договор Салам

46. Договор Салам заключается между ФКУ и клиентом. В рамках договора Салам ФКУ выступает Покупателем, а при Параллельном саламе ФКУ выступает Продавцом.

47. Предметом договора не могут быть иностранная валюта, драгоценные металлы.

48. Договор Салам заключается на товары, которые можно взвесить, измерить или посчитать.

49. ФКУ осуществляет приобретение товаров по договору Салам и их реализацию по заявке платежеспособного клиента.

50. Существенными условиями договора являются:

- 1) продажа определенного товара с отсроченной поставкой;
- 2) оплата стоимости товара в момент заключения договора. По согласию Продавца Покупатель может внести оплату в течение трех рабочих дней после заключения договора.

51. ФКУ в обеспечение надлежащего исполнения клиентом обязательств по договору Салам может получить от клиента обеспечение в виде залога, поручительства и других видов обеспечения, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики.

52. Права и обязанности Сторон:

1) Стороны устанавливают конкретную дату поставки или поставку товаров партиями в установленные сроки, при условии, что их стоимость была оплачена в момент первоначального заключения договора;

2) Покупателю не разрешается продавать товары до тех пор, пока он не получит права собственности на них;

3) право собственности на товар переходит к Покупателю с момента заключения договора и оплаты его стоимости согласно условиям договора;

4) если обе Стороны согласны, разрешается полностью аннулировать договор Салам в обмен на полное возмещение его стоимости. Разрешается также его частичное аннулирование, т.е. аннулирование поставки части товаров в обмен на соответствующее возмещение части стоимости договора;

5) Продавец обязан поставить товар Покупателю в установленный срок согласно условиям договора, в соответствии с оговоренными спецификациями (вид, сорт товара, количество, качественное состояние товара). Покупатель, с другой стороны, должен принять товары, если они отвечают спецификациям, предусмотренным в договоре;

6) если Продавец не может выполнить свое обязательство или у Продавца нет в наличии всех или части товаров в установленную дату, Покупатель может:

а) подождать, когда товары будут в наличии или предоставить более длительный период времени для поставки товаров;

б) расторгнуть договор и взыскать выплаченные средства;

7) в договоре должна быть предусмотрена ответственность Сторон за ненадлежащее/несвоевременное исполнение обязательств по договору. В случае невыполнения Покупателем/ФКУ обязательств по выплате средств Продавцу в размере и в сроки, предусмотренные договором, Продавец может расторгнуть договор в одностороннем порядке, отказавшись от исполнения своих обязательств с обязательным уведомлением Покупателя/ФКУ в письменной форме.

53. В договоре должны быть предусмотрены условия при наступлении форс-мажорных обстоятельств.

54. Все правила, установленные для договора Салам, применяются также и к договору Параллельный салам.

55. По договору Параллельный салам ФКУ выступает в роли Продавца. Оплата по условиям договора может осуществляться в рассрочку, согласно графику погашения.

56. Срок действия договора Салам / Параллельный салам начинается с момента заключения договора.

Типовые договора Салам и Параллельный салам приведены в Приложении 3 и Приложении 4 к настоящему Положению.»;

- Положение дополнить приложениями 3 и 4 следующего содержания:

«Приложение 3

Договор Салам

г. Бишкек «___» _____ 20___ года.

_____ в лице _____, действующего в соответствии с _____, именуемое в дальнейшем «Покупатель/ФКУ» с одной стороны, и _____ лице _____, действующего в соответствии с _____, именуемое в дальнейшем «Продавец» с другой стороны, именуемые в дальнейшем «Стороны», договорились о нижеследующем:

1. Предмет договора

1.1. Предметом договора Салам является будущая поставка Продавцом товара: _____, в дальнейшем именуемого «Товар».

1.2. Покупатель/ФКУ оплачивает за Товар _____ (спецификация)

по следующей цене:

Товар _____ по цене _____ сомов за _____ (наименование товара)

килограмм и т.п.

1.3. Общая сумма за весь объем товара настоящего Договора составляет _____ сом.

1.4. Оплата за Товар производится _____

_____ (в момент заключения договора/по согласию продавца в течение трех рабочих дней)

1.5. По согласию Продавца Покупатель / ФКУ может внести оплату в течение трех рабочих дней после заключения договора.

1.6. Надлежащее исполнение обязательств Продавца по настоящему Договору обеспечивается договором о залоге № _____ от _____, заключенным между Сторонами настоящего Договора (далее по тексту – «договор о залоге»).

1.7. В случае неисполнения или ненадлежащего исполнения Продавцом предусмотренных настоящим Договором обязательств, Покупатель/ФКУ вправе обратиться взыскание на заложенное имущество в порядке, предусмотренном в договоре о залоге.

1.8. Настоящий Договор вступает в силу с момента его заключения Сторонами. Право собственности на Товар переходит от Продавца к Покупателю/ФКУ с момента заключения Сторонами договора и полной оплаты согласно договору.

1.9. Поставка товаров будет осуществлена Продавцом « _____ » _____ 20__ года.

1.10. Поставка товаров осуществляется Продавцом путем отгрузки товаров Покупателю/ФКУ _____

(железнодорожным, водным, воздушным и т.д.)

1.11. Отчуждаемый Товар передается Продавцом Покупателю/ФКУ по акту приема-передачи в установленную дату.

2. Права и обязательства сторон

2.1. Права и обязательства Продавца:

2.1.1. Продавец в порядке и на условиях настоящего Договора обязуется поставить Товар.

2.1.2. В случае невыполнения Покупателем/ФКУ обязательства по выплате средств Продавцу в размере и в сроки, предусмотренные договором, Продавец может расторгнуть договор в одностороннем порядке или отказаться от исполнения своих обязательств с обязательным уведомлением Покупателя/ФКУ в письменной форме.

2.1.3. Продавец вправе поставить Товар раньше срока, оговоренного в настоящем Договоре, при условии, что Товар отвечает требованиям настоящего Договора.

2.1.4. Продавец обязуется сообщать Покупателю/ФКУ об отправке товаров путем отправления _____

(письма, факс-сообщения и т.п.)

2.2. Права и обязательства Покупателя/ФКУ:

2.2.1. Покупатель/ФКУ вносит оплату за Товар в соответствии с п.п. 1.4.

2.2.2. Покупатель/ФКУ осуществляет оплату безналичным/наличным способом за Товар или в форме взаимозаменяемых товаров.

2.2.3. Покупатель/ФКУ обязуется принять Товар, отвечающий условиям данного Договора.

2.2.4. В случае несоответствия Товара оговоренной спецификации, Покупатель/ФКУ вправе отказаться от Товара или по согласию Сторон принять Товар по заниженной стоимости.

2.2.5. В случае если Продавец предлагает Товар более высокого качества, чем оговорено в договоре, Покупатель/ФКУ должен принять Товар, если Продавец не запрашивает более высокую цену за более высокое качество.

2.2.6. В случае когда Продавец не может выполнить свое обязательство или у Продавца нет в наличии всей или части Товара на установленную дату, Покупатель/ФКУ вправе:

а) подождать, когда Товар будет в наличии или предоставить более длительный период времени для поставки Товара (письменное согласие Покупателя/ФКУ);

б) расторгнуть договор и взыскать выплаченные средства.

3. Ответственность Сторон и порядок разрешения споров

3.1. Стороны освобождаются от ответственности в случае невыполнения или несвоевременного выполнения каких-либо обязательств по договору и не вправе требовать возмещения понесенных убытков либо компенсации за неполученные доходы, если указанное невыполнение или несвоевременное выполнение обусловлены обстоятельствами непреодолимой силы (форс-мажор), наличие которых письменно подтверждается уполномоченным на то государственным или административным органом.

Форс-мажорные обстоятельства – это наводнения, пожары, землетрясения и другие стихийные бедствия, техногенные катастрофы, введение на соответствующей территории военного положения, массовые беспорядки.

3.2. Споры и разногласия, которые могут возникнуть при исполнении настоящего Договора, будут по возможности разрешаться путем переговоров между Сторонами.

3.3. Любое разногласие, которое может возникнуть между Сторонами настоящего Договора, и любая претензия, предъявленная одной Стороной другой Стороне, возникающая из настоящего Договора, которая не была урегулирована путем соглашения Сторон, разрешаются в судебном порядке в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

3.4. Если обе Стороны согласны, настоящий Договор Салам может быть аннулирован полностью в обмен на полное возмещение его стоимости.

3.5. Стороны могут аннулировать настоящий Договор Салам частично, т.е. аннулировать поставку части товаров в обмен на возмещение соответствующей части стоимости договора. Изменения условий договора должны быть оформлены документально.

3.6. Любые изменения и дополнения к настоящему Договору действительны лишь при условии, что они совершены в письменной форме и подписаны надлежаще уполномоченными на то представителями Сторон. Приложения к настоящему Договору составляют его неотъемлемую часть.

3.7. Во всем остальном, что не предусмотрено настоящим Договором, Стороны руководствуются действующим законодательством Кыргызской Республики.

4. Заключительные положения

4.1. Настоящий Договор составлен в 2-х экземплярах на _____ языке, по одному экземпляру для каждой из Сторон. Все подписанные Сторонами экземпляры текста настоящего Договора имеют одинаковую юридическую силу.

4.2. Настоящим Стороны подтверждают, что с условиями настоящего Договора ознакомлены и согласны.

4.3. После исполнения Сторонами своих обязательств в соответствии с настоящим Договором, Стороны не имеют друг к другу никаких претензий.

Стороны:

Продавец:

Покупатель/ФКУ:

ФИО

ФИО

Адрес:

Адрес:

(подпись, печать)

(подпись, печать)

Приложение 4

Договор Параллельный салам

г. Бишкек «__» _____ 20__ года

в лице _____, действующего в соответствии с _____, именуемое в дальнейшем «Продавец/ФКУ» с одной стороны, и _____ в лице _____, действующего в соответствии с _____, именуемое в дальнейшем «Покупатель» с другой стороны, именуемые в дальнейшем «Стороны», договорились о нижеследующем:

1. Предмет договора

1.1. Предметом договора является будущая поставка Продавцом/ФКУ товара: _____, в дальнейшем именуемого «Товар» (наименование товара)

1.2. Покупатель оплачивает Товар _____ по следующей цене: _____ (спецификация)

Товар _____ по цене _____ сомов за _____ (наименование товара) килограмм и т.п.

1.3. Общая сумма за весь объем Товара настоящего Договора составляет _____ сом.

1.4. Оплата за Товар производится _____

_____ (в момент заключения договора/по согласию Продавца в течение трех

_____ рабочих дней/в соответствии с графиком платежей до даты поставки товара)

1.5. Поставка товаров будет осуществлена Продавцом/ФКУ «_____» _____ 20__ года.

1.6. Срок действия настоящего Договора начинается с момента заключения настоящего Договора.

1.7. Поставка товаров осуществляется Продавцом/ФКУ путем отгрузки товаров Покупателю _____ (железнодорожным, водным, воздушным и т.д.)

1.8. Отчуждаемый Товар передается Продавцом/ФКУ Покупателю по акту приема-передачи в установленную дату.

2. Права и обязательства Сторон

2.1. Права и обязательства Продавца:

2.1.1. Продавец/ФКУ в порядке и на условиях настоящего Договора обязуется поставить Товар.

2.1.2. Продавец/ФКУ вправе поставить Товар раньше срока оговоренного в настоящем Договоре, при условии, что Товар отвечает требованиям настоящего Договора.

2.1.3. Продавец/ФКУ обязуется сообщать Покупателю об отправке товаров путем отправления _____.

(письма, факс-сообщения и т.п.)

2.2. Права и обязательства Покупателя:

2.2.1. Покупатель вносит оплату за Товар в соответствии с п.п. 1.4.

2.2.2. Покупатель осуществляет оплату безналичным/наличным способом за Товар или в форме взаимозаменяемых товаров.

2.2.3. Покупатель обязуется принять товар, отвечающий условиям данного договора.

2.2.4. В случае несоответствия Товара оговоренной спецификации, Покупатель вправе отказаться от Товара или по согласию Сторон принять Товар по заниженной стоимости.

2.2.5. В случае если Продавец/ФКУ предлагает Товар более высокого качества, чем оговорено в договоре, Покупатель должен принять Товар, если Продавец/ФКУ не запрашивает более высокую цену за более высокое качество.

2.2.6. В случае когда Продавец/ФКУ не может выполнить свое обязательство или у Продавца/ФКУ нет в наличии всей или части Товара на установленную дату, Покупатель вправе:

а) подождать, когда Товар будет в наличии или предоставить более длительный период времени для поставки Товара (письменное согласие Покупателя);

б) расторгнуть договор и взыскать выплаченные средства.

3. Ответственность сторон и порядок разрешения споров

3.1. Стороны освобождаются от ответственности в случае невыполнения или несвоевременного выполнения каких-либо обязательств по договору и не вправе требовать возмещения понесенных убытков либо компенсации за неполученные доходы, если указанное невыполнение или несвоевременное выполнение обусловлены обстоятельствами непреодолимой силы (форс-мажор), наличие которых письменно подтверждается уполномоченным на то государственным или административным органом.

Форс-мажорные обстоятельства – это наводнения, пожары, землетрясения и другие стихийные бедствия, техногенные катастрофы, введение на соответствующей территории военного положения, массовые беспорядки.

3.2. Споры и разногласия, которые могут возникнуть при исполнении настоящего Договора, будут по возможности разрешаться путем переговоров между Сторонами.

3.3. Любое разногласие, которое может возникнуть между Сторонами настоящего Договора и любая претензия, предъявленная одной стороной другой стороне, возникающая из настоящего Договора, которая не была урегулирована путем соглашения сторон, разрешаются в судебном порядке в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

3.4. Если обе Стороны согласны, настоящий Договор Параллельный салам может быть аннулирован полностью в обмен на полное возмещение его стоимости.

3.5. Стороны могут изменить настоящий Договор Параллельный салам частично, т.е. аннулировать поставку части товаров в обмен на возмещение соответствующей части стоимости договора. Изменения условий договора должны быть оформлены документально.

3.6. Любые изменения и дополнения к настоящему Договору действительны лишь при условии, что они совершены в письменной форме и подписаны надлежаще уполномоченными на то представителями Сторон. Приложения к настоящему Договору составляют его неотъемлемую часть.

3.7. Во всем остальном, что не предусмотрено настоящим Договором, Стороны руководствуются действующим законодательством Кыргызской Республики.

4. Заключительные положения

4.1. Настоящий Договор составлен в 2-х экземплярах на _____ языке, по одному экземпляру для каждой из Сторон. Все подписанные Сторонами экземпляры текста настоящего Договора имеют одинаковую юридическую силу.

4.2. Настоящим Стороны подтверждают, что с условиями настоящего Договора ознакомлены и согласны.

4.3. После исполнения Сторонами своих обязательств в соответствии с настоящим Договором Стороны не имеют друг к другу никаких претензий.

Стороны:

Продавец/ФКУ:

Покупатель:

ФИО

ФИО

Адрес:

Адрес:

(подпись, печать)

(подпись, печать)».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г.Бишкек, ул. Уметалиева, 101
№ 19/10 от 25 марта 2015 г.

Об утверждении Положения «О регулировании деятельности операторов платежных систем и платежных организаций»

В соответствии со статьями 7 и 43 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики», Законом «О платежной системе Кыргызской Республики», Законом «О лицензионно-разрешительной системе в Кыргызской Республике», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить Положение «О регулировании деятельности операторов платежных систем и платежных организаций» (прилагается);

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики.
- после официального опубликования направить настоящее постановление Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению платежных систем довести настоящее постановление до сведения структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка в Баткенской области, операторов платежных систем и платежных организаций, коммерческих банков Кыргызской Республики.

5. Юридические лица, попадающие под определения «Оператор платежной системы» и «Платежная организация» обязаны в течение 6 месяцев, с момента вступления настоящего постановления в силу, привести свою деятельность в соответствие с требованиями настоящего Положения.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Кыргызской Республики Жеенбаеву Б.Ж.

И.о. Председателя

Н. Жениш

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 25 марта 2015 года № 19/10**

**ПОЛОЖЕНИЕ
“О регулировании деятельности операторов платежных систем и
платежных организаций”**

1. Общие положения

1. Настоящее Положение разработано в соответствии с Гражданским кодексом Кыргызской Республики, законами Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики», «О платежной системе Кыргызской Республики», «О банках и банковской деятельности в Кыргызской Республике», «О лицензионно - разрешительной системе в Кыргызской Республике», «О противодействии финансированию терроризма и легализации (отмыванию) доходов, полученных преступным путем», «О защите прав потребителей», «О конкуренции» и другими нормативными правовыми актами Кыргызской Республики.

2. Положение устанавливает требования, обязательные для исполнения операторами платежных систем и платежными организациями, имеющими лицензию Национального банка Кыргызской Республики (далее по тексту – Национальный банк) на оказание следующих видов услуг:

– по приему и проведению платежей и расчетов за товары и услуги, не являющиеся результатом своей деятельности, в пользу третьих лиц посредством платежных систем, основанных на информационных технологиях и электронных средствах и способах проведения платежей;

– оказание услуг по приему, обработке и выдаче финансовой информации (процессинг, клиринг) по платежам и расчетам третьих лиц участникам платежной системы, данного процессингового, клирингового центра.

3. Действие настоящего Положения не распространяется на платежные системы, оператором которых выступает Национальный банк и на внутренние системы хозяйствующих субъектов, осуществляющих обработку финансовой информации в своей структуре.

4. Национальный банк является оператором системно-значимых платежных систем (Гроссовой системы расчетов в режиме реального времени и Системы пакетного клиринга), функционирование которых осуществляется в соответствии с нормативными правовыми актами Кыргызской Республики.

5. Национальный банк регулирует и осуществляет надзор за платежными системами, операторами платежных систем и платежными орга-

низациями для обеспечения стабильности, надежности и безопасности платежной системы в соответствии с нормативными правовыми актами Кыргызской Республики.

6. В случае нарушения требований настоящего Положения Национальный банк вправе применять меры и санкции по отношению к оператору платежных систем, платежной организации и участникам платежной системы в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

2. Понятия, используемые в настоящем Положении

7. Оператор системы расчетов платежными картами - это оператор аппаратно-программного комплекса, предназначенного для сбора, обработки и рассылки участникам расчетов информации по транзакциям, совершенным с использованием карт, а также выполнения иных функций, предусмотренных соответствующими договорами между участниками системы расчетов с использованием карт (процессинг транзакций).

8. Системный риск - это риск того, что несостоятельность одного из участников платежной системы выполнить свои обязательства по платежам делает невозможным для других участников платежной системы выполнение их обязательств по платежам при наступлении срока платежа. Такое невыполнение обязательств может распространиться на всю платежную систему и финансовые рынки и поставить под угрозу стабильность платежной и финансовой систем.

9. Операционный риск - риск прямых или косвенных убытков, которому подвержена организация в результате сбоя в операциях, вызванных внешними событиями, ошибками персонала, мошенничеством, а также в результате неадекватности или нарушения процессов, процедур или системы контроля.

3. Основные требования к деятельности операторов платежных систем

10. Оператор платежной системы осуществляет свою деятельность в соответствии с лицензией Национального банка.

11. Оператор может совмещать свою деятельность с деятельностью платежной организации или финансово-кредитного учреждения при наличии соответствующей лицензии, а также вправе проводить иные операции, необходимые для обеспечения их деятельности, в соответствии с законодательством Кыргызской Республики. Совмещение деятельности оператора платежной системы с деятельностью оператора мобильной сотовой связи запрещается.

12. Оператор платежной системы также может:

1) приобретать/продавать товары и оказывать услуги, связанные с деятельностью поставщиков услуг, с которыми у оператора платежной системы заключен договор;

2) оказывать консультационные и информационные услуги, связанные с деятельностью оператора платежной системы.

13. Оператор платежной системы обеспечивает функционирование платежной системы в соответствии с разработанными правилами и процедурами. Взаимоотношения с участниками устанавливаются правилами системы и договорами.

14. Правила и процедуры системы должны давать участникам четкое представление о влиянии системы на каждый из финансовых рисков, которые они несут в силу участия в системе, объяснять юридическую основу и роли сторон-участников, время и принципы управления рисками системы, быть регулярно обновляющимися.

15. Оператор платежной системы несет ответственность за обеспечение бесперебойного функционирования системы, своевременную обработку платежей, обеспечение целостности, безопасности и конфиденциальности информации в системе. Оператор платежной системы несет ответственность за неказание или оказание некачественных платежных услуг.

16. Оператор не несет ответственности в случае, если нарушения бесперебойного функционирования системы возникли по вине третьих лиц, если иное не предусмотрено условиями договора.

17. Оператор платежной системы должен:

- контролировать соблюдение действующих правил и процедур;
- предоставлять технические и программные средства для проведения платежей другим участникам платежной системы в соответствии с нормативными правовыми актами Национального банка;
- вести реестр участников платежной системы;
- оценивать и управлять рисками в платежной системе.

18. Оператор платежной системы может иметь дочернее предприятие за пределами Кыргызской Республики, и в обязательном порядке предоставляет в Национальный банк сведения о них.

19. Национальный банк может устанавливать ограничения по формированию тарифов оператором платежной системы лишь в случаях, если оператор нарушает требования законодательства Кыргызской Республики.

4. Требования к оператору системы расчетов платежными картами

20. Все требования к оператору платежной системы, приведенные в настоящем Положении, распространяются на оператора системы расчетов платежными картами.

21. Оператор системы расчетов платежными картами должен иметь в своем штате персонал, ответственный за выполнение следующих задач:

- оценку адекватности систем контроля – осуществление проверок звеньев управления, предоставление обоснованных предложений по

устранению выявленных недостатков и рекомендаций по повышению эффективности управления;

- оценку эффективности деятельности – осуществление экспертных оценок различных сторон функционирования организации и предоставление обоснованных предложений по их совершенствованию;

- проверку соответствия требованиям законодательства, в том числе нормативным правовым актам Национального банка;

- обеспечение надежности, полноты и своевременности финансовой информации, используемой для принятия решений, составления финансовой и регулятивной отчетности;

- подготовку предложений по выбору внешних аудиторов и, при необходимости, инициирование проведения специальных аудиторских проверок;

- ведение бухгалтерского учета и составление финансовой отчетности в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности.

22. Оператор системы расчетов платежными картами должен обеспечить ключевые компоненты системы основными и резервными каналами связи.

23. Аппаратно-программный комплекс оператора системы расчетов платежными картами должен обеспечить:

- бесперебойный обмен и обработку информации;

- целостность и подлинность данных при их передаче по каналам связи с места ее инициирования до процессингового центра и обратно;

- идентификацию персонала процессингового центра, имеющего доступ к работе с аппаратно-программным комплексом;

- конфиденциальность данных;

- защиту данных и оборудования при сбоях аппаратно-программного комплекса, нештатных ситуациях или в случае несанкционированного доступа к данным;

- мониторинг и контроль над работоспособностью объектов, подключенных к процессинговому центру, сеансов доступа к информационным ресурсам системы, включая доступ к данным потребителей услуг, и персонала процессингового центра.

24. Если оператор системы расчетов платежными картами разработал программную систему самостоятельно, то в его наличии должны быть:

- четко разработанные технические задания и требования;

- перечень лиц-участников разработки программного обеспечения с указанием занимаемых должностей и специального образования;

- язык разработки программы, интерфейс;

- местонахождение кода программы;

- перечень работников, имеющих возможность вносить изменения в код программы;

– руководство или сопровождающая литература, документы для пользователей программного обеспечения.

25. Если программное обеспечение оператора системы расчетов платежными картами разработано другой организацией, то в его наличии должны быть:

– договор, заключенный с организацией, которая разрабатывает программное обеспечение;

– детальное техническое задание и требования, представленные организации, разрабатывающей программное обеспечение;

– акт приема-передачи, подписанный оператором системы расчетов платежными картами и организацией, разработавшей программное обеспечение.

5. Правила оператора платежной системы

26. Правила оператора платежной системы должны содержать следующее:

– архитектура системы и схема ее работы;

– процедуры вступления и выхода из системы;

– порядок подключения участника к системе;

– порядок проведения процессинга;

– порядок предоставления сведений участниками платежной системы о своей деятельности оператору платежной системы;

– система управления рисками в платежной системе, включая используемую модель управления рисками, перечень мероприятий и способов управления рисками;

– требование к защите информации;

– порядок разрешения споров;

– порядок действия участников при возникновении нестандартных ситуаций в системе;

– права, обязанности и ответственность участников;

– иные требования, предусмотренные законодательством Кыргызской Республики.

27. Правила оператора системы расчетов платежными картами помимо требований приведенных в п.26 настоящего Положения должны содержать следующее:

– регистрация и настройка участника в системе;

– порядок и требования к осуществлению эмиссии эмитентом;

– порядок и требования к осуществлению эквайринга эквайером;

– порядок проведения платежей в системе;

– межбанковские комиссии, сервисные платы и другие комиссии в системе.

28. В правилах платежной системы запрещается установление требований:

– к участникам платежной системы о неучастии в других платежных системах (условия об исключительном участии);

– к участникам платежной системы об ограничении (запрете) осуществления между ними клиринга и расчета вне рамок платежной системы на основании договоров, заключаемых между участниками платежной системы под ответственность таких участников;

– к операторам услуг платежной инфраструктуры об ограничении (запрете) оказания услуг платежной инфраструктуры в рамках других платежных систем (условие об исключительном оказании услуг платежной инфраструктуры);

– к участникам платежной системы, ограничивающих их право на самостоятельное определение стоимости услуг.

6. Платежная организация и требование к ее деятельности

29. Платежная организация должна осуществлять свою деятельность в соответствии с лицензией Национального банка.

30. Платежная организация может совмещать свою деятельность с деятельностью оператора платежной системы или финансово-кредитного учреждения при наличии соответствующей лицензии, а также вправе проводить иные операции, необходимые для обеспечения своей деятельности, в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

31. Платежная организация может:

1) приобретать/продавать товары и оказывать услуги, связанные с деятельностью поставщиков услуг, с которыми у платежной организации заключен договор;

2) оказывать консультационные и информационные услуги, связанные с деятельностью платежной организации.

32. В целях страхования возможных рисков, связанных с предпринимательской деятельностью платежной организации и поставщиков услуг, полностью или частично находящихся в государственной собственности, и бюджетных организаций, где договорные отношения не предусматривают предоплату, страхового депозита или банковскую гарантию от платежной организации, платежная организация должна депонировать денежные средства на счете в коммерческом банке или ценные бумаги, либо представить безотзывную банковскую гарантию в пользу Национального банка.

33. Размер депонированной суммы, ценной бумаги, банковской гарантии должен составлять 20% от суммы среднедневного оборота платежной организации за последний квартал по поставщикам услуг, полностью или частично находящихся в государственной собственности, и бюджетных организаций, где договорные отношения не предусматривают предоплату, страхового депозита или банковскую гарантию от платежной организации.

34. Платежная организация обязана обеспечить контроль всего процесса передачи денежных средств от плательщика получателю.

35. Платежная организация обязана обеспечивать защиту персональ-

ных данных и иной информации, подлежащей обязательной защите, в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

36. Для обеспечения безопасности, помещение в котором эксплуатируется аппаратно-программный комплекс платежной организации должно соответствовать следующим основным требованиям:

- наличие надежных автоматических замков;
- наличие средств пожарной и охранной сигнализации, либо наличие круглосуточной охраны или средств наблюдения, исключающие возможность бесконтрольного проникновения в помещение посторонних лиц и обеспечивающие физическую сохранность находящихся в помещении защищаемых ресурсов;
- доступ персонала в помещение должен быть строго регламентирован в соответствии с функциональными обязанностями.

37. В случае нахождения аппаратного комплекса за пределами Кыргызской Республики платежная организация должна предоставить документ от имени организации – владельца аппаратного комплекса, подтверждающего выполнение требований, приведенных в пункте 36 настоящего Положения.

38. В случае нахождения аппаратного комплекса за пределами Кыргызской Республики платежная организация должна осуществлять архивирование данных об операциях на территории Кыргызской Республики.

39. Платежная организация должна не реже одного раза в шесть месяцев проводить протоколированную проверку безопасности аппаратно-программного комплекса на соответствие требованиям внутренних правил и процедур.

40. Платежная организация должна обеспечить защиту и конфиденциальность имеющейся в ее распоряжении финансовой информации, предоставлять ее третьим лицам только в случаях, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики.

41. Платежная организация должна обеспечить хранение и ведение архивов данных по обработанной финансовой информации в соответствии со сроками, установленными действующим законодательством Кыргызской Республики для хранения платежных документов.

42. Платежная организация вправе самостоятельно устанавливать размер взимаемой комиссии с плательщика в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

7. Субагенты

43. Субагент должен заключить с платежной организацией (агентом) договор об осуществлении деятельности по приему платежей в пользу третьих лиц в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

44. Платежная организация должна иметь документы для обучения

субагентов принципам пользования системы в рамках выполняемых ими функций. При заключении договора необходимо проведение инструктажа в соответствии с имеющимися процедурами и ознакомление субагента с требованиями законодательства Кыргызской Республики, включая требования о противодействии финансированию терроризма и легализации (отмыванию) доходов, полученных преступным путем.

45. Платежная организация или субагент при приеме платежей обязан обеспечить в каждом пункте приема платежей предоставление плательщикам следующей информации:

- наименование, контактные данные и местонахождение платежной организации;
- номер и дата выдачи лицензии платежной организации;
- стоимость услуг, уплачиваемая плательщиком;
- способы подачи претензий;
- номера call-центра, телефонов поставщиков оператора по приему платежей.

8. Управление рисками

46. Оператор платежной системы и платежные организации в договоре об участии в платежной системе должны иметь раздел по управлению рисками при возникновении нештатных ситуаций, включая возможные форс-мажорные ситуации (военные конфликты, стихийные бедствия и другие).

47. При обнаружении системного риска, где участники платежной системы не в состоянии совершить свои функции, оператор платежной системы и платежные организации должны:

- в срок не более 1 (одного) дня с момента обнаружения риска уведомить Национальный банк посредством отправки электронного сообщения и телефонного звонка уполномоченному структурному подразделению;
- уведомить сторону или стороны, подвергающиеся риску;
- обеспечить для других участников возможность выполнения своих обязательств.

48. Оператор платежной системы, платежные организации должны обеспечить безопасные и надежные средства связи, предоставляемые лицензированными операторами связи, прием встречных платежей, определение обязательств между участниками и уведомление участников и субагентов.

49. Помещение, в котором эксплуатируется аппаратно-программный комплекс оператора платежной системы, должно обеспечивать надежную работу всех бизнес – процессов, связанных с предоставлением услуг по функционированию платежной системы и соответствовать следующим основным требованиям:

- изолированность (нахождение во внутренней пространственной ча-

сти здания, отделенной от других смежных частей строения стенами и имеющей самостоятельный вход);

- наличие надежных автоматических замков;

- наличие средств пожарной и охранной сигнализации, либо наличие круглосуточной охраны или средств наблюдения, исключающих возможность бесконтрольного проникновения в помещение посторонних лиц и обеспечивающих физическую сохранность находящихся в помещении защищаемых ресурсов;

- доступ персонала в помещение должен быть строго регламентирован в соответствии с функциональными обязанностями.

50. В случае, если оператор платежной системы использует арендуемое помещение для использования аппаратного комплекса, то договор аренды должен быть с фиксированным сроком, но не менее одного года.

51. Персонал, имеющий доступ к работе с аппаратно-программным комплексом оператора платежной системы, должен:

- быть ознакомлен с нормами и требованиями обеспечения безопасности и конфиденциальности при работе с финансовой информацией, регламентированными внутренними правилами и процедурами;

- иметь уровень квалификации, необходимый для управления программно-техническими средствами доступа к аппаратно-программному комплексу процессингового центра и обработкой финансовой информации, согласно внутренним документам;

- нести персональную ответственность за нарушение требований по обеспечению безопасности и конфиденциальности при работе с финансовой информацией.

52. Оператор платежной системы должен оснастить аппаратно-программный комплекс альтернативными источниками электроснабжения, способными обеспечивать бесперебойную работу.

53. Оператор платежной системы должен обеспечить гарантированную целостность данных программного комплекса при возможных сбоях.

54. Оператор платежной системы должен обеспечить механизм создания резервных копий и восстановление операционной системы, прикладного программного обеспечения, программного обеспечения системы, базы данных и прочих ключевых компонентов.

55. Оператор платежной системы должен иметь документы, регламентирующие техническое обеспечение используемого аппаратно-программного комплекса.

56. Используемое оператором платежной системы программное обеспечение должно быть укомплектовано необходимыми сопроводительными документами, включая описание программы, руководство для пользователя и администратора, и прочие документы, необходимость в наличии которых может возникнуть во время эксплуатации.

57. Деятельность по обеспечению безопасности информации должна включать находящиеся в распоряжении организации все участки, вовлеченные в процесс по получению, обработке, сохранению и предоставлению информации.

58. Оператор платежной системы обязан обеспечивать защиту персональных данных и иной информации, подлежащей обязательной защите, в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

59. Оператор платежной системы должен не реже одного раза в шесть месяцев проводить протоколированную проверку безопасности аппаратно-программного комплекса на соответствие требованиям внутренних правил и процедур платежной системы, а также соответствие требованиям Национального банка.

60. Оператор платежной системы должен обеспечить шифрование данных, передаваемых посредством аппаратно-программного комплекса оператора платежной системы при осуществлении платежей.

61. Оператор платежной системы должен обеспечить защиту и конфиденциальность имеющейся в его распоряжении финансовой информации, предоставлять ее третьим лицам только в случаях, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики.

62. Оператор платежной системы должен обеспечить ведение журнала системных сообщений (логов) для всех операций на уровне системы и приложений (вход/выход пользователя в/из систему, изменения данных и т.д.).

63. Оператор платежной системы должен обеспечить хранение и ведение архивов данных по обработанной финансовой информации в соответствии со сроками, установленными действующим законодательством Кыргызской Республики для хранения платежных документов.

64. Оператор платежной системы должен обеспечить ключевые компоненты системы основными и резервными каналами связи.

9. Порядок предоставления услуг платежными организациями

65. Платежная организация для приема платежей должна заключить с поставщиком услуг договор об осуществлении деятельности по приему платежей от потребителей услуг, по условиям которого платежная организация вправе от имени поставщика осуществлять прием денежных средств от плательщиков, а также обязана осуществлять расчеты с поставщиком в установленном договором порядке и в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

66. Платежная организация при приеме платежей обязана использовать специальный банковский счет/а для осуществления расчетов.

10. Предоставление отчетности и другой информации

67. Для осуществления контроля за информационным и финансовым потоком денежных средств на территории Кыргызской Республики операторы платежных систем и платежные организации должны предоставлять сведения об информационных, финансовых платежных услугах

в Кыргызской Республике по форме, установленной в Приложении 1 и формам отчета 1, 2, 3, 4 настоящего Положения.

68. Операторы/платежные организации должны предоставлять информацию об отдельных должностных лицах на ежегодной основе до 1 (первого) февраля года, следующего за отчетным. При принятии изменений об отдельных должностных лицах, операторы/платежные организации обязаны предоставлять информацию в течение 10 (десяти) календарных дней после принятия изменений.

69. Оператор/платежная организация обязаны ежеквартально предоставлять сведения о финансовом состоянии по формам отчетности в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности.

70. Оператор/платежная организация предоставляют отчетность начиная с отчетного квартала, следующего за кварталом, в котором была получена лицензия Национального банка.

71. Отчетность предоставляется оператором/платежной организацией не позднее 15 числа месяца, следующего за отчетным кварталом. Отчетность может предоставляться в указанные сроки в электронном виде (сканированная версия документа), с последующим предоставлением бумажной версии.

72. Если последний день срока предоставления отчетности приходится на выходной или нерабочий праздничный день, признаваемый таковым законодательством Кыргызской Республики, то окончание срока предоставления отчетности переносится на следующий за ним рабочий день.

73. Платежная организация обязана предоставлять Национальному банку информацию о вновь заключенных договорах с поставщиками услуг в срок не позднее двух недель с момента заключения договора.

74. Национальный банк имеет право в любое время запросить от операторов платежных систем, платежных организаций, любую информацию, касающуюся их деятельности, а также проводить инспекторские проверки на местах.

75. За неисполнение или ненадлежащее исполнение требований данного Положения руководитель исполнительного органа оператора платежных систем и платежной организации несет ответственность в порядке, установленном нормативными правовыми актами Национального Банка и законодательством Кыргызской Республики.

76. Операторы платежных систем подлежат обязательному независимому аудиту 1 (раз) в 3 (три) года. Копия аудиторского заключения должна быть предоставлена Национальному банку не позднее 1 месяца с момента его подписания. Аудит оператора платежных систем должен включать, как минимум, оценку:

- политик и процедур;
- безопасности.

77. Оператор системы расчетов платежными картами должен проводить аудит аппаратно-программного комплекса с привлечением аудито-

ров, сертифицированных по международным программам сертификации.

78. Все отчеты, предоставляемые в Национальный банк, оформляются на официальных листах компании с подписью руководителя и главного бухгалтера, в соответствии с Приложением 1 настоящего Положения.

Приложение 1
к Положению “О регулировании
деятельности операторов платежных систем
и платежных организаций”

Управление платежных систем
Национальный банк Кыргызской Республики

Титульный лист отчета операторов платежных систем и платежных организаций

Настоящим (ОсОО, ОАО, ЗАО, и т.д.) (наименование оператора/платежной организации), действующее на ос-
новании лицензии Национального банка № _____, предоставляет отчет за _____ 201____ год по пла-
тежной системе.

Приложения:

Наименования формы отчета №1

Наименование формы отчета №2

Наименование формы отчета №3

Руководитель
(заместитель руководителя)

_____ (инициалы, фамилия)
(личная подпись)

Исполнитель

_____ (инициалы, фамилия)
(личная подпись)

Печать

Номер телефона

Форма отчета № 1
Наименование организации _____

Сведения о платежной системе оператора/платежной организации платежных систем

За _____ квартал 20__ год.

1	2	3	4	5	6	7	8
Наименование организации	Наименования банка (открытый гарантийный счет и расчетный счет (+/-))	Виды услуг (с лицензией)	Виды услуг на основании договора	Кол-во терминалов	Кол-во Pos-терминалов	Кол-во участников платежной системы	Кол-во субагентов

Исполнитель _____ (личная подпись) _____ (инициалы, фамилия)

Форма отчета № 2
 Наименование организации _____

Отчет о количестве и объемах платежей (переводов) в платежной системе
 Объем платежей (в тыс. сом) за _____ квартал 20____ г.

№	Вид платежа	Количество платежей	Объем платежей (в тыс. сом)
1	Мобильная сотовая связь		
2	Фиксированная телефонная связь		
3	Интернет		
4	Коммунальные услуги		
5	Налоговые сборы		
6	Штрафы в ДПС МВД КР		
7	Другие платежи в бюджет государства		
8	Пополнение банковского счёта		
9	Оплата за кредит ФКУ		
10	Другие банковские услуги		
11	Пополнение электронного кошелька		
12	Интернет - магазины		
13	Социальные сети		
14	Интернет Игры		
15	Пополнение счёта в других интернет приложениях		
16	Оплата услуг такси		

17	Букмекерские ставки	
18	Рекламные услуги	
19	Объявления	
20	Благотворительность	
21	Образование	
22	Туристические поездки	
23	ГП «Центр «Единого Окна» в Сфере Внешней Торговли» при МЭ КР	
24	Другие платежи	

Всего за месяц:	Ян- варь	Фев- раль	Март	Ап- рель	Май	Июнь	Июль	Август	Сен- тябрь	Ок- тябрь	Но- ябрь	Де- кабрь	Итого за год
общее													
кол-во													
общий объем													

Форма отчета № 3
Наименование организации _____

Сведения о выявленных инцидентах, связанных с нарушением требований правил
оператора/платежной организации платежной системы

Количество инцидентов (единицы) _____

Номер строки	Дата выявления инцидента	Наименование участника платежной системы, (агенты/ субагенты)	Регистрационные номера участников платежной системы (агенты/субагенты) выданных оператором /организацией платежной системы	Последствия инцидента	Объекты информационной инфраструктуры	Описание предпринятых действий по устранению предпринятых действий	факт обращения в правоохранительные органы	Регион/место нахождения и вид услуги выявленного инцидента
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Исполнитель _____ (личная подпись) _____ (инициалы, фамилия)

Форма отчета № 4
Наименование организации

Данный отчет предоставляется в случае заключения договора.

Сведения о договорах с международными операторами платежной инфраструктуры

Наименование оператора/платежной организации	Наименование процессингового центра (страна происхождения)	Номер договора с международным процессинговым центром	Количество участников, предоставляющих услуги через международные процессинговые центры
1	2	3	4

Исполнитель _____ (личная подпись) _____ (инициалы, фамилия)

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г.Бишкек, ул. Уметалиева, 101
№ 19/11 от 25 марта 2015 г.

Об утверждении Инструкции «О проведении инспекторских проверок операторов платежных систем и платежных организаций»

В соответствии со статьями 7 и 43 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики», Законом «О платежной системе Кыргызской Республики», Законом «О лицензионно-разрешительной системе в Кыргызской Республике», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить Инструкцию «О проведении инспекторских проверок операторов платежных систем и платежных организаций» (прилагается).

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики.
- после официального опубликования направить настоящее постановление Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению платежных систем довести настоящее постановление до сведения структурных подразделений, областных управлений и представительств Национального банка в Баткенской области, операторов платежных систем и платежных организаций, коммерческих банков Кыргызской Республики.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Кыргызской Республики Жеенбаеву Б.Ж.

И.о. Председателя

Н.Жениш

**Приложение к постановлению
Правления Национального банка
Кыргызской Республики
от 25 марта 2015 года № 19/11**

**ИНСТРУКЦИЯ
о проведении инспекторских проверок деятельности
операторов платежных систем и платежных организаций**

1. Общие положения

1. Данная Инструкция разработана в соответствии с Законами Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики», «О платежной системе Кыргызской Республики», «О лицензионно-разрешительной деятельности в Кыргызской Республике» и «О противодействии финансированию терроризма и легализации (отмыванию) доходов, полученных преступным путем».

2. Настоящая Инструкция устанавливает цели, виды и порядок осуществления инспекторских проверок деятельности операторов платежных систем и платежных организаций (далее – поднадзорные организации), имеющих лицензию Национального банка Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) на право осуществления деятельности:

– оказание услуг по приему и проведению платежей и расчетов за товары и услуги, не являющиеся результатом своей деятельности, в пользу третьих лиц посредством платежных систем, основанных на информационных технологиях и электронных средствах и способах проведения платежей;

– оказание услуг по приему, обработке и выдаче финансовой информации (процессинг, клиринг) по платежам и расчетам третьих лиц участникам платежной системы, данного процессингового, клирингового центра.

3. Надзор за соблюдением поднадзорными организациями требований Закона Кыргызской Республики «О платежной системе Кыргызской Республики» и принятых в соответствии с ним нормативных правовых актов Национального банка организуется и осуществляется для обеспечения безопасности, надежности и эффективного функционирования платежной системы Кыргызской Республики.

4. Деятельность Национального банка Кыргызской Республики по надзору за соблюдением поднадзорными организациями требований Закона Кыргызской Республики «О платежной системе Кыргызской Республики» и принятых в соответствии с ним нормативных правовых актов Национального банка включает в себя дистанционный надзор, проведение инспекторских проверок, а также применение действий и мер воздействия в случае нарушения поднадзорной организацией требова-

ний Закона Кыргызской Республики «О платежной системе Кыргызской Республики» и принятых в соответствии с ним нормативных правовых актов Национального банка.

5. Национальный банк имеет право запрашивать и получать информацию и отчетность для эффективного осуществления своих функций при дистанционном надзоре (оверсайту) за платежной системой Кыргызской Республики и требовать разъяснений по полученной информации в рамках срока, настоящей Инструкции и Закона Кыргызской Республики «О платежной системе Кыргызской Республики».

6. Взаимодействие и обмен информацией надзорных органов с поднадзорными организациями являются важными компонентами надзора за платежной системой. Национальный банк придерживается принципа постоянного и эффективного сотрудничества с поднадзорными организациями. Взаимодействие осуществляется в виде официальных переговоров и встреч, при рассмотрении отчета по итогам проверки и путем представления других письменных документов.

2. Цели проведения инспекторских проверок

7. Основными целями проведения проверок деятельности поднадзорных организаций являются:

- оценка общего финансового состояния поднадзорной организации, качества процессов управления;
- определение рисков поднадзорной организации, которые могут угрожать бесперебойности и эффективности платежной системы;
- установление соответствия и соблюдения поднадзорной организацией законодательства Кыргызской Республики и нормативных актов Национального банка;
- оценка точности и достоверности финансовой отчетности поднадзорной организации, представляемой в Национальный банк;
- выработка рекомендаций по устранению выявленных нарушений и рекомендаций для исправления недостатков, улучшения состояния поднадзорной организации и снижения его рисков, а при необходимости – выработка предупредительных мер и санкций;
- оценка выполнения исполнительным органом поднадзорной организации рекомендаций предыдущей проверки по устранению выявленных недостатков.

3. Виды инспекторских проверок

8. Инспекторские проверки, в зависимости от поставленных задач, могут быть плановыми, внеплановыми и завершаются составлением отчета о проверке.

9. Национальный банк осуществляет дистанционный надзор и произ-

водит сбор, обработку, анализ периодической отчетности поднадзорных организаций.

10. Плановые и внеплановые инспекторские проверки (далее – инспекторские проверки) могут проводиться по отдельным вопросам деятельности поднадзорной организации либо являться комплексными.

11. Проведение внеплановых инспекторских проверок может осуществляться на основании принятого решения Председателем Национального банка или его заместителем, курирующим структурное подразделение Национального банка, осуществляющее функции оверсайта (наблюдение) за поднадзорными организациями, либо лица, их замещающие, если:

- обнаружено нарушение бесперебойности функционирования платежной системы;
- имеются факты мошенничества, злоупотреблений и прочей незаконной деятельности, проводимой поднадзорной организацией;
- на основании предоставленной отчетности выявлены негативные тенденции, которые могут привести к ухудшению финансового состояния поднадзорной организации;
- в деятельности поднадзорной организации имеют место обстоятельства, противоречащие законодательству Кыргызской Республики.

4. Порядок осуществления дистанционного надзора

12. При осуществлении дистанционного надзора Национальный банк вправе запросить дополнительную информацию и документы у поднадзорных организаций и участников платежной системы в случаях:

- недостаточности информации для проверки фактов, изложенных в обращениях участников платежной системы и их клиентов в Национальный банк и касающихся оказания поднадзорными организациями услуг в рамках платежной системы;
- получения Национальным банком запроса от других государственных органов.

13. Запрашиваемые Национальным банком документы (их копии) и информация представляются поднадзорной организацией не позднее срока, указанного в запросе, и должны быть заверены подписью руководителя поднадзорной организации или его заместителя (далее – уполномоченный представитель поднадзорной организации) и оттиском печати поднадзорной организации.

14. Нарушения требований Закона Кыргызской Республики «О платежной системе Кыргызской Республики» и принятых в соответствии с ним нормативных правовых актов Национального банка, выявленные при осуществлении дистанционного надзора и подтвержденные документами и информацией, являются основанием для применения к поднадзорной организации действий и мер принуждения, предусмотренных пунктом 6 статьи 31 Закона Кыргызской Республики «О платежной систе-

ме Кыргызской Республики», и пунктом 5 статьи 28 Закона Кыргызской Республики «О лицензионно-разрешительной системе в Кыргызской Республике».

5. Порядок проведения инспекторских проверок

15. Национальный банк проводит плановые инспекторские проверки поднадзорных организаций не чаще одного раза в два года в соответствии с утвержденным Национальным банком планом инспекторских проверок поднадзорных организаций.

16. К должностным лицам Национального банка, обладающим правом поручать проведение инспекторских проверок, в том числе подписывать направление на проведение инспекторских проверок, относятся:

– Председатель Национального банка (лицо, его замещающее) либо по его поручению заместитель Председателя Национального банка, курирующий структурное подразделение, осуществляющее функции надзора за поднадзорными организациями, или лицо, его замещающее, – право подписи направлений на проведение любых инспекторских проверок поднадзорных организаций;

– руководитель областного управления Национального банка по месту нахождения поднадзорных организаций (лицо, его замещающее), его заместители – право подписи направлений на проведение инспекторских проверок поднадзорных организаций.

17. Для проведения инспекторской проверки формируется рабочая группа в составе не менее двух человек, в которую могут входить представители структурных подразделений Национального банка и/или областного управления Национального банка, назначаются ее руководитель и члены рабочей группы (далее – уполномоченные представители Национального банка). Документ, подтверждающий полномочия уполномоченных представителей Национального банка на проведение инспекторской проверки поднадзорной организации (далее – направление на проведение инспекторской проверки), подписывается должностным лицом Национального банка и передается уполномоченным представителем Национального банка.

18. Общий срок проведения инспекторских проверок не может превышать 20 рабочих дней.

19. Направление на проведение инспекторской проверки оформляется Национальным банком в двух экземплярах в соответствии с приложением 1 к настоящей Инструкции, подписывается должностным лицом Национального банка, указанным в пункте 16 настоящей Инструкции, и скрепляется оттиском печати Национального банка или областного управления Национального банка.

20. Направление на проведение инспекторской проверки должно содержать информацию о дате начала проверки, дате завершения проверки; виде проверки (плановая или внеплановая), об основании проведения

проверки; о вопросах, подлежащих проверке (за исключением проведения комплексных проверок); проверяемом периоде, а также сведения о персональном составе уполномоченных представителей Национального банка.

21. В случае если проверка является плановой, то руководитель проверки высылает в поднадзорную организацию уведомительное письмо с приложением перечня необходимых документов (Приложение 2), не позднее, чем за 5 рабочих дней до начала проверки, а направление на проверку (Приложение 1) предъявляется по прибытию.

22. Началом проведения инспекторской проверки считается момент вручения уполномоченному представителю поднадзорной организации направления на проведение инспекторской проверки.

23. В случае если проверке подвергаются филиалы/представительства поднадзорной организации, то Управление платежных систем Национального банка (далее – УПС) уведомляет головной офис поднадзорной организации о направлении проверки в его филиалы.

24. По прибытию на место проверки руководитель проверки проводит встречу с руководителем поднадзорной организации (или лицом, исполняющим его обязанности) для того чтобы:

- вручить направление на проверку, а также сообщить о масштабах и задачах проверки;
- обсудить процесс проведения проверки;
- представить членов рабочей группы с указанием участков их работы;
- определить методы осуществления контактов с руководством и сотрудниками поднадзорной организации;
- ответить на вопросы руководства поднадзорной организации.

25. Первый экземпляр направления на проведение инспекторской проверки с отметкой о дате и времени вручения, удостоверенной подписью уполномоченного представителя поднадзорной организации и оттиском печати поднадзорной организации, остается у уполномоченных представителей Национального банка, второй – у уполномоченного представителя поднадзорной организации.

26. В случае замены отдельных уполномоченных представителей Национального банка, продления срока проведения инспекторской проверки или необходимости включения для проверки дополнительных вопросов оформляется дополнение к направлению на проведение инспекторской проверки, которое также вручается уполномоченному представителю поднадзорной организации за один рабочий день до вступления в силу дополнения к направлению на проведение инспекторской проверки. Дополнение к направлению на проведение инспекторской проверки является неотъемлемой частью поручения на проведение инспекторской проверки.

27. В первый день проверки поднадзорная организация обязана представить все документы, которые были перечислены в перечне, приложенном к уведомительному письму.

28. Поднадзорная организация предоставляет оригиналы документов. В исключительных случаях, когда по объективным причинам невозможно предоставить оригиналы, поднадзорная организация предоставляет копии документов, заверенные подписью должностного лица поднадзорной организации и оттиском печати поднадзорной организации.

29. Во время инспекторской проверки руководство и персонал поднадзорной организации должны оказывать членам рабочей группы всестороннее содействие.

30. Уполномоченные представители Национального банка вправе:

- расположиться в отдельном помещении поднадзорной организации, в котором отсутствуют аудио/видео устройства, обеспечивающие аудио/видеозапись;

- получать свободный доступ в места осуществления деятельности поднадзорной организации;

- своевременно получать и проверять документы и информацию поднадзорной организации;

- при необходимости получать заверенные подписью уполномоченного представителя поднадзорной организации и оттиском печати поднадзорной организации копии с соответствующих документов для приобщения к материалам инспекторской проверки;

- получать устные и письменные пояснения по вопросам деятельности поднадзорной организации;

- получать доступ в режиме просмотра к информационным системам поднадзорной организации;

- получать информацию из информационных систем поднадзорной организации в электронном виде;

- запрашивать поднадзорные организации и участников платежной системы по вопросам, касающимся функционирования платежной системы.

31. При проведении инспекторской проверки Национальный банк вправе запросить у поднадзорной организации документы и информацию для оценки мер по обеспечению бесперебойности функционирования платежной системы.

32. В ходе проверки руководитель инспекторской проверки периодически проводит с уполномоченным представителем поднадзорной организации встречи для обсуждения отдельных вопросов.

33. При выполнении задания проверяющие могут проводить обсуждение по возникающим в ходе проверки вопросам с непосредственными исполнителями.

34. В случае отказа со стороны поднадзорной организации предоставить уполномоченным представителям Национального банка беспрепятственный доступ в места осуществления деятельности поднадзорной организации, запрашиваемые информацию и документы, в том числе их заверенные копии, а также соответствующие пояснения по вопросам деятельности поднадзорной организации, доступ к информационным

системам поднадзорной организации в режиме просмотра, информацию из информационных систем поднадзорной организации в электронном виде уполномоченные представители Национального банка составляют в двух экземплярах акт о противодействии проведению инспекторской проверки – по одному для Национального банка и поднадзорной организации в соответствии с Приложением 3 к настоящей Инструкции.

35. Акт о противодействии проведению инспекторской проверки подписывается уполномоченными представителями Национального банка, а также уполномоченным представителем поднадзорной организации. В случае отказа от подписания акта о противодействии проведению инспекторской проверки со стороны уполномоченного представителя поднадзорной организации, в нем делается отметка об отказе, которая удостоверяется подписью уполномоченных представителей Национального банка (руководителя рабочей группы и одного из членов рабочей группы).

36. Факты противодействия проведению инспекторской проверки, зафиксированные в акте о противодействии проведению инспекторской проверки, являются основанием для применения к поднадзорной организации действий или мер воздействия, предусмотренных пунктом 6 статьи 31 Закона Кыргызской Республики «О платежной системе Кыргызской Республики» и пунктом 5 статьи 28 Закона Кыргызской Республики «О лицензионно-разрешительной системе в Кыргызской Республике»

6. Предварительная и заключительная встреча с руководством поднадзорной организации

37. В последнюю неделю проверки проводится предварительная встреча руководителя проверки с должностными лицами поднадзорной организации (или лицом, исполняющим его обязанности), которая организуется для информирования о результатах проверки выявленных нарушений со ссылками на законодательство и нормативные правовые акты Национального банка и обсуждения выводов, требований, обязательных для исполнения, и проектов предписаний. В рамках данной встречи поднадзорной организации дается возможность предоставить свои комментарии или разъяснения по тем или иным вопросам, озвученным членами рабочей группы по проверенным участкам деятельности поднадзорной организации.

38. По итогам предварительной встречи составляется краткий протокол, который должен быть подписан в течение 3-х рабочих дней с момента проведения встречи. В случае отказа поднадзорной организации подписать протокол по результатам встречи, в Национальный банк направляется письмо с освещением основных вопросов, обсужденных на встрече.

39. Руководителем проверки должна быть организована заключительная встреча с руководством поднадзорной организации для обсуждения

выводов и результатов проверки в течение 10 рабочих дней с момента завершения проверки. На встрече должен присутствовать начальник УПС, при необходимости заместитель Председателя Национального банка, курирующий УПС.

40. Заключительная встреча дает возможность руководству поднадзорной организации разъяснить ситуацию по вопросам, вызывающим обеспокоенность у надзорного органа, выяснить и уточнить имеющиеся проблемы, а также задать вопросы членам рабочей группы.

41. В ходе заключительной встречи руководитель проверки информирует руководство поднадзорной организации о выводах, сделанных в ходе проверки, которые включают в себя:

- случаи нарушений законодательства и нормативных актов Национального банка, выявленные в ходе инспекторской проверки;
- оценку действующей системы учета и отчетности, системы информирования и системы внутреннего контроля;
- оценку управления рисками.

42. В ходе заключительной встречи руководитель проверки сообщает руководству поднадзорной организации о необходимости исправить все недостатки, выявленные в ходе проверки, а также рекомендует приемлемые решения указанных проблем и сроки их исполнения.

43. В ходе встречи составляется протокол, где фиксируются все обсужденные вопросы, и который подписывается руководителем проверки и должностным лицом поднадзорной организации, а в случае его отсутствия – лицом, исполняющим его обязанности.

7. Отчет инспекторской проверки

44. Результаты инспекторской проверки оформляются отчетом инспекторской проверки, составляемым уполномоченными представителями Национального банка в двух экземплярах, – по одному для Национального банка и поднадзорной организации.

45. Отчет инспекторской проверки отражает результаты проверки в письменном виде для исполнительного органа управления поднадзорной организации.

46. Отчет инспекторской проверки информирует об основных выводах и заключениях проверки, включая все существенные риски и/или недостатки; проблемы и меры, которые необходимо предпринять, а также содержит требования, обязательные для исполнения, и обязательства, принятые поднадзорной организацией для исправления и/или улучшения ситуации.

47. Копии документов, содержащие сведения о фактах нарушения, заверенные подписью уполномоченного представителя поднадзорной организации и скрепленные оттиском печати поднадзорной организации, прилагаются к отчету инспекторской проверки. Копии документов, содер-

жащие сведения о фактах нарушения, являются неотъемлемой частью отчета инспекторской проверки.

48. На основании отчета инспекторской проверки составляются предписания, которые вместе с отчетом о проверке направляются должностному лицу поднадзорной организации. Предписания фокусируют внимание руководства на некоторых ключевых вопросах, которые вызывают особое беспокойство надзорного органа.

49. Предписания определяют конкретные меры, которые должны быть предприняты поднадзорной организацией в целях устранения недостатков в деятельности поднадзорной организации, и являются одним из первых шагов (мер воздействия), предпринимаемых в отношении поднадзорной организации по итогам инспекторской проверки. Исполнение предписаний в течение установленного срока является строго обязательным.

50. Отчет инспекторской проверки является собственностью Национального банка, в то же время передача поднадзорной организацией отчета о проверке третьим лицам осуществляется с разрешения Национального банка. Поднадзорные организации должны обеспечить сохранность отчета о проверке и не должны распространять его в бумажном или в электронном видах.

51. Отчет инспекторской проверки подписывается уполномоченными представителями Национального банка, проводившими инспекторскую проверку, и уполномоченным представителем поднадзорной организации. В случае отказа от подписания отчета инспекторской проверки со стороны поднадзорной организации в нем делается отметка об отказе, которая удостоверяется подписями уполномоченных представителей Национального банка (руководителя рабочей группы и одного из членов рабочей группы).

52. В случае несогласия с результатами инспекторской проверки, отраженными в отчете инспекторской проверки, уполномоченный представитель поднадзорной организации вправе при подписании отчета инспекторской проверки сделать в нем отметку о наличии возражений или замечаний. Возражения и замечания оформляются в письменном виде, подписываются уполномоченным представителем поднадзорной организации и скрепляются оттиском печати поднадзорной организации. Возражения и/или замечания по отчету инспекторской проверки, а также обосновывающие их документы или их копии, прикладываются к отчету инспекторской проверки и должны быть составлены в двух экземплярах.

8. Предупредительные меры и санкции

53. При обнаружении недостатков в деятельности поднадзорной организации и нарушений законодательства, в том числе нормативных

требований Национального банка, проверяющие готовят рекомендацию о применении к поднадзорной организации предупредительных мер и санкций в соответствии с нормативными актами Национального банка и законодательством Кыргызской Республики.

54. Решение о применении к поднадзорной организации тех или иных предупредительных мер и санкций принимается в установленном порядке соответствующими должностными лицами и органами Национального банка, уполномоченными принимать такие решения согласно внутреннему регламенту Национального банка.

9. Ознакомление с отчетом о проверке

55. Отчет инспекторской проверки в запечатанном виде нарочно с сопроводительным письмом направляется должностному лицу поднадзорной организации не позднее чем через 15 рабочих дней с момента завершения проверки. В обязательном порядке должно быть получено подтверждение о доставке отчета, включающее Ф.И.О. лица, получившего отчет, и дату доставки.

56. В сопроводительном письме указывается:

– что исполнителю органу поднадзорной организации необходимо внимательно изучить отчет инспекторской проверки и в зависимости от рекомендаций, содержащихся в отчете, принять необходимые меры по устранению выявленных нарушений и отмеченных недостатков;

– что после ознакомления с отчетом инспекторской проверки, необходимо подписать страницу (страницы) с подписями в соответствии с Приложением 4 к настоящей Инструкции, при этом несогласие с выводами и заключениями, содержащимися в отчете, не является основанием для отказа в подписании страницы с подписями.

10. Порядок обжалования предписаний

57. Предписание и/или несколько предписаний, подготовленных на основании отчета, могут быть обжалованы, при этом соблюдается следующий порядок:

I. а) путем направления письма на имя начальника УПС о своем несогласии с предписанием и/или несколькими предписаниями в течение 15 рабочих дней, после получения сопроводительного письма с отчетом о проверке;

б) начальник УПС рассматривает письмо-обращение и в течение 5 рабочих дней со дня получения письма направляет в поднадзорную организацию ответ.

II. а) при несогласии с ответом начальника УПС, в течение 7 рабочих дней после получения ответа, поднадзорная организация направляет официальное письмо заместителю Председателя Национального банка, курирующему УПС;

б) заместитель Председателя Национального банка рассматривает обращение поднадзорной организации в течение 7 рабочих дней со дня получения.

III. а) в случае несогласия с решением заместителя Председателя Национального банка, курирующего УПС, заявитель вправе обратиться к Председателю Правления Национального банка в течение 5 рабочих дней со дня получения ответа от заместителя Председателя Национального банка, курирующего УПС;

б) Председатель Правления Национального банка рассматривает обращение в течение 10 рабочих дней. В случае необходимости, Председатель Правления Национального банка может принять решение о вынесении данного вопроса на обсуждение Правления Национального банка.

59. Во всех случаях письмо-обращение должно содержать мотивированное обоснование несогласия поднадзорной организации с приложением надлежаще оформленных подтверждающих документов.

60. Во всех случаях Национальный банк направляет поднадзорной организации письменный ответ, а при необходимости организуется встреча с руководством поднадзорной организации, обжалующего предписание и/или несколько предписаний.

61. Соблюдение вышеизложенного досудебного порядка обжалования предписания и/или нескольких предписаний является обязательным.

62. В случае истечения сроков обжалования и/или несоблюдения порядка обжалования обращение поднадзорной организации Национальным банком к рассмотрению не принимается.

Приложение 1
к Инструкции о проведении инспекторских
проверок деятельности операторов платежных
систем и платежных организаций

НАПРАВЛЕНИЕ

на проверку деятельности _____

(полное наименование оператора платежной системы/платежной организации)

Настоящим удостоверяется, что следующие работники:

1. _____

(Ф.И.О. и должность)

2. _____

(Ф.И.О. и должность)

3. _____

(Ф.И.О. и должность)

4. _____

(Ф.И.О. и должность)

5. _____

(Ф.И.О. и должность)

направляются на проверку деятельности _____

с «__» _____ 20__ года,

сроком на ___ рабочих дней. В зависимости от обстоятельств, возникших в период проверки, срок проверки может быть увеличен.

Программа проверки включает проверку следующих направлений и вопросов: _____

Заместитель Председателя

ФИО

Приложение 2
к Инструкции о проведении инспекторских
проверок деятельности операторов платежных
систем и платежных организаций

Руководителю поднадзорной организации _____

УВЕДОМЛЕНИЕ

Уважаемый (ая) _____

Настоящим Национальный банк Кыргызской Республики уведомляет Вас, что с «_____» _____ 20__ г. в _____ (включая филиалы) будет проводиться проверка (указать вид проверки) деятельности оператора платежной системы/платежной организации.

В целях эффективного проведения проверки, а также сокращения времени пребывания членов рабочей группы в вашей организации, обращаюсь к Вам с просьбой дать указания соответствующим сотрудникам подготовить документы и информацию, согласно приложению к письму. При этом документы и информацию по организации, прошу Вас подготовить и предоставить членам рабочей группы в день прибытия в организацию. Все документы и сведения должны быть подготовлены по состоянию на «_____» _____ 20__ г. и переданы руководителю проверки.

Если в ходе подготовки указанных документов у сотрудников организации возникнут какие-либо вопросы, а также в том случае, если они не в состоянии подготовить запрашиваемые документы и сведения, необходимо заблаговременно, до указанной выше даты начала инспекторской проверки, связаться с _____ (Ф.И.О., должность и номер телефона).

Планируется, что в проверке примут участие _____ проверяющих, в связи с этим необходимо подготовить рабочее помещение с местами на _____ человек. В помещении должна быть телефонная связь, сейф для хранения документов и, если имеется возможность, компьютер и принтер.

Прошу Вас оказывать всемерное содействие членам рабочей группы по вопросам, связанным с проверкой, обеспечить возможность опроса должностных лиц и работников, и доступ к источникам информации, необходимых для выполнения проверки.

С уважением,
Заместитель Председателя

ФИО

Приложение: Перечень документов и сведений на _____ листах

Приложение к уведомлению
Национального банка
Кыргызской Республики
№ _____ от «__» _____ 20__ г.

Перечень

документов и сведений, предоставляемых организацией для проверки

1. Учредительный договор, устав с изменениями и дополнениями, зарегистрированными в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики.
2. Пакет документов, регламентирующих деятельность организации и определяющих его политику.
3. Организационная структура организации за проверяемый период, штатное расписание организации.
4. Список (в бумажном/электронном виде) руководителей/начальников филиалов и представительств, с указанием перечня должностных обязанностей.
5. Список субагентов.
6. Бухгалтерский баланс организации.
7. Договора с коммерческими банками, с поставщиками услуг, с суб-агентами.
8. Перечень операций, проводимых через платежные терминалы.
9. Переписка с Национальным банком Кыргызской Республики и другими органами государственной власти.

Приложение 3
к Инструкции о проведении инспекторских
проверок деятельности операторов платежных
систем и платежных организаций

АКТ
о противодействии проведению проверки

_____ (наименование оператора платежной системы или платежной организации)

_____ (местонахождение, адрес, телефон)

_____ « ____ » _____ 20__ г.

_____ (место составления)

Нами, работниками Национального банка Кыргызской Республики __

_____ (Ф.И.О. работников Национального банка Кыргызской Республики)

составлен настоящий Акт в том, что работник _____

_____ (наименование оператора платежной системы/платежной организации)

_____ (Ф.И.О. работника оператора платежной системы/платежной организации)

воспрепятствовал проведению проверки деятельности данной организа-
ции: _____

(недопустил в здание, не предоставил запрашиваемые членами рабочей группы
документы)

В связи с воспрепятствованием проведению проверки работниками
Национального банка Кыргызской Республики, работник _____

_____ (наименование оператора платежной системы/платежной организации)

предупрежден об ответственности за воспрепятствование проведению
проверки платежной организации.

Акт составлен: _____

_____ (Ф.И.О. работника Национального банка) (должность) (подпись)

Ознакомлен: _____

_____ (Ф.И.О. работника поднадзорной организации) (должность) (подпись)

Независимое лицо: _____

_____ (Ф.И.О.) _____ (должность) _____ (подпись)

Получен второй экземпляр акта:

_____ (Ф.И.О. работника поднадзорной организации) _____ (должность) _____ (подпись)

Приложение 4
к Инструкции о проведении инспекторских
проверок деятельности операторов
платежных систем и платежных организаций

ПОДПИСИ ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО ОРГАНА УПРАВЛЕНИЯ _____

Мы, нижеподписавшиеся члены исполнительного органа управления, лично ознакомились с содержанием настоящего отчета о результатах проверки _____

(наименование оператора платежной системы/платежной организации)

от «___» _____ 20__ г.
(проверка по состоянию на дату)

Должность

Подпись

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

г.Бишкек, ул. Уметалиева, 101
№ 20/2 от 30 марта 2015 г.

О приостановлении действия некоторых пунктов Положения «О порядке выдачи лицензии на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой»

Рассмотрев предложения Межведомственной рабочей группы по анализу и выработке новых возможных путей совершенствования борьбы с незаконной безлицензионной деятельностью обменных бюро на территории Кыргызской Республики, в целях сокращения теневой составляющей экономики Кыргызской Республики путем сокращения количества субъектов предпринимательства, осуществляющих обмен наличной иностранной валюты без лицензии Национального банка Кыргызской Республики, руководствуясь статьями 4, 7, 34 и 43 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Приостановить действие абзаца четвертого пункта 1 и подпункта «з» пункта 9 Положения «О порядке выдачи лицензии на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 27 июля 2011 года № 40/4, сроком на 3 (три) месяца со дня вступления в силу настоящего постановления.

2. Установить, что в период действия срока, указанного в пункте 1 настоящего постановления, минимальная сумма оборотных средств при открытии юридическим лицом одного обменного бюро составляет 500 000 (пятьсот тысяч) сомов.

3. Юридическому управлению Национального банка Кыргызской Республики:

- опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

5. Управлению инспектирования Национального банка Кыргызской

Республики довести до сведения обменных бюро настоящее постановление.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Кыргызской Республики Л.Орозбаеву.

И.о. Председателя

Н. Жениш